

Erhvervs- og Vækstministeriet
hoeringplan@erst.dk

HØRINGSSVAR VEDR. FORSLAG TIL LANDSPLANREDEGØRELSE 2018

Dato: 01/08 2018
Side 1 af 2

J.nr. 054/1-17
MO/LR

Nærværende høringssvar skal ses som en overordnet kommentar til såvel indhold som fagligt ambitionsniveau i Forslag til Landsplanredegørelse 2018. Endvidere er der afslutningsvist knyttet en kritisk kommentar til særligt ét element i miljørapporten - det anvendte 0-alternativ og relevansen af miljøvurderingen som den fremgår af kapitel 5 i miljørapporten.

Det er vurderingen, at det er svært at se hvad formålet med Forslag til landsplanredegørelse 2018 er. Der reflekteres indledningsvist over indgåelsen af aftale om den reviderede planlov. Herefter beskæftiger redegørelsen sig næsten udelukkende med en nærmere beskrivelse af den reviderede planlov og de bagvedliggende politiske motiver. Hertil kommer enkelte meget stormaskede kort over befolknings- og beskæftigelsesudviklingen i Danmark de senere år. Arkitektskolen Aarhus har skrevet et høringssvar til den moderniserede planlov (fremsendt til Erhvervsstyrelsen d. 13/10-2016), og dette høringssvar er besynderligt nok dækkende for langt størstedelen af Forslag til Landsplanredegørelse 2018. Dette er ærgerligt og spild af en oplagt mulighed, idet vi anser landsplanredegørelsen som havende en særlig rolle mht. at udstikke en ny retning for den fysiske planlægning og/eller udfolde planlægningsmæssige problemstillinger der bør have en særlig bevågenhed.

Der er ingen kort eller diagrammer der løfter sig fra det strengt deskriptive og statistikbårne, og det er herudover svært at se nogen form for planlægningsmæssig intention i redegørelsen. Det er det samme som at sige at der ikke er noget at fremlægge vedrørende den fysiske planlægning fra centralt hold. Oversigten over statens interesser i kommuneplanlægningen rummer paradoksalt nok flere konkrete anvisninger end landsplanredegørelsen. Dette kan umuligt være ønskværdigt eller retvisende for styrelsens ambitioner for den overordnede fysiske planlægning.

Eneste nyt er information om at styrelsen arbejder med ændring af reguleringen af campingpladser, ligesom det igen nævnes at fingerplanen

skal revideres som led i 2030-planen for Hovedstaden. Dette gøres dog utilfredsstillende kortfattet, idet problematikken ikke beskrives nærmere og præmisserne der arbejdes ud fra ikke er nærmere beskrevet. Her kunne det igen være relevant at få en fysisk-rumlig vinkel på problematikken, ligesom det ville være relevant at få synliggjort hvori problemet med den nuværende regulering ligger.

Landsplanredegørelse må alt i alt siges at have et meget lavt ambitionsniveau. Selvom vi i Danmark ikke har en egentlig landsplanlægning, kan der let slås landsplanlægnings-toner an. Dette repræsenterer en spildt lejlighed, idet regeringen i øvrigt ofte har anført ønsker om mere udvikling uden for hovedstadsområdet, undersøgelser af Kattegatforbindelse etc. Det ville da i så fald være oplagt at fremlægge hvordan dette så kunne undersøges og tolkes ind i den helt overordnede fysiske planlægning eller angivelse af en ønsket retning for den kommunale planlægning.

Dato: 01/08 2018
Side 2 af 2

J.nr. 054/1-17
MO/LR

Problemstillinger mht. miljørapporten

En kommentar til miljørapporten for landsplanredegørelsen. Af miljørapportens s. 20 fremgår, at 0-alternativet til planen/programmet er at moderniseringen af planloven (2017-reformen) ikke er gennemført. Dette kan næppe være korrekt. 0-alternativet må være en situation uden evt. planinitiativer som fremlagt i *landsplanredegørelsen*. 2017-reformen var en lovændring og ikke en plan/program som omfattet af SMV. 0-alternativet skal synliggøre planens/programmets forventede effekt - altså landsplanredegørelsens. Landsplanredegørelsen er således tilsyneladende uden gyldig miljøvurdering, idet der ikke er fastlagt et relevant 0-alternativ. Hvis det alligevel skulle lægges til grund, at planlovsreformen skulle miljøvurderes, idet den er hovedomdrejningspunktet i Forslag til Landsplanredegørelse, burde den logiske slutning være, at de ændrede detailhandelsbestemmelser herunder genkomsten af aflastningscentre, burde VVM-vurderes på det overordnede niveau, idet det den ændrede detailstruktur må forventes at kunne få væsentlige konsekvenser i regional skala.

Afslutningsvis vil vi bemærke, at det i øvrigt bør ovevejes om det giver mening at lave så bredt favnende en miljøvurdering - reelt set en miljøvurdering af en lovændring. Denne problemstilling er særligt tydelig når den egentlige konsekvensvurdering gennemgås i miljørapportens kapitel 5.

Konklusion

Det er vurderingen, at Landsplanredegørelsen 2018 desværre er rensat for andet end referat-prægede beskrivelser af det eksisterende plansystem. Dermed bliver formålet med redegørelsen mere end uklart.

bedste hilsner

Martin Odgaard
Adjunkt, Arkitekt, Ph.d.
mo@aarch.dk

Tom Nielsen
Professor, Arkitekt, Ph.d.
tn@aarch.dk

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Hørings svar til forslag til landsplanredegørelse 2018

Dato: 29. august 2018

Byrådet i Billund Kommune har behandlet forslaget til "Landsplanredegørelse 2018. Vækst og udvikling gennem fysisk planlægning - Bedre rammer for virksomheder, borgere og kommuner i hele landet".

Plan, Erhverv og Kultur

Plan
Jordan Rundt 1
7200 Grindsted

Baggrund

Landsplanredegørelsen beskriver rammerne for kommunernes planarbejde og skaber afsættet for, at kommunerne kan følge op på regeringens visioner på planområdet. Med udgangspunkt i den moderniserede planlov, som trådte i kraft i juni 2017, den politiske aftale om Danmark i bedre balance fra 2016 og centrale publikationer på planlovsområdet, som nye landsplandirektiver, vejledninger m.v., redegør landsplanredegørelsen for de væsentligste elementer i den nye planlov.

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Journalnr.: 01.01.01 P17
Acadre: 17/19762

Sagsbehandler:
Kim Nordfeldt Thomsen
Tlf. 79727285
knt@billund.dk

Den nye planlov skal i højere grad være et redskab til at understøtte potentialer og styrke udviklingsmulighederne i hele landet. Billund Kommunes byråd har med udgangspunkt i dette og på baggrund af lokale forhold, som vurderes at kunne have landspolitisk betydning, nedenstående bemærkninger til forslaget.

Infrastruktur og oplevelsesøkonomiske centre

Lufthavne

Regeringen har i 2017 fremlagt en strategi for luftfarten i Danmark, som har fokus på at sikre gode rammevilkår for luftfarten og understøtter, at tilgængeligheden forbliver høj og fortsætter med at vokse til gavn for hele Danmark.

Billund Lufthavn er landets største regionale lufthavn med en national passagerandel på omkring 9 pct. Med høje vækstrater for ottende år i træk, en stigning i tilbringertrafik fra europæiske "megahubs", som eksempelvis London Heathrow, og forventelig åbningen af direkte, interkontinentale ruter i nærmeste fremtid, forventes den regionaløkonomiske og nationale betydning af lufthavnen kun at vokse.

De nye internationale forbindelser udvider mulighederne for erhvervslivet og turismen i hele Vestdanmark, og betyder samtidig, at passagerer nu i højere grad end tidligere rejser via andre store europæiske knudepunktslufthavne frem for Københavns Lufthavn, jf. Luftfartsstrategi for Danmark, juli 2017.

Med udgangspunkt i ovenstående kan det overvejes, om landsplanredegørelsen 2018 også bør understrege Billund Lufthavns nationale betydning for dansk luftfart og for regeringens ambition om at tiltrække endnu flere flyruter og passagerer til Danmark, og ikke mindst et Danmark i bedre balance.

Vej og bane

Gode vej- og jernbaneforbindelser er afgørende for lufthavnenes muligheder for udvikling. God infrastruktur bidrager ligeledes til turismen og erhvervslivets muligheder for at komme fra Billund Lufthavn til regionens byer, virksomheder og seværdigheder.

Der pågår på nuværende tidspunkt en række infrastrukturforbedringer, der vil øge passageroplandet til de danske lufthavne, og regeringen har igangsat en række undersøgelser af nye forbedringer.

En ny midtjysk motorvej vil bidrage til aflaste den eksisterende motorvej, E45, og skabe forbedret mobilitet i Midt-, Vest- og Sydjylland. Dertil vil investeringen i en jernbane fra Vejle til Billund fremtidssikre Billund Lufthavn og den stærke, regionale oplevelsesøkonomis udvikling.

Oplevelsesøkonomiske centre har stor betydning for vækst og udvikling i hele landet og særligt uden for de større byer. Både direkte, indirekte og potentielle synergieffekter af nye eller eksisterende oplevelsesøkonomiske centre bør derfor indgå i vurderingen af kommende statslige anlægsprojekter.

Oplevelsesøkonomiske centre og byudvikling

Kernen i Billund Kommunes oplevelsesøkonomiske centre er de fem L'er: LEGO, Legoland, Lalandia, LEGO House og Lufthavnen. Hvert år kommer der ca. 3 mio. turister til byen for at besøge dens mange turistattraktioner, og indenfor en årrække forventes dette antal at stige til mellem 5 og 6 mio. om året, jf. afrapportering fra arbejdsgruppen om oplevelsesøkonomiske centre, juli 2018.

I forventning hertil lancerede Billund Kommune i 2014 en omfattende vision for sin fremtidige byudvikling, hvor målsætningen er at blive Børnenes Hovedstad. I byvisionen vil Billund Kommune udvikle sin lokale oplevelsesøkonomi ved at styrke oplevelsen af kreativ leg og læring i byrummet og styrke samspillet med byens vigtigste turistattraktioner, lufthavnen og bymidten.

De oplevelsesøkonomiske byudviklingsprojekter kan med fordel bruges som en løftestang for hele bydele. Dette gennem et helhedsorienteret blik på projekterne, som dermed får en strategisk betydning, og ikke blot er enkeltstående, konkrete anlægsprojekter, hvor den fysiske byplanlægning tænkes sammen med andre sektorer og forvaltningsområder, og derigennem bliver en katalysator for en positiv social-, kulturel- og økonomisk udvikling for byen og kommunen.

Lovgivnings- og fortolkningsmæssige udfordringer

1. Oplevelsesøkonomiske byudviklingsprojekter, som eksempelvis Børnenes Hovedstad, der har en eksperimenterende tilgang, kan

midlertidig løbe ind i problemer i forhold til skiltning og vejvisning målrettet turister.

En mulighed kan her være, at kommunerne får mulighed for at udpege særlige og afgrænsede områder, hvor der åbnes for flere muligheder i forhold til skiltning. Tankegangen vil være lig den, der anvendes ved de udvidede rammer for omdannelse af landsbyer og detailhandelsplanlægning, hvor kommunerne kan tage specielle hensyn til områder med særlige behov og forudsætninger.

2. Støjkonsekvenszoner kan give en interessekonflikt mellem lufthavnes udvikling og byudvikling, hvor eksisterende boligområder i lufthavnes støjzoner ønskes udviklet.

Boligområderne beliggende omkring Billund Lufthavn er udviklet i en tid, hvor byens fremtidige planlægning, lufthavnens etablering og vækst ikke kunne forudses.

Her er tale om boligområder, hvor renovering kan komme på tale i form af en egentlig byomdannelse. Vi betragter fortætning med opførelse af flere boliger her som en mulighed, idet der er i planmæssig forstand ikke er tale om nye arealudlæg i støjbelastede områder. Desuden vil et forøget antal boliger ikke påvirke lufthavnens driftsvilkår. En sådan byomdannelse forudsætter udarbejdelse af en ny lokalplan, og så vidt vi ved, har Planklagenævnet ikke truffet afgørelse, om dette er en mulighed i henhold til Planlovens § 15a, stk.1.

En problematik, som ikke kun findes i Billund, men som også må forudses på landsplan i takt med lufthavnens og byernes udvikling.

Billund Kommune stiller sig gerne til rådighed i en arbejdsgruppe, der kan udforske problemstillinger og løsningsmuligheder.

Mange gode tiltag i den nye planlov

Byrådet i Billund Kommune anerkender de forbedrede rammevilkår, der er opnået gennem moderniseringen af planloven. Eksempelvis, at kommunerne i dag kan skabe nye udviklingsmuligheder lokalt ved at planlægge for turismeudvikling, omdanne landsbyer, differentiere og forkorte høringsfrister for lokalplansforslag samt iagttage større fleksibilitet i detailhandelsplanlægningen.

På vegne af byrådet i Billund Kommune,

Ib Kristensen
Borgmester

Ole Bladt-Hansen
Kommunaldirektør

Fælles fynsk høringssvar

Fyn savner en helhedstænkning for Danmark

Kommunerne på Fyn er positive over for de nye ændringer i Planloven fra 2017, som har givet mere fleksible rammer ift. at sikre vækst og udvikling samt øget frihedsgrad og øget ansvar til kommunerne ift. at afveje samfundets interesser i arealanvendelsen.

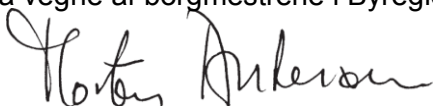
Ved gennemlæsningen af forslag til Landsplanredegørelse 2018 tales der meget om de nye muligheder i Planloven, men alt for lidt om hvordan regeringen konkret vil skabe "Et Danmark i bedre balance" – som er et erklæret og attraktivt mål.

De fynske kommuner savner et spændende bud på fremtidens geografi – et opdateret Danmarkskort – som viser, hvordan Danmark kan komme til at hænge endnu bedre sammen og med en klar arbejdsdeling til de enkelte landsdele. Der savnes en overordnet statslig retning for landets udvikling og fysiske planlægning – en klar rollefordeling mellem byer og regioner og en stærk sammenhæng og prioritering af den overordnede infrastruktur (fx motorvejsnet, broforbindelser, kollektiv trafik, timemodel mv).

Der bør arbejdes målrettet med et strategisk og fysisk danmarkskort, som kan hjælpe kommunerne i styringen af den fysiske planlægning og prioritering af arealanvendelsen og en tydeliggørelse af, hvilke nationale værdier (fx bymiljøer og kystlandskaber), som er umistelige, hvilken typer af vækst, der ønskes og skal stimuleres i de rette og relevante regioner.

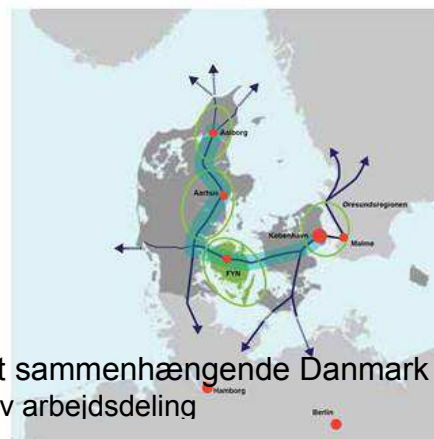
En sådan national vision og retning savnes i det udsendte forslag til Landsplanredegørelse 2018. Fyn deltager gerne i et sådant arbejde, og har med sin nyligt vedtagne Strategi Fyn 2018-21 et velgennearbejdet grundlag for at møde ministerier og øvrige regioner i Danmark om denne spændende og opgave.

På vegne af borgmestrene i Byregion Fyn

Morten Andersen, Nordfyns Kommune

Søren Steen Andersen, Assens kommune
Hans Stavnsager, Faaborg-Midtfyn Kommune
Tonni Hansen, Langeland Kommune
Kasper Ejsing Olesen, Kerteminde Kommune
Kenneth Muhs, Nyborg Kommune
Peter Rahbæk Juel, Odense Kommune
Bo Hansen, Svendborg Kommune
Ole Wei Petersen, Ærø Kommune

Fyn støtter et sammenhængende Danmark med en effektiv arbejdsdeling

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Sendt på mail til hoeringplan@erst.dk og Gitte Mondrup gitmon@erst.dk

Den 11. september 2018

Høringssvar til Landsplanredegørelse 2018

Danmarks Idrætsforbund (DIF) og DGI har med interesse læst forslaget til Landsplanredegørelse 2018.

DIF og DGI oplever væsentligt anderledes udfordringer for idrættens fysiske rammer set i lyset af urbanisering, manglende fokus på synergi af samlokalisering og flerfunktion samt mangel på regional planlægning og kommunalt samarbejde om idrætsfaciliteter. Det er DIF og DGI's opfattelse, at inkludering af det frie foreningsliv, idræt og bevægelse, som det fremgår af regeringsgrundlaget, vil styrke regeringsforslaget med relation til planområdet, og give kommunerne bedre mulighed for at følge op på regeringens vision om en mere fysisk aktiv befolkning samt inkludere social og sundhedsmæssig bæredygtighed i Landsplanredegørelsen.

40 procent af danskerne er aktive i civilsamfundet. Foreningsidrætten har samlet set (DIF, DGI og Firmaidrætten i 2017-tal): 11.635 lokalforeninger, 2.552.090 medlemmer og 539.821 frivillige. Moderne byplanlægning er optaget af samarbejde mellem virksomheder og offentlige myndigheder for at skabe levende byer, vi trives i. Med civilsamfundet som samarbejdspartner åbnes der for flere innovative løsninger og mere effektive offentlige kvadratmeter.

På sundhedsområdet har store internationale undersøgelser påvist, at der er adskillige positive gevinster for helbredet ved at være fysisk aktiv. Civilsamfundet er en afgørende spiller i forhold til at fremme en sund og aktiv livsstil i befolkningen. Forskning har vist, at fysisk aktive personer er bedre til at optage viden og meget tyder på, at de er mere produktive på arbejdspladsen. Foreningsidrætten har herudover en vigtig rolle for at danne uformelle fællesskaber og udbrede en kultur, som bidrager til et bedre samfund med tillidsbårne relationer mellem mennesker.¹

Grundlæggende vurderer DIF og DGI, at følgende tiltag kan styrke forslaget til Landsplanredegørelse 2018:

1. Landsplanredegørelse 2018 bør inkludere regeringsgrundlaget: foreningsliv, idræt og bevægelse
2. Bevægelse og adgang til naturen kan styrke turisme og folkesundhed
3. Samlokalisering og flerfunktionelle kommunale byggerier og anlæg giver større afkast og effekt for pengene
4. Hovedstadens grønne kiler er vigtige for at fastholde og tiltrække nye fysisk aktive borgere
5. Nye regler hæmmer nye investeringer i flerfunktionelle klima- og regnvandsløsninger
6. Renovering af folkeskoler bør inkludere bevægelse og flere funktioner for at udnytte skolers centrale placering
7. Udsatteområdet styrkes gennem faciliteter til idræt og bevægelse, hvor den varige sociale indsats er nøglen til positiv forandring

---

¹ Bl.a. på baggrund af DIF-analyse om samfundsøkonomi fra 2013:
https://www.dif.dk/-/media/difdk/nyt/pdf-filer/report_dif_idr%C3%A6ttens_%C3%B8konomiske_betydning.pdf?la=da

DIF og DGI arbejder for at skabe en mere aktiv befolkning baseret på idræt, foreningsliv, fællesskaber og sundhed. Et værktøj til dette er at inkludere bevægelse i alle planer, herunder landsplanredegørelsen, synliggørelse af greb og muligheder for øget fysisk bevægelse, foreningsliv og fællesskab i planloven, kommuneplanlægning og lokalplaner.

Det er med dette oplæg, at DIF og DGI har følgende kommentarer.

Statens rolle

Statens rolle er skitseret i høringsmaterialets kapitel 1. Regeringsgrundlaget nævner, at der skal være gode udviklingsmuligheder for det frivillige og folkelige foreningsarbejde. Visionerne for idræt og bevægelse kan styrkes væsentligt ved at blive inkluderet i de efterfølgende temaer i regeringens forslag til landsplanredegørelse 2018: Den urbane udvikling, forskellen mellem by og land, klimahensyn, bosætningstiltag, folkeskolen, turisme og natur.

Fra regeringsgrundlaget fremgår det tydeligt, at det frie foreningsliv, idræt og bevægelse er prioriteret med ønsket om et stærkt og levende civilsamfund samt et mangfoldigt kulturliv gennem bl.a. idræt og folkeoplysning. Regeringen deler DIF's og DGI's målsætninger om, at i 2025 skal 50 pct. af danskerne være medlem af en idrætsforening, og 75 pct. af befolkningen skal være idrætsaktive. Foreningslivet skaber vigtige fællesskaber. Frivilligt engagement bidrager til den enkeltes livskvalitet og styrker sammenhængskraften i det danske samfund. Regeringen vil arbejde for, at der fortsat er en meget stor del af befolkningen, der dyrker motion og idræt og er aktive i en forening – lige fra børn til seniorer.

Det er DIF og DGI's overbevisning, at møderum samt meningssskabende fritid og idræt er vigtige elementer i sundhedsmæssig og socialt bæredygtig byudvikling og -planlægning. At der planlægges for en infrastruktur med haller, baner, byrum og elementer i naturen, som giver alle borgere mulighed for idræt og bevægelse er en vigtig del af en social sammenhængskraft. Hvis værktøjer og tilstrækkelig viden er til stede for at kommuner tager ansvar for at planlægge bevægelse og mødesteder ind i processen fra start, så kan idrætsorganisationer og folkeoplysende foreninger i bedre samspil med kommunerne bidrage til socialt bæredygtige boligområder

Turisme og naturen

Turismens muligheder nævnes i kapitel 2. Styrken i at udnytte de danske kyster, skove og øvrige natur til turismetiltag er ikke til at komme udenom. I forslaget nævnes, at befolkning og menneskers sundhed påvirkes positivt af motion og friluftsliv. DIF oplever et større fokus på dette fra kommunernes side. Generelt set er mange idrætsaktiviteter rykket udendørs i byrummet og naturen. Over halvdelen af de voksne motionister, der træner regelmæssigt, bruger naturens faciliteter til for eksempel løb, mountainbike, triatlon, vandring og naturfitness. Nem adgang og kort afstand er afgørende for, hvor meget naturen bliver brugt. Kommunerne kan med fordel satse mere på gode, fysiske rammer i skoven, grønne områder og pladser, hvor borgerne frit og med ansvarlighed kan dyrke idræt alene eller i forening. Det kræver etablering af cykel-, løbe- og rideruter, sundhedsspor, naturlegepladser, rekreativ færdsel på og i vandet, træningsstationer og trailcentre til gavn for alle. Naturens faciliteter bør sidestilles med de byggede miljøer i forhold til programmering i funktioner og midler til vedligeholdelse.

DIF og DGI foreslår som et led i kommunernes forpligtelse til strategisk planlægning for kommunernes landsbyer at gøre meddelelsesordningen i Naturbeskyttelseslovens § 26 a til en tilladelsesordning med høring. Markveje er essentielle for at komme ud i naturen – væk fra de trafikerede veje, hvor børn og andre bløde trafikanter kan færdes trygt. Selv markveje, der giver rundture i landbrugslandet uden at føre til natur- eller skovarealer, er også af væsentlig rekreativ betydning. Ændringen vil give bedre rammer for kommunens fysiske planlægning.

Det er DIF og DGI's ønske, at regeringens igangværende arbejde med et udspil til en ny skovlov vil gøre det nemmere at bruge skovene mere multifunktionelt end i dag og skabe enklere regler på området. Med støttepunkter i naturen kan flere aktiviteter samles og synliggøres, herunder også åben skole initiativer. Det kan både være på land eller i vandkanten. Men det kræver lettere mulighed for at etablere vand, toilet og et indendørs lokale til fx undervisning end tilfældet er i dag. DIF er i samarbejde med Lokale og Anlægsfonden aktive i fem kommuner for at etablere trailcentre. Faciliteterne kan bedst beskrives som en kombination af klubhus, depot og mødested i naturen tæt på skov, vand, stier og ruter. Erfaringerne skal ruller ud i alle 98 kommuner, når projektet er slut i 2020.

Landsbyer

Kapitel 3 er målrettet landsbyer. Udvalget for levedygtige landsbyer har i april 2018 overleveret sine anbefalinger til regeringen. Særligt forslagene 12, 16 og 17 er interessante for idrætten og idrætsforeningerne, da de omhandler samlokalisering af faciliteter og aktiviteter, en tættere dialog og samarbejde mellem kommune og lokalsamfund om fysisk planlægning og velfærdsløsninger samt et øget fokus på faciliteter og aktiviteter, der samler landsbysamfundene. Anbefalingerne er universelle for alle byer – også i en urban kontekst.

Landsplanredegørelsen kan anbefale metoder til facility management og øget effektivitet i den kommunale byggemasse ved at se på samlokalisering, flerfunktionalitet og driftsoptimering. Idrætsfaciliteter kan eksempelvis kombineres med andre borger- og kulturtilbud såsom sundhedshus, plejecenter, børneinstitution, bibliotek, kulturhus, mødested m.m. Det er med til at skabe effektive arealer, der er billigere i drift og skaber mere borgerværdi for pengene. Eksempelvis kunne regeringens pulje til læge- og sundhedshuse understøtte en flerfunktionel strategi, der i sammenhæng med modernisering af eksisterende faciliteter samlokalisere borgertilbud.

I 2019 forventer DIF og DGI at have visionsaftaler med 15 kommuner, der alle bakker målsætningen op om flere fysisk aktive danskere. Sundhed og forebyggelse går på tværs af forvaltningens enheder og udmøntes i byrum, faciliteter, skoler, stier m.m. Bosætning er et typisk nøgleelement i kommunerne, hvorfor reglen om 2 omdannelsesbyer hvert 4. år kan være et omdrejningspunkt i visionsaftalerne for at skabe et levende bylaboratorium for at skabe attraktive landsbyer for bosætning centreret omkring bevægelse, foreningsliv og fællesskab, herunder udnyttelse af overflødig bygninger (7.000 landbrugsbygninger og 15 procent af boligmassen i landdistrikterne).

Hovedstaden

Hovedstadens fysiske udformning og udvikling berøres i kapitel 5. Et rent og sundt miljø, en mangfoldig natur, livskvalitet og udfoldelsesmuligheder i fritiden er vigtige for trivsel og folkesundhed, og er samtidig forhold der styrker hovedstadens attraktivitet. Den fysiske planlægning i hovedstadsområdet bør bidrage til denne helhed. Fingerplanens grønne kiler er som under punkt 2 beskrevet vigtige for målsætningen om at skabe flere fysisk aktive danskere. Med ca. 65 procent aktive i naturen, er det samlet set hovedstadsområdets største idrætsfacilitet. Med indgreb i de grønne, sammenhængende kiler vil der være færre rekreative muligheder til at understøtte flere fysisk aktive danskere. Byens havneområder gemmer på samme vis på et stort potentiale i forhold til flere rekreative vandaktiviteter.

København er særligt udfordret på dækningsgraden af idrætsfaciliteter, da byggeriet i hovedstaden og andre større byer er præget af investorer, samt at etablering af idrætsanlæg og -faciliteter ikke er demografisk reguleret, som eksempelvis skoleområdet er. Synliggørelse af muligheder i planloven som fx at pålægge private bygherrer at inkludere faciliteter til foreningsliv, idræt og bevægelse, kan være med til at skabe fokus på mere livskvalitet i det byggede miljø. Det samme kan siges om flerfunktionelle løsninger, der rækker ud over kommunens enkelte forvaltning og kræver tværfaglige løsninger, der giver større borgerværdi gennem en

kombination af idræt med andre borger- og kulturtilbud, der udnytter det byggede areal effektivt. DIF og DGI anerkender, at der er en udfordring for dette i kommunernes anlægsloft, hvorfor fremtidige forhandlinger om kommunernes økonomi kan søge en løsning for dette.

Klimasikring

Klimasikring er i fokus i kapitel 6. Beskyttelse mod oversvømmelse, erosion og stormfald. Flere kommuner og forsyningsselskaber har skabt nye æstetiske, rekreative og sociale kvaliteter i byrummet. Løsninger, der hæver livskvaliteten for alle borgere og samtidig er mere omkostningseffektive end de traditionelle løsninger. Realdania har i samarbejde med Lokale og Anlægsfonden drevet projektet VANDPLUS. Formålet har været at tænke i flere funktioner end i rene vandtekniske anlæg, gemt væk under jorden, der kun udfylder én funktion, og som kun er nyttige, når der opstår skybrud én eller færre gange om året.

Regeringen bør se på udfordringen med finansiering af multifunktion i regnvandsopsamling og klimasikring. Finansiering af klimatilpasning er spildevandsselskabernes opgave. Tidligere kunne forsyningsselskaber finansiere klimatilpasningsinitiativer fuldt over spildevandstaksten, herunder projekter med dobbelte formål som klimatilpasning og rekreative formål. Kravet var pris – at en åben løsning er billigere end fx en nedgravet eller udvidelse af kloaknet. Nye regler fra 2016 betyder, at spildevandsselskabet maksimalt kan finansiere 75 procent af investeringen. De resterende minimum 25 procent skal findes i kommunerne. Det konflikter med det kommunale anlægsloft og andre kommunale anlægsprioriteter. Konsekvensen er, at investeringer i regnvandsløsninger er gået ned efter, af de nye regler er trådt i kraft. Hvis reglerne og evt. konsekvenser kan bearbejdes, kan det løfte nye udendørs faciliteter til byområder.

Bevægelse i folkeskolerne

Som tillæg til Landsplanredegørelse 2018 foreslår DIF og DGI, at inddrage folkeskolerne og incitamenter til at implementere skolereformens indhold, herunder de 45 minutters bevægelse om dagen. Mange skoler rummer store potentialer i at blive moderniseret til mere bevægelse. 60 procent af tiden står skolernes arealer tomme og ubrugte hen. Fondsprojektet Skole+ har dokumenteret flere positive effekter foruden at indfri kravene til 45 minutters bevægelse. Der er bl.a. øget koncentration i timerne, bedre sociale forhold på tværs af klassetrin og mindre mobning. Der er dog også behov for bedre projektstyring og uddannelse i at kombinere bevægelse og idræt med det faglige indhold. Men skolernes potentiale og ofte centrale fysiske placering rækker længere, hvis der tænkes i åben skole, hvor foreningslivet inviteres indenfor med faciliteter, hvor andre borgere også kan være aktive udenfor skolens åbningstid, hvilket øger incitamentet for aktive børnefamilier.

Udsatteområdet

Som det sidste forslag til tillæg i høringsmaterialet ser DIF og DGI et stort potentiale på udsatteområdet. I DGI Crossroads og DIF Get2Sport er det fysiske rum og idrætsfaciliteter en væsentlig forudsætning for at aktivere og integrere børn og unge i udsatte boligområder.

DGI arbejder i 46 udsatte boligområder med de grupper af unge, som ikke umiddelbart føler sig tiltrukket af det eksisterende foreningsliv. DIF get2sport samarbejder for nuværende med 49 foreninger i 49 udsatte boligområder i 21 kommuner. Begge indsatser styrker de lokale idrætsforeninger, så børn og unge bosiddende i udsatte boligområder kan rummes i disse og blive medlemmer, frivillige og nogle endda ledere heraf. Arbejdet sker i samarbejde med kommunerne og de boligsociale helhedsplaner, der er med til at finansiere initiativet lokalt.

Effekterne af projektet er positive og veldokumenterede. DIF Get2Sport har en styrke i forhold til at nå og fastholde børn og unge, som færdes i et højrisiko miljø og har en højrisikolivsstil og dermed en markant forhøjet risiko for at begå kriminalitet. Unge og børn får desuden sundhedsmæssige og sociale gevinster ved at være medlem af en idrætsforening, der er en del af DIF get2sport indsatsen. De bliver gladere og får mere energi,

som resulterer i bedre skolegang. Derudover får de i foreningen nogle kompetencer - fx evnen til at samarbejde - som de kan bruge i deres videre liv til at få en uddannelse og på sigt et arbejde.

I de tilfælde, hvor idrætsforeningen ikke ligger i eller i direkte forbindelse med det boligsociale område laves der dørtrinsklubber/satellit-foreninger. Dørtrinsklubber indebærer, at DIF get2sport-støttede foreninger tager ud og laver idræt lige ude foran folks dørtærskel i et udsat boligområde. Det handler om at skabe idrætsfaciliteter på eksempelvis en parkeringsplads, en græsbane eller i et beboerhus. Dette kræver, at foreningerne kan få lov til at bruge disse faciliteter af boligorganisationen, kommunen eller hvem der i det pågældende tilfælde råder over rummet/faciliteten.

Med venlig hilsen

Bjarne Løf Henriksen
Idrætspolitisk konsulent
Danmarks Idrætsforbund

Sune Friis Krarup
Idrætspolitisk chef
DGI

DGI

Dato: d. 12. september 2018

Til: Erhvervsstyrelsen, hoeringplan@erst.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings hørings svar til Landsplanredegørelsen 2018

DN har læst landsplanredegørelsen med tilhørende miljøvurdering. Nedenfor følger foreningens bemærkninger.

Landsplanredegørelsen 2018 beskriver de gennemførte ændringer af planloven siden 2017. Indledningsvist nævnes i kort form en række væsentlige udfordringer Danmark står over for. Der følger ikke i redegørelsen analyser af udfordringernes betydning for landets geografiske udvikling. DN savner en mere langsigtet beskrivelse af regeringens syn på landets udvikling, og at der i landsplanredegørelsen sættes statslig retning for løsning af problemerne. DN foreslår derudover i hørings svaret, at processen omkring landsplanredegørelsen justeres, at redegørelsen breddes ud over planloven til øvrige lovområder af betydning for arealanvendelsen, og at evaluering af ændringerne af planloven med betydning for arealanvendelsen forlægges, så det reelt bliver muligt at vurdere ændringernes betydning for miljøet og for hensigten med ændringerne.

Landsplanredegørelsen følges af en miljøvurdering af de allerede gennemførte lovændringer. Miljøvurderingen kan dermed ikke anvendes til at kvalificere de politiske beslutninger under lovprocessen, som det ellers er hensigten med miljøvurderingsdirektivet. I den sammenhæng redegøres der i nedenstående hørings svar for, at DN er uenig i statens vurdering af, at national lovgivning der ikke er krævet af EU - ikke skal miljøvurderes. Den konklusion ses ikke at være i overensstemmelse med EU's miljøvurderingsdirektiv. DN fremhæver i hørings svaret desuden, at miljøvurderingen er mangelfuld, særligt hvad angår beskrivelsen af de umiddelbare rettigheder.

Landsplanredegørelsen ser tilbage

Landsplanredegørelsen 2018 rummer en nærmere beskrivelse af udmøntningen i planloven af den politiske aftale fra juni 2016 om *Danmark i bedre balance – Bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet*.

Det fremgår af planloven, at erhvervsministeren efter nyvalg afgiver en redegørelse til brug for kommuneplanlægningen. Der er således ikke detaljerede krav til redegørelsens ramme og indhold. Samtidig fremgår det dog af Erhvervsstyrelsens hjemmeside, at Landsplanredegørelsen er regeringens politiske udmelding om den fremtidige fysiske og funktionelle udvikling i landet. Den aktuelle Landsplanredegørelsen 2018 er dog i højere grad en tilbageskuende formidling af de lovgivningsinitiativer der allerede er gennemført, og som Erhvervsministeriet også tidligere har formidlet til kommunerne.

Statslige rammer og retning efterspørges

Tidligere landsplanredegørelser har haft den styrke, at de i varierende grad har indeholdt analyser af Danmarks udvikling, nærmere beskrivelse af de udfordringer landet står over for og

politiske sigtelinjer og mål for hvorledes problemerne kunne løses, herunder en beskrivelse af hvilken rolle stat, region og kommuner spiller i løsningen.

Det fremgår af landsplanredegørelsen, at den fysiske planlægning i dag skal håndtere væsentligt anderledes udfordringer end tidligere, blandt andet i lyset af urbanisering, ændringer i erhvervsstrukturen, klimaudfordringer og nye teknologiske muligheder, herunder digitalisering. I den sammenhæng savner DN statslige udmeldinger og visioner, der rækker ud i fremtiden, med bud på hvordan udfordringerne skal løses, og hvad det betyder for landets geografi.

Selv om regeringen placerer en stor del af opgaveløsningen i kommunerne, er der brug for at staten sætter retning og mål for løsningerne, og for den geografiske placering af større statslige investeringer. Der savnes baggrundsanalyser og en vurdering af, om de nye muligheder – primært for landdistrikterne, er det som løser de nævnte udfordringer.

Erfaringer viser, at kommuner kan anvende forskellige modeller, for eksempel i beskrivelsen af forventede økonomiske gevinster ved nye turismetiltag eller detailhandelsudvikling. De kommende ændringer i erhvervsstrukturen, urbanisering, klimaforandringer, tabet af biodiversitet og nye teknologiske muligheder kalder på et samlet nationalt overblik og en national retning for landets udvikling, til støtte for den kommunale udmøntning. Et sådant nationalt overblik fremgår ikke af Landsplanredegørelsen 2018.

Der er planer og ønsker for 130-140% af Danmarks areal

Regeringen har i diverse aftaler, regeringsgrundlag m.m. en række konkrete politikker og mål, som alle kan få betydning for den geografiske udvikling af Danmark. Rapporten *Prioritering af Danmarks areal i fremtiden* (Teknologirådet, 2017) peger på, at der er planer og ønsker om at anvende 130-140% af Danmarks areal i fremtiden. Staten må spille en afgørende rolle i at prioritere og sikre, at dette sker på en bæredygtig måde med rimelig afvejning af interesser og i overensstemmelse med statslige politikker og målsætninger.

På klima- og energiområdet har Danmark underskrevet Parisaftalen, staten har indgået en energiaftale som blandt andet rummer strategi for udvikling af land- og havvind, mål om netto-nul udledning i 2050, udbygning af biogas og 4,2 milliarder kroner til energineutralt udbyud. På affaldsområdet er der ligeledes politikker som kan få geografiske konsekvenser, herunder en kommende ny forsyningsstrategi, cirkulær økonomipakken og ændring af affaldsdirektivet som stiller nye krav til genanvendelse af husholdningsaffald.

På naturområdet er der i høj grad tale om politik med betydning for udnyttelsen af Danmarks arealer. Danmark har forpligtet sig til at stoppe tabet af biodiversitet. Regeringen har et mål om 13.000 ha urørt skov, dyrerige naturparker og konkret naturgenopretning. Udvidelsen af Natura2000 udpegningerne og planlægningen om gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper Danmark har ansvar for at beskytte bør ligeledes få geografiske konsekvenser.

Grønt Danmarkskort er i regeringsgrundlaget fremhævet som et bidrag til at stoppe tabet af arter. Kommunerne har fået en væsentlig rolle i udpegningen af kortet. Men staten har indtil videre hverken mål eller retning for Grønt Danmarkskort – herunder for udmøntningen, naturarealets størrelse eller kvalitet. Det betyder, at de rammer staten stiller til rådighed for kommunerne er utilstrækkelige og mangler beskrivelsen af det reelle omfang af den kommunale planopgave, og mulighed for at fastlægge hvad der skal til for at løse den.

Vi har som nation forpligtet os til at udmønte Aichi-biodiversitetsmålene, ligesom Landsplanredegørelsen med fordel kunne forholde sig til Verdensmålenes betydning for landsplanlægningen.

På landbrugsområdet er der i høj grad brug for statslige analyser og pejlemærker for den grønne omstilling af landbruget ift. biodiversitet og klima, ligesom en eventuel jordreform vil få indflydelse på arealanvendelsen.

Afgrænsning

Landsplanredegørelsen ses primært at være afgrænset til at omhandle ændringer, som ligger inden for rammerne af planloven. Selv om planloven er den lov der regulerer den fysiske planlægning, har andre love ligeledes indflydelse på udviklingen af landets geografi. DN finder det hensigtsmæssigt, at landsplanredegørelsen omfatter en helhedsorienteret planlægning der forer samfundsinteresserne, når det er af betydning for den fremtidige udvikling af arealanvendelsen - også når det omfatter andre lovområder end planloven.

Proces

Det er positivt, at Landsplanredegørelsen sendes i høring. Jf. planloven udarbejdes redegørelsen til brug for kommunernes planlægning. Da regeringen lægger vægt på, at det i høj grad er kommunerne der udmønter de statslige politikker, foreslår DN, at regeringen i den kommende landsplanproces indkalder forslag og idéer fra myndigheder - og gerne også fra borgere og organisationer, til brug for afklaring af hvad landsplanredegørelsen med fordel kan omhandle.

Evaluering

Ændringerne af planloven skal evalueres i år 2020. DN ser frem til evalueringen (se desuden afsnittet om miljøvurdering).

Konsekvenser og effekter af mange af de gennemførte lovændringer vil imidlertid ikke være tydelige i år 2020, og de vil være vanskelige og nogen umulige at evaluere så tidligt efter lovændringerne. Visse ændringer vil dog have haft mulighed for at virke, men kun i kort tid - for eksempel de ændringer som betyder, at byggeri og anlæg ikke længere kræver tilladelse, men umiddelbart kan opføres (de umiddelbare rettigheder). De bekymringer for miljøet som kom frem under lovprocessen, og som nogle kommuner har gentaget i miljøvurderingen, handler ikke om kortsigtede konsekvenser, men konsekvenser på lidt længere sigt, herunder også de umiddelbare rettigheder. Dertil kommer, at dele af lovændringerne ikke vil være gennemført i 2020, herunder for eksempel planlægningen for udviklingsområder og nyopførelse af 6000 sommerhuse i kystnærhedszonen. Netop de miljømæssige konsekvenser af disse lovændringer blev meget diskuteret under lovprocessen.

Derfor foreslår DN, at staten allerede nu planlægger for en forlænget overvågning og evaluering af de dele af lovændringerne som har betydning for arealanvendelse i såvel planloven som naturbeskyttelsesloven. Formålet er, at det reelt bliver muligt at evaluere lovændringernes betydning for miljøet og for de politiske hensigter med aftalen.

Miljøvurdering

DN mener, at en miljøvurdering burde have været gennemført i forbindelse med lovforslagene som udmøntede den politiske aftale. En efterfølgende miljøvurdering af allerede vedtaget lovgivning kommer for sent til at kunne kvalificerende grundlaget for den politiske beslutning, som blandt andet er hensigten med miljøvurderingsdirektivet. I det nedenstående knyttes både bemærkninger til statens fortolkning af reglerne om miljøvurdering af lovgivning, samt til indholdet af miljøvurderingen af Landsplanredegørelsen 2018.

Miljøvurdering af Landsplanredegørelsen 2018

DN mener ikke miljøvurderingen er tilstrækkelig fyldestgørende til på det foreliggende grundlag at konkludere, at ændringerne af planloven ikke vil have væsentlige miljømæssige konsekvenser. Det gælder, selv om det lægges til grund at miljøvurderingen skal fortages på grundlag af eksisterende viden. Også af den årsag foreslår DN evalueringen af dele af lovændringerne forlænget (se afsnit om evaluering).

Om biologisk mangfoldighed konkluderes det i miljøvurderingen, at det generelle initiativ om vækst og udvikling er af en så overordnet karakter, at det på nuværende tidspunkt ikke vurderes at have væsentlig indvirkning på miljøet. Konklusionen ses også argumenteret ud fra, at omfanget af arealinddragelse til udviklingsområder og omdannelseslandsbyer ikke er kendt på nuværende tidspunkt. Samtidig fremgår det, at inddragelsen af arealer i landdistrikterne og kystområderne til bebyggelse kan påvirke biodiversiteten og forekomsten af flora og fauna, og at mange arter som relaterer sig til den lysåbne natur og til agerlandet er i tilbagegang. Det fremgår ligeledes, at mere end en fjerdedel af flora og fauna er på den nationale rødliste og dermed karakteriseret som forsvundne, truede eller i tilbagegang.

Præmissen om, at - forhold som er ukendte ikke kan miljøvurderes – er ikke rimelig. Det vil ofte være situationen, når der planlægges eller lovgives. Og det vil sjældent være muligt på forhånd at definere præcist, i hvilket omfang nye muligheder vil blive udnyttede. Men det er absolut muligt at opstille forventelige scenarier, og at beskrive scenariernes miljøkonsekvenser. På den baggrund kan det diskuteres og vurderes, om der er forhold som bør føre til justering af lovforslag, plan eller program.

Om de forebyggende potentielle miljøkonflikter som undgås ved krav om konsekvensområder omkring virksomheder, bemærkes det, at et lovforslag netop har været i høring som delvist fjerner den forebyggende indsats, og dermed negativt påvirker menneskers sundhed. Det bemærkes også, at dette lovforslag ikke er miljøvurderet.

I forbindelse med de mange umiddelbare rettigheder for udbygning af bolig og erhverv, havde DN gerne set en mere seriøs behandling af de bekymringer som er rejst fra både kommuner og organisationer (se for eksempel bemærkningerne til miljøvurderingens afgrænsning fra Kolding og Horsens Kommuner). Umiddelbare rettigheder betyder, at byggeriet ikke kræver landzonetilladelse men umiddelbart kan igangsættes. Derfor er der ikke et senere planniveau at miljøvurdere konsekvenserne af lovændringerne på. Det alene burde have medført en nøjere vurdering af de forventede miljømæssige konsekvenser.

Der må forventes mere og større byggeri til erhverv og boliger på steder hvor det ikke tidligere har været mulig at bygge stort – herunder i særligt værdifulde landskaber. DN peger på, at der lokalt kan være tale om relativt store udbygningsmuligheder til "herregårdslignende boliger" i værdifulde landskaber eller nyetablering af erhvervsvirksomheder som kan etablerer sig og udvide i overflødiggjorte bygninger. Det må forventes på sigt at kunne påvirke ikke bare landskaberne men også miljøet i form af øget transport, øget energiforbrug, øgede krav til kloakering og service m.v. Særligt i hovedstadens grønne kiler havde det være kærkommet med en rimelig vurdering af, hvilke påvirkninger der kunne forventes i landskaber, hvor det hidtil har været udelukket at etablere og i større grad udvide boliger og erhverv til private formål, og hvor presset for byggeri er stort. De umiddelbare rettigheders betydning for landskabet i de grønne kiler er ikke behandlet i miljøvurderingen.

Det konkluderes i miljøvurderingen på et ukendt grundlag, at de umiddelbare rettigheder i landzone ikke vil have væsentlig påvirkning på landskab eller på biologisk mangfoldighed, fordi påvirkningerne er lokale og primært sker som mindre byggerier i tilknytning til eksisterende byggeri. Konklusionerne ser ud til at hvile på et fejlagtigt grundlag om, at byggeri i mindre skala, mange steder over tid ikke vil kunne udgøre væsentlige miljøkonsekvenser. DN peger på, at klimaforandringerne om noget har vist, at langsigtede vurderinger af kumulative konsekvenser er væsentlig.

Manglende miljøvurdering af lovgivning

Miljø- og Fødevareministeriet har i februar 2018 beskrevet spørgsmålet om miljøvurdering af lovgivning (se Miljø- og Fødevareudvalget 2017-18 MOF Alm.del Bilag 293 Offentligt). Det fremgår af notatet, at miljøvurderingsdirektivet omfatter planer og programmer som udarbejdes og/eller vedtages af en national, regional eller lokal myndighed, eller som udarbejdes af en

myndighed med henblik på vedtagelse af parlament eller regering via en lovgivningsprocedure, og - som kræves ifølge love og administrative bestemmelser.

Det fremgår også, at det ved EU dom er slået utvetydigt fast, at ikke alene konkrete planer eller programmer, f.eks. kommuneplaner og spildevandsplaner, men også generel regulering, dvs. love, bekendtgørelser mv., efter omstændighederne kan være omfattet af plan- og programbegrebet og dermed, såfremt direktivets øvrige betingelser er opfyldt, af miljøvurderingspligten. Om de nærmere kriterier fremgår det:

“Det er på baggrund af de afgrænsningskriterier, der følger af henholdsvis direktivet og D’Oultremont-dommen, Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at følgende elementer er relevante for vurderingen af, om en generel regulering (lov eller bekendtgørelse) er omfattet af direktivets plan- og programbegreb:

- 1) Er loven eller bekendtgørelsen »krævet ifølge love og administrative bestemmelser«, dvs. indgår forskriften i et normativt hierarki (artikel 2, litra a, og præmis 41, D’Oultremont)?*
- 2) Regulerer loven eller bekendtgørelsen en sektor omfattet af direktivet (artikel 3, stk.2)? Hvis forskriften ikke omhandler disse sektorer, skal der ske en screening for at kunne afgøre, om den kan medføre en miljøpåvirkning (artikel 3, stk.4).*
- 3) Fastlægger loven eller bekendtgørelsen »rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter« (artikel 3, stk. 2-4)?*
- 4) Som fortolkningsbidrag til pkt. 3: Fastlægger loven eller bekendtgørelsen »en betydningsfuld helhed af kriterier for tilladelse og iværksættelse af et eller flere projekter« (præmis 49, D’Oultremont)?*
- 5) Indeholder loven eller bekendtgørelsen et geografisk element, dvs. er der en tilstrækkelig tæt forbindelse mellem på den ene side de opstillede kriterier for godkendelse og iværksættelse af projekter og udpeges på den anden side – direkte eller indirekte – de geografiske områder eller zoner, som kriterierne i loven eller bekendtgørelsen refererer til (præmis 45-46, D’Oultremont)?”*

I notatet fremgår det, at den danske stat fortolker bestemmelse nr. 1 således, at det kun omfatter love og bekendtgørelser som kræves jf. EU retlige forpligtelser. Dermed menes, at love som alene er blevet til på baggrund af et rent nationalt ønske – for eksempel de mange ændringer af planloven, og som ellers lever op til ovenstående 5 kriterier, alligevel ikke skal miljøvurderes, fordi ændringerne ikke er krævet af EU.

Om den danske fortolkning fremgår det i notatet at:

“Det bemærkes, at Europa-Kommissionen under en mundtlig drøftelse har tilkendegivet, at Kommissionen umiddelbart ikke er enig i, at betingelsen ”krævet” kan anvendes som et udelukkelseskriterium med hensyn til nationale love uden EU-retligt ophæng (situation nr. 2). Det er imidlertid Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse, at der med vægt kan argumenteres for, at betingelsen om, at planen eller programmet skal være krævet »ifølge love og administrative bestemmelser«, vil miste sit selvstændige indhold, hvis Kommissionens retsopfattelse på dette punkt lægges til grund.”

DN kan ikke se hvor hjemlen findes til denne danske fortolkning af, at nationale love som ikke er krævet af EU - ikke skal miljøvurderes.

Det er desuden ønskeligt, at danske politikere får rimelig mulighed for at diskutere og afveje samfundets interesser mod hinanden på et oplyst grundlag – herunder de mulige miljømæssige konsekvenser (positive såvel som negative) af konkrete politiske forslag. Ved ikke at miljøvurdere lovforslag som ikke er krævet af EU, fratages politikerne muligheden for oplysning om de forventede miljøkonsekvenser af en given politik, og fratages dermed også muligheden for at foreslå alternativer eller afhjælpende foranstaltninger som kunne have løst eller begrænset eventuelle miljøproblemer i forhold til et konkret politisk forslag.

DN opfordrer staten til at genbesøge vurderingen, og beslutte at også ikke krævede lovforslag skal miljøvurderes, og fastlægge processen herfor, med henblik på en nærmere beskrivelse i den kommende vejledning til miljøvurderingsloven.

Med venlig hilsen

Nina Larsen Saarnak, Leder for lokale sager
31193238, nis@dn.dk

Erhvervsstyrelsen

Dahlerups Pakhus, Langelinie Alle´ 17, 2100 Kbh. Ø

Sendt pr. mail til hoeringplan@erst.dk og Gitte Mondrup gitmon@erst.dk

Høringssvar til forslag til landsplanredegørelse 2018

11/9 2018

Dansk Byplanlaboratorium har med interesse læst erhvervsministerens forslag til landsplanredegørelse og takker for invitationen til at kommentere på forslaget.

I Byplanlaboratoriet har vi valgt at arrangere et debatmøde d. 6. september i København. Omkring 30 planlæggere, rådgivere og interessenter var samlet til mødet, og de følgende bemærkninger til forslaget bygger på drøftelser internt i Dansk Byplanlaboratoriums bestyrelse samt input fra debatmødet.

Aktiv vision eller passiv registrant?

I Byplanlaboratoriet savner vi helt grundlæggende de overordnede tværministerielle visioner for fremtiden. Den udmeldte landsplanredegørelse samler op på Regeringens initiativer i forhold til Planloven. Langt de fleste er allerede igangsat, hvorfor dokumentet hovedsageligt er en oplistning og en passiv registrant. Overordnet set er der tale om planlovsændringer, der styrker kommunernes selvstyre og ønsket er at planlægge så lidt som muligt fra statsligt hold.

I Byplanlaboratoriet har vi tidligere afgivet høringssvar til de ændringer i planloven der oplistes, hvorfor vi ikke vil komme nærmere ind på detaljerne i dem her. Dog vil vi overordnet set konstatere, at der er en fare for større byspredning i form af bebyggelse på landet, nye udstykninger langs kysterne og større byggerier i landzonen. Det skal følges tæt.

Hovedstadsudvalget – en god ide – og en ramme for visionær planlægning

Som noget nyt og fremadrettet kan vi med glæde konstatere at regeringens hovedstadsudvalg nævnes. Vi værdsætter det tværministerielle samarbejde. Det giver rigtig god mening. Vi bidrager meget gerne til udvalgets arbejde og ønsker at rejse følgende spørgsmål:

Hvordan fordeles boligbyggeriet bedst mellem regionens enkelte dele? Hvordan undgår vi yderligere segregering i en situation med kraftig byvækst? Kunne der være grundlag for nye regionale knudepunkter? Hvordan løses pendling og anden transport bæredygtigt? Hvordan får vi aktiveret de ældre, nedslidte erhvervsområder i forstæderne? Hvordan får regionens borgere et større udbytte af de grønne kiler?

Byplanlaboratoriet anbefaler:

At debatten om Hovedstadens udvikling kvalificeres og bredes ud til en bred skare af borgere og interessenter. Vi vil gerne bidrage.

At landsplanredegørelsen fremover kan fungere som regeringens samlede politiske udmelding om den fremtidige fysiske og funktionelle udvikling af landet

At der i den kommende evaluering sker en fysisk kortlægning af konsekvenserne af planlovsændringerne.

At alle tre bæredygtighedsparametre (de sociale, økonomiske og miljømæssige konsekvenser) adresseres.

Hvordan når man fra målsætninger til konkrete planer?

Dansk Byplanlaboratorium anerkender de politiske udmeldinger om vækst og et Danmark i bedre balance. Vi vil i det følgende forholde sig til de planlægningsmæssige muligheder for at realisere de politiske ambitioner, men vi efterlyser samtidig en vægtning af alle 3 bæredygtighedsparametre: økonomi, sociale forhold og miljø. De to mål om vækst og udvikling taler primært for at styrke Hovedstaden og andre store byer, mens et Danmark i bedre balance står for at flytte aktivitet til yderområderne. Landsplanredegørelsen giver ikke svar på hvordan denne linedans kan udføres. Det kunne f.eks. have været interessant med en overvejelse om fremtidige udflytninger af arbejdspladser og uddannelsesinstitutioner. Efter hvilken logik kommer det til at foregå og hvordan vil statens beslutninger påvirke Danmarkskortet.

Vi har i 2018 mere end nogensinde før brug for et fælles billede af, hvordan fremtidens Danmark ser ud – og hvor staten vil investere. Og det må meget gerne være i form af scenarier, der viser Danmark som en del af en større verden. Man kunne f.eks. starte med at besvare spørgsmålet: Hvad betyder Fermernbælt og hvordan vil en evt. Kattegatforbindelse påvirke Danmarkskortet? Man kunne udfolde dilemmaerne om vækst, bæredygtighed og regional balance – og beskrive den politisk valgte vej. Man burde under alle omstændigheder tage stilling til, hvordan vi adresserer klimaudfordringerne på nationalt niveau – og hvilken rolle den fysiske planlægning kan spille i denne sammenhæng. Og sidst, men ikke mindst, ville det være oplagt at benytte lejligheden til at følge op på FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling.

Byplanlaboratoriet anbefaler:

At regionernes udviklingsplaner tages i betragtning

At de fysiske konsekvenser af statens visioner kan aflæses af Landsplanredegørelsen. Hvis den skal være et aktivt redskab for kommunerne, bør den indeholde vægtige analyser og scenarier, der kan aflæses på kortbilag.

At der udarbejdes alternativer. Byplanlaboratoriet har tidligere udarbejdet en alternativ landsplanredegørelse for regeringen. Det skaber en god debat, så det gentager vi gerne

Miljøvurderingen kommer for sent

Forslaget til landsplanredegørelse er blevet miljøvurderet, men da miljøvurdering er et politisk redskab, der kan bruges til at vurdere om de foreslåede planer skal føres ud i livet, giver det ikke megen mening at miljøvurdere allerede vedtagne planer -eller love, som der mestendels er tale om.

Byplanlaboratoriet anbefaler:

At miljøvurderinger foretages før planerne bliver endeligt vedtaget

Hvad er Landsplanredegørelsens rolle?

På Byplanlaboratoriets debatmøde blev landsplanredegørelsen som instrument diskuteret i erkendelse af at den ikke har den gennemslagskraft, som planlægningen har brug for. Derfor skal man måske netop vælge at se redegørelsen som et planfagligt baggrundsdokument, der leverer den viden, som den enkelte kommune ikke har mulighed for, eller ressourcer til, selv at indhente. Det vil give kommunerne mulighed for at se sig selv i et større billede og planlægge ud fra de overordnede udviklingstræk. På mødet blev det diskuteret om et sådant dokument med fordel kunne udgives hvert år, som en slags ”planstatistisk årbog”.

Men landsplanredegørelsen er også et politisk dokument og indeholder den siddende regerings visioner for fremtiden. Hvis landsplanredegørelsen politiske del virkelig skal have slagkraft, så skal de politiske udmeldinger række længere end de gør i dag. Den registrerende karakter kan gøre det svært at levere gennem langsigtet planlægning. Det gør det vanskeligt at skelne mellem redegørelsen og oversigten over statslige interesser, som kommer hvert 4. år. Vi kan anbefale at Landsplanredegørelsen gøres mere strategi- og politik orienteret. Her kunne man ændre formen på de to statslige udmeldinger, så oversigten over statslige interesser blev statens ”håndfaste del” og Landsplanredegørelsen den mere strategiske del (svarende til kommuneplanstrategien)

Byplanlaboratoriet konstaterer:

At der kan være behov for at overveje landsplanredegørelsens nuværende og fremtidige rolle i plansystemet.

Med venlig hilsen

Formand Jes Møller   og   Direktør Ellen Højgaard Jensen

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

12. september 2018

Høring over forslag til Landsplanredegørelse 2018

Dansk Erhverv har den 4. juli modtaget ovennævnte forslag i høring, og vi skal hermed komme med vores bemærkninger.

Dansk Erhverv er Danmarks største erhvervsorganisation for turisme- og oplevelsesvirksomheder, og repræsenterer således hele turismens værdikæde, herunder hoteller, feriehusudlejningsbureauer, attraktioner, detailhandel, restauranter, attraktioner, konference- og eventarrangører, camping, transportfirmaer og mange flere.

Dansk Erhverv ønsker en fremsynet politik, der forener hensyn til udvikling af erhvervslivet med beskyttelsen af naturen. Dansk Erhverv er tilfreds med den nye planlov fra 2017, der er med til at skabe bedre rammer for udviklingen af turismeerhvervet på landet og langs kysterne.

Specifikke bemærkninger

Dansk Erhverv kvitterer for, at der på side 9 er information om, hvor mange kystkommuner, der har ansøgt om udviklingsområder, samt hvornår landsplansdirektiv kan forventes. Dansk Erhverv opfordrer til, at samme informationer også fremgår på side 10 om ”udlæg og omplacering af kystnære sommerhusområder”. I pågældende afsnit mangler information om antallet af kystkommuner, der har ansøgt, samt hvornår, der kan forventes et landsplansdirektiv.

På side 11 står, at der er igangsat oprydning i uaktuelle og uudnyttede reservationer til ferie- og fritidsanlæg. I dette afsnit, opfordrer dansk Erhverv til, at det skal fremgå, at kommunernes frist for at indsende uaktuelle og uudnyttede arealreservationer, ifølge påbuddet fra Erhvervsministeren, var d. 15. juli 2017. Desuden ser Dansk Erhverv gerne, at det anføres, hvor mange kommuner, der har indsendt uaktuelle og uudnyttede reservationer.

Afsnit om campingpladser på side 11. Dansk Erhverv påskønner, at de danske campingpladser nævnes som ét af de større initiativer, der følger af den nye planlov. Dansk Erhverv ser gerne, at det tilføjes i teksten, at regeringen undersøger mulighederne for at tilpasse campingreglementet i forlængelse af aftalen om ”Danmark i bedre balance” fra juni 2016. Denne tilføjelse vil tydeliggøre, initiativets langstrakte og endnu ikke opnåede realisering. En opdatering af campingreglementet har længe været efterspurgt af Dansk Erhverv, da campingpladserne kæmper med faldende overnatningstal og hæmmende rammebetingelser for at drive og udvikle deres forretning.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed for at uddybe ovenstående høringssvar.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kirstine Tolstrup Nielsen', written in a cursive style.

Kirstine Tolstrup Nielsen
Politisk konsulent

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt elektronisk til: hoeringplan@erst.dk

Høring af Landsplanredegørelse 2018 - Bidrag fra DI

DI takker for at kunne bidrage ved styrelsens høring af udkast til Landsplanredegørelse 2018.

På side 11 i udkastet beskrives ”campingpladser”. DI er glade for, at regeringen vil tage campingreglementet op til revision. DI har ved flere lejligheder peget på behovet for at opdatere de erhvervs- og planlægningsmæssige rammer for camping erhvervet, hvor produktefterspørgslen hos kunderne jævnlig ændrer sig. DI deltager gerne med relevante bidrag i dette arbejde, som også bidrager til en udvikling af det samlede danske turismeerhverv.

I kapitel 4 behandles produktionserhverv. DI skal venligt her bemærke, at planloven opererer med et samlet begreb om ”produktions-, transport og logistikvirksomheder”. Transport og logistikvirksomhederne er i dag meget tæt sammenhængende med produktionsvirksomheder, ligesom miljøbelastningen fra dem ligner produktionsvirksomhedernes; støj, støv m.v. DI ser gerne, at teksten i højere grad afspejler det samlede begreb – f.eks. i teksten afsnit tre på side 18 i udkastet.

I afsnit fire på samme side skrives, at nedslidte erhvervsområder kan omdannes til blandede byfunktioner, samtidig med at der stadig er plads til produktionserhverv. Kommunerne bør være meget påpasselige med – og helst tilbageholdende med - at oprette disse områder. Det er vores erfaring, at det netop er i disse områder med både erhverv og boliger, at der opstår klager over virksomhederne. Dette er i øvrigt ofte blevet bekræftet af netop kommunale miljøafdelinger, som behandler disse borgerhenvendelser. Sammenblandingen kan i øvrigt også føre til u hensigtsmæssige trafikforhold, set fra de blandede trafikanters side. DI opfordrer hermed til, at det indføres i teksten at et forebyggende

middel for miljøkonflikter er at opretholde adskillelsen af boliger og produktions-, transport og logistikvirksomheder.

Med venlig hilsen

Morten Løber
Chefkonsulent

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Danske Arkitektvirksomheder
Vesterbrogade 1E, 2. sal
1620 København V

Tlf. 32 83 05 00

info@danskeark.dk
www.danskeark.dk

Danske Arkitektvirksomheders høringsvar til "Forslag til Landsplanredegørelse 2018"

Vedr. kapitel 1. Bedre rammer for kommunernes fysisk planlægning. s. 7 Kortere høringsfrister og administrative lettelser:

I forbindelse med de differentierede og kortere høringsfrister på lokalplansforslag, kan en negativ konsekvens være, at den faglige vurdering samt behandling ikke kvalitetssikres tilstrækkeligt i processen.

Landsplanredegørelsen beskriver således, at det er vigtigt, at kommunerne, som led i deres øgede planansvar, styrker borgernes inddragelse i den lokale planlægning.

Regeringen opfordres til at konkretisere, hvorledes en øget borgerinddragelse og styrkelse skal foretages i praksis. Et tiltag der skal ses i forhold til de processer som kommunerne allerede anvender i dag.

Med hensyn til midlertidig tilladelse til studieboliger bør det overvejes, om tilstedeværelsen af en lokalplan bør være en afgørende faktor for om man kan få lov til at lave midlertidige studieboliger. Således fungerer loven i dag. Mange områder har ikke en lokalplan og bliver derfor afskrevet fra muligheden for midlertidige studieboliger uagtet grundens eventuelle potentiale. Der findes andre faktorer som har langt større betydning for hvorvidt et sted er egnet til midlertidige studieboliger, fremfor hvorvidt der er en eksisterende lokalplan eller ej.

Vi opfordrer til, at Regeringen gentænker de forudsætninger for, hvordan man kan få tilladelse til midlertidige studieboliger.

Vedr. kapitel 4. Nye udviklingsmuligheder for detailhandel og produktionserhverv s. 15-18, aflastningsområder:

Vi vil opfordre til, at Regeringen genovervejer muligheden for udlægning af aflastningsområder og større butikker som tilladt i planloven af 2017 med en mere detaljeret redegørelse. Den skal indeholde både en redegørelse for konkurrenceeffekten i naboområderne, påvirkning af butiksforsyningen i bymidterne samt de miljømæssige påvirkninger forårsaget af mere biltrafik til og fra aflastningsområderne, herunder større P-arealer m.m.

Vi ser Regeringens ønske om større og flere aflastningsområder i Danmark i konflikt med tendensen om borgernes ønske om stærke lokalsamfund med nærbutikker og mere fokus på klima, genbrug og mindre ressourceforbrug.

Dato: 12-09-2018
Ref.: SC/ks

Vedr. kapitel 5. Nye udviklingsmuligheder i hovedstadsområdet s. 19-20, aflastningsområder:

Vi anmoder om, at Regeringen genovervejer muligheden for udpegning af nye aflastningsområder i hovedstadsområdet. Samt opsætter målbare kriterier for udpegningen, der mindsker den miljømæssige påvirkning, herunder reducerer biltrafik til og fra butikkerne samt sikrer bymidternes overlevelse og butiksdiversitet.

Vi ser Regeringens ønske om større og flere aflastningsområder i hovedstadsområdet i konflikt med tendensen om at reducere miljøpåvirkningerne, reducere transporttid samt tendensen med generel fortætning af bykerne og ønske om mere natur i nærområderne til glæde for miljøet og den folkelige sundhed.

Vi opfordrer således til, at man i forbindelse med aflastningsområderne ser på helheden for byernes og samfundets bæredygtige udvikling (socialt, miljømæssigt og økonomisk) og hvilken indvirkning disse aflastningscentre vil have på vores bysamfund. Fremfor at det vurderes ud fra et ensidigt privatøkonomisk perspektiv.

Det foreslås, at man enten iværksætter en sådan redegørelse inden flere aflastningsområder bliver udlagt. Eller at man stopper med at give flere tilladelser og venter en årrække med at se, hvordan aflastningsområderne der på nuværende tidspunkt er givet tilladelse til, rent faktisk påvirker vores bysamfund.

Vedr. Cowis, miljøvurdering af Landsplanredegørelse 2018, maj. Jf. nedenstående efterlyses præcisering omkring udvalgte delemler i miljørapporten.

Vedr. kapitel 5.1.3. Vurdering af de enkelte miljøfaktorer s 32. Arealanvendelse.

Aflastningsområder kan udlægges i byer, hvor der er et tilstrækkeligt kundegrundlag.

Hvordan måles, dokumenteres og hvilke parametre indgår som "et tilstrækkeligt kundegrundlag"?

Vedr. kapitel 5.1.4. Arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, herunder kirker s. 24

Miljørapporten omtaler og påpeger, at afviklingen af kravet om landzone-tilladelse og hermed mulighed for udvidelse af byggeri med op til 500 m² kan have en potentiel og væsentlig påvirkning indenfor områder, som rummer kulturhistoriske interesser.

Det kræver mere præcise retningslinjer i forhold til hvad der menes med "væsentlig" påvirkning, samt at de kulturhistoriske interesser er identificeret i de enkelte kommuner. Langt fra alle kommuner har i dag udarbejdet en arkitekturpolitik, der kan danne rammer for denne vurdering.

Med venlig hilsen

Danske Arkitektvirksomheder

Erhvervsstyrelsen
Sendt pr. mail til:
hoeringplan@erst.dk

København, den 11. september 2018

Vedr.: Høring over forslag til Landsplanredegørelse 2018

Erhvervsstyrelsen har den 4. juli sendt ovennævnte forslag i høring. Landsplanredegørelsen beskriver rammerne for kommunernes planarbejde og skal ifølge høringsbrevet skabe afsættet for, at kommunerne kan følge op på regeringens visioner på planområdet.

Helt generelt fortsætter Landsplanredegørelsen i det "spor", som der allerede før liberaliseringen af planlovens detailhandelsbestemmelser, blev lagt op til. Det anføres eksempelvis, at Produktivitetskommissionen pegede på, at den eksisterende planlov sætter grænser for butikkers størrelse og placering, hvilket medfører, at udviklingen af effektive butiksstørrelser og placeringer hæmmes.

Vi føler os her nødsaget til at pege på, at et sådant udsagn er stærkt politiserende og er baseret på historiske beregninger fra 2010 og 2012, og at det er udsagn, der ligger *forud* for den seneste liberalisering af detailhandelsbestemmelserne. Et sådant udsagn er dermed helt og aldeles irrelevant i en redegørelse, der skal beskrive de nuværende forhold.

Dernæst følger en beskrivelse af muligheden for udlægning af nye aflastningsområder, men der beskrives intet om det relativt store antal aflastningsområder, der allerede er udlagt, og der ses heller ingen advarsler mod, at flere kommuner indregner potentielt kundegrundlag fra de samme områder - og dermed de samme forbrugere. Det beskrives blot, at "en række kommuner allerede er godt i gang med planlægningen for nye aflastningsområder". Det kan betragtes som noget, der nærmest opfordrer de "tilbageværende kommuner" til at skynde sig at få gang i planlægningen.

Når det er et faktum, at stort set alle de kommuner, der har planlagt aflastningsområder, ikke i første omgang har opfyldt redegørelseskravene, ville det i stedet have været at foretrække, om Landsplanredegørelsen dels havde indskærpet kommunerne de udbyggede redegørelseskrav og dels havde manet til en smule besindighed.

Så sent som torsdag den 6. september 2018 fremgik det af en stor artikel i Berlingske, at der eksempelvis i Region Hovedstaden er 4,6 procent af butiksarealerne, der i øjeblikket er udbudt, og at det er den højeste mængde ledige lokaler i 16 år. På landsplan er 6,2 procent af det samlede antal butikskvadratmeter lige nu tomme, hvilket er det højeste tal i tre år.

Det fremgår endvidere af artiklen, at når butikkerne lukker, skaber det nogle uhen-sigtsmæssige synergieffekter for de tilbageværende. Der skal være et "trækplaster" - som f.eks. et godt supermarked - så der skabes trafik, og så får andre butikker også til lyst til at bo dér. Er der ikke en sådan butik, som kan tiltrække kunder, kan det hurtig blive svært at ligge dér, udtales det i artiklen.

Vi skal derfor opfordre Erhvervsstyrelsen til også at beskrive nogle af de uhen-sigtsmæssige konsekvenser, som udlægning af aflastningsområder kan have på etable-rede bymidter. Det fremgår også af COWIs miljøvurdering, at: "Etablering af større butikker i byerne og nye aflastningsområder kan have en negativ påvirkning på mil-jøet gennem en forøget spredning af detailhandelsfunktioner". Denne konstatering fortjener en omtale direkte i Landsplanredegørelsen og ikke kun i miljøvurderingen, som det nok kun er de færreste læsere, der når frem til.

På tilsvarende vis fremgår det også af miljøvurderingen, at der ud fra en klimavinkel kan være et opmærksomhedspunkt, da udviklingen kan medføre en forøgelse af transportarbejdet, da funktionerne spredes, og nye og større butikker kan tiltrække kunder fra længere afstande. Det konkluderes dog, at påvirkningen af klimaet som følge heraf må anses for begrænset. Uanset dette er det dog et punkt, som COWI har fundet anledning til at omtale, og som selve Landsplanredegørelsen ikke forhol-der sig specifikt til.

Vi skal på baggrund af vores kommentarer opfordre Erhvervsstyrelsen til endnu en kritisk gennemlæsning af udkastet til Landsplanredegørelse, hvor man ikke blot be-skriver de overvejelser, der lå bag liberaliseringen af detailhandelsbestemmelserne, men også forholder sig kritisk til den udvikling, der allerede nu er sket kun godt ét år efter liberaliseringen af detailhandelsbestemmelserne, så vi ikke risikerer, at funkti-onstømningen af bymidterne de kommende år tager yderligere fart, hvilket er i direkte modstrid med hensynet bag detailhandelsbestemmelserne.

Hvis vores kommentarer giver anledning til spørgsmål, er I naturligvis meget velkom-men til at kontakte os.

De bedste hilsner

Jytte Tandrup

Erhvervsministeriet
Erhvervsstyrelsen

hoeringplan@erst.dk

Høring over udkast til Landsplanredegørelse 2018

Den danske Landinspektørforening (DdL) har ved mail af 4. juli 2018 modtaget høring over forslag til "Landsplanredegørelse 2018. Vækst og udvikling gennem fysisk planlægning – Bedre rammer for virksomheder, borgere og kommuner i hele landet".

Landsplanredegørelsen beskriver rammerne for kommunernes planarbejde samt redegør for de væsentligste elementer i den nye planlov og skaber derved afsættet for, at kommunerne kan følge op på regeringens visioner på planområdet.

Bemærkninger til udkast til Landsplanredegørelse 2018

Foreningen har sammensat et høringssvar ud fra en række bemærkninger, der er indkommet fra foreningens faglige netværk.

Fra råjord til attraktive bymiljøer

De store reformer i 1970'erne som både omfattede opgavefordeling, byrdefordeling, planlovsreform, inddelingsreform og meget mere, er igennem årtier blevet implementeret, udviklet og ændret.

En markant rød tråd gennem disse reformer har været den danske arealforvaltning, hvor forvaltningsprocessen fra rå landbrugsjord til færdigbygget bymiljø viste særdeles velegnet til at sikre den private ejendomsret, borgernes rettigheder til jord og fast ejendom, ejendomsjura, ejendomsvurdering og ejendomsskatter og planbestemmelser for byggeri, service, landskaber og infrastruktur.

I dag er den samlede arealforvaltning tilpasset og forandret gennem en lang række revisioner og politiske forhandlinger. Forslaget til Landsplanredegørelse udtrykker i forlængelse heraf at kommunerne får større selvbestemmelse og politisk ansvar for arealreguleringen, herunder at staten vil afskaffe dele af kontrolsystemet.

Ddl finder det afgørende nødvendigt for fortsat sikring af den private ejendomsret og transparente regler, som borgerne kan gennemskue, at dansk arealregulering fra råjord til attraktivt bymiljø er optimal.

Det foreslås i den forbindelse, at der gennemføres en grundig analyse af den samlede arealregulering med henblik på at vurdere arealreguleringens samlede rationalitet og effektivitet. Ddl deltager gerne i et sådant udredningsarbejde.

Digitalisering

Forslaget til Landsplanredegørelsen sætter allerede i indledningen og gennem hele rapporten fokus på *Digitalisering*.

Formålet er ifølge Landplanredegørelsen blandt andet "at give virksomheder, borgere og myndigheder let adgang til klar, entydig og retsgyldig information om gældende bestemmelser og data for alle fysiske områder i Danmark."

Dette er både vigtigt og fremadrettet, idet fremtiden bliver skabt gennem øget anvendelse af teknologi og digitale nyskabelser i alle dele af samfundsudviklingen. Dette gælder ikke mindst i det fysiske miljø omkring jord, fast ejendom og by - bygning. En række byer er sammen med uddannelses- og forskningsinstitutioner og erhvervsliv godt i gang med at skabe smarte nye digitale løsninger. Begrebet Smart City er efterhånden veletableret som forståelse for byernes digitalisering.

Ddl finder det vigtigt, at digitaliseringsmålet i forslaget til Landsplanredegørelse, videreudvikles og sættes i konkret forbindelse med Smart City konceptet. Det vil således være af væsentlig betydning, såfremt de Landspolitiske målsætninger, understøttes af konkrete anvisninger og metoder, relateret til fremtidens Smarte byer.

Når Landplanredegørelsen i relation til digitaliseringsinitiativer taler om klar entydig retlig information, finder DdL det nødvendigt at få udredt og fastlagt, hvilken retlig karakter digitale geografiske data har, når den indgår i areallovgivningen og anvendes i sagsbehandlingen. Kan man støtte ret på digitaliserede geografiske informationer (ex. digitaliserede beskyttelseslinjer), eller er det en konkret fastlæggelse efter lovens beskrivelse (ex. 100 m beskyttelseslinje), der er retsgrundlaget?

Landdistrikter og flersidig arealanvendelse

Der er rift om arealerne i det åbne land landbrugsproduktion, skovformål, rekreative formål, naturformål etc., hvilket senest er dokumenteret af Fonden Teknologi Rådet i rapporten "Anbefalinger til prioritering af Danmarks areal i fremtiden" (april 2017): "Læg alle de vedtagne planer og mål for anvendelsen af Danmarks areal sammen. Læg forventningerne om fremtidens udvikling og alle de velmente ønsker om vækst og forbedring af naturen, landskabet og fritidslivet oven i. Tilsammen fylder det 130-140 procent af Danmarks areal."

Mange behov trænger sig på, og det er nødvendigt med en prioritering eller flersidig anvendelse af arealerne.

DdL vil henlede opmærksomheden på de initiativer, der er igangsat af Collective Impact (Realdania) under projektet "Det åbne land som dobbeltressource", herunder anbefaling om anvendelse af multifunktionel jordfordeling under inddragelse af flere interessenter i processen. Når det igangværende projekt og fire tilknyttede forsøgsprojekter med multifunktionel jordfordeling er afrapporteret, kan det være inspiration til udvikling af en ny helhedsorienteret og bæredygtig forvaltnings- og samarbejdsproces omkring anvendelsen af det åbne land.

Landdistrikter og bedre udnyttelse af overflødiggjorte bygninger

Erhvervsstyrelsens nedsatte udvalg om modernisering af ejerlejlighedsloven skulle ifølge sit kommissorium blandt andet foretage en gennemgang af ejerlejlighedslovens regler om forbud mod opdeling af landbrugsejendomme i ejerlejligheder. Baggrunden for overvejelserne, om dette opdelingsforbud skal opretholdes eller ophæves, udspringer blandt andet af, at skabe mulighed for at opdele en landbrugsejendoms bygningsmase i særskilte ejendomsretlige enheder som grundlag for stiftelse af ejendomsret og pantsætning, hvilket kan fremme muligheden for bedre udnyttelse af overflødiggjorte bygninger.

Ved mulighed for opdeling af en landbrugsejendom i ejerlejligheder er det navnlig forhold omkring landbrugslovens formålsbestemmelse, miljølovgivningen, planlovgivningen og forholdet omkring ejendommens driftsjorder (som skal adskilles fra ejerforeningens fællesejendom og knyttes særskilt til "landbrugsejerlejligheden"), som nødvendigvis skal håndteres. Der var efter udvalgets opfattelse tale om betydelige og komplekse tværsektorielle problemstillinger, som nødvendiggør

Den danske Landinspektørforening

særskilte udredningsarbejder, der lå udover udvalgets tidshorisont og kommissorium. Derfor anbefalede et enigt udvalg, at der på nuværende tidspunkt, ikke sker ændring af forbuddet mod opdeling af landbrugsejendomme.

DdL har fortsat det synspunkt, at muligheden for en økonomisk opdeling af bygningsmassen på en landbrugsejendom, vil kunne understøtte en udvikling i landdistrikterne. DdL anbefaler, at der gennemføres et udredningsarbejde, for at skabe grundlag for en særskilt ejendomsdannelse omkring bygninger på en landbrugsejendom – enten ved ejerlejlighedsopdeling eller udstykning. Lempelse af planlovens regler om udstykning af landbrugsbygninger i landzone under eventuelle vilkår for anvendelsen, bør især overvejes. DdL indgår gerne i sådan et udredningsarbejde.

Landdistrikter og aflastningsområder

Forslaget til Landsplanredegørelse anfører i kapitel 3 en række mål og overvejelser om udviklingen i landdistrikterne. Desuden er der i kapitel 4 foreslået øgede muligheder for at udlægge aflastningsområder til større butikker.

Efter DdLs opfattelse kan de to forhold næppe forenes, idet de delvist er i konflikt med hinanden. Der er således evidens for, og viden tilstede, som peger på, at store aflastningsområder med store butikker modvirker udviklingsmulighederne i landdistrikterne.

DdL har ikke yderligere bemærkninger, og står gerne til rådighed for en uddybning af de fremsatte bemærkninger.

Med venlig hilsen

Torben Juulsager
Formand

Fra: ES-DAA <es@es-daa.dk>
Sendt: 5. september 2018 11:15
Til: hoeringplan@erst.dk
Cc: ES-DAA
Emne: Høring over forslag til Landsplanredegørelse 2018: ES 223-18

ES 223-18

Erhvervsflyvningens Sammenslutning (ES) takker for muligheden for at deltage i høring over forslag til "Landsplanredegørelse 2018. Vækst og udvikling gennem fysisk planlægning - Bedre rammer for virksomheder, borgere og kommuner i hele landet" med tilhørende miljøvurdering.

ES bemærker, at Landsplanredegørelsen beskriver rammerne for kommunernes planarbejde og skaber afsættet for, at kommunerne kan følge op på regeringens visioner på planområdet. Med udgangspunkt i den moderniserede planlov, som trådte i kraft i juni 2017, den politiske aftale om Danmark i bedre balance fra 2016 og centrale publikationer på planlovsområdet som nye landsplandirektiver, vejledninger mv., redegør landsplanredegørelsen for de væsentligste elementer i den nye planlov.

I forslaget nævnes luftfarten kun et sted, som anført nedenfor:

"Regeringen har i 2017 fremlagt en strategi for luftfarten i Danmark, som har fokus på at sikre gode rammevilkår for luftfarten og understøtter, at tilgængeligheden forbliver høj og fortsætter med at vokse til gavn for hele Danmark. Københavns Lufthavn spiller en nøglerolle for dansk luftfart og i regeringens ambition om at tiltrække endnu flere flyruter og passagerer til Danmark. Regeringen vil i samarbejde med Københavns Lufthavn arbejde for at sikre en udbygning af lufthavnen, og se på mulighederne for at ændre reguleringen for anvendelsen af Københavns Lufthavns areal, så faciliteterne anvendes mest hensigtsmæssigt."

ES kan således konstatere, at der ikke nævnes andet om luftfart i forslaget, og at det regionale niveau ikke indgår i nærværende forslag.

ES har tidligere i anden forbindelse gjort opmærksom på, at de små og mellemstore luftfartsvirksomheder burde medtages i Regeringens Luftfartsstrategi sammen med et øget fokus på det regionale niveau.

I det foreliggende forslag er der ensidigt fokuseret på CPH, og der mangler således helt regionalt fokus af luftfarten, hvilket vurderes som en mangel i forslaget til en landsplanredegørelse.

Med venlig hilsen / Best Regards

Dan Banja

Oberstløjtnant / Lt. Colonel

Generalsekretær / Secretary-General

Vice chair ECOGAS & Member of EASA GA.COM & CAS.COM

Blålersvej 51

DK-2990 Nivå

Mobil: +45 2480 2256

www.es-daa.dk

Erhvervsminister Rasmus Jarlov

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato

3. september 2018

Høringssvar til Forslag til Landsplanredegørelse 2018

I Esbjerg kommune har vi med interesse læst landsplanredegørelsen.

Med ændringerne i planloven har kommunerne fået friere rammer og flere beslutninger lægges nu ud til den enkelte kommune, tæt på borgere og virksomheder. Det giver bedre mulighed for at understøtte og udvikle de potentialer Esbjerg Kommune har. Vi hæfter os især ved de nye muligheder for at fremme bosætning og erhverv i landdistrikterne, samt de nye rammer for produktionsvirksomhederne.

Vi hilser det velkomment, at der nu gives mulighed for at udlægge nye boligområder som udviklingsområder i kystnærhedszonen. Vi tror på, at det kan være med til at styrke Esbjerg by men også hele området udvikling mod at blive Danmarks 3. vækstcenter.

De friere rammer i landzonen, eksempelvis bedre muligheder for at nytænke brugen af ledige bygninger kan, sammenholdt med en styrket planlægning for landsbyerne sikre, at det fortsat er attraktivt at bo og arbejde, også uden for de store byer. En forudsætning for at fastholde bosætning i landzonen er dog, at der fortsat er fokus på at udvikle de potentialer, der findes i og omkring landsbyerne såsom kulturhistorie, natur og landskaber. Der skal ske en afbalanceret udvikling af landsbyerne som et godt bosætningssted med erhvervsmuligheder.

Med planlovsændringerne følger der foruden et større ansvar også nye opgaver til kommunerne. De nye krav til redegørelser for produktionsvirksomheder samt ansvaret for kystsikring er eksempler på nye, store opgaver, som må understøttes med statslige midler.

I forbindelse med den igangværende høring af *lovforslag om ændring af lov om planlægning og lov om maritim fysisk planlægning* har Esbjerg Kommune sendt et særskilt høringssvar til erhvervsministeren. Her har vi udtrykt ønske om, at der gives mulighed for at etablere altaner og tagterrasser i områder, som er påvirket af lugt, hvis bygningerne samtidig sikres med mekanisk ventilation. Det vil give mulighed for at etablere boliger og opholdsarealer ud mod havet og samtidig sikre havnen og de tilknyttede produktionserhverv.

Venlig hilsen

Jesper Frost Rasmussen
Borgmester

Erhvervsstyrelsen

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato

3. september 2018

Tekniske bemærkninger til forslag til Landsplanredegørelse 2018

I forslaget redegøres der for allerede gennemførte planlovsændringer og de friere rammer kommunerne har fået. Med den moderniserede planlov, har vi som kommune fået bedre muligheder for at udvikle de potentialer vi har, og understøtte de ideer, der opstår lokalt i samarbejde med borgere og virksomheder. Det er vi naturligvis glade for.

Vi har som kommune fået en større selvbestemmelse men også et større ansvar for vores planlægning, og vi er bevidste om, at god planlægning er en forudsætning for en velafbalanceret udvikling. Esbjerg er en kommune med meget kyst og en helt unik natur. Det skal i fremtiden være med til at trække både turister og tilflyttere til vores kommune. Derfor skal udviklingen også ske på en måde, der sikrer og understøtter de værdier og potentialer vi har.

Af forslaget fremgår det, at kommunerne forventes at styrke borgernes inddragelse i den lokale planlægning. Vi har i Esbjerg Kommune god tradition for at inddrage offentligheden i vores planlægning. Det gælder både i forhold til kommuneplanen men også de strategiske planer som eksempelvis bydelsplaner og landsbyplaner. Vi vil til stadighed arbejde med at forbedre vores borgerinddragelse og afprøve nye metoder.

Bemærkninger vedr. produktionserhverv:

Sikring af hensynet til produktionsvirksomheder har en lang planlægningsmæssig tradition i Esbjerg Kommune. Gennem de sidste ca. 25 år har vi gennem kommuneplanlægningen søgt at sikre virksomhederne mod skærpede miljøkrav, når der planlægges for miljøfølsom anvendelse.

Dette har vi gjort ved, at vi har såkaldte iso-linjer omkring vores erhvervsområder, inden for hvilke vi ikke udlægger arealer til miljøfølsom anvendelse. Iso-linjernes udstrækning er defineret ud fra miljøklasserne i Miljøhåndbog for planlægning.

Vi har gennem årene fået mange tilkendegivelser fra vores erhvervsliv om, at denne metode fungerer rigtig godt i forhold til at forebygge miljøkonflikter mellem virksomheder og følsom anvendelse som fx boliger.

Samtidig har vi brug for flere attraktive boliger i bymidten, da det kan være med til at tiltrække veluddannet arbejdskraft som en forudsætning

for den fortsatte positive udvikling af erhvervslivet i og omkring Esbjerg Havn.

I forbindelse med den igangværende høring af lovforslag om ændring af lov om planlægning og lov om maritim fysisk planlægning har Esbjerg Kommune udtrykt ønske om, at det fremover bliver muligt at etablere altaner og tagterrasser i områder, som er påvirket af lugt, hvis bygningerne samtidig sikres med mekanisk ventilation. Dette vil give mulighed for at etablere boliger med opholdsarealer ud mod havet.

Forudsætningen for fortsat vækst er således den rette balance mellem på den ene side gode betingelser for byudvikling og på den anden side gode betingelser for virksomhederne.

Bemærkninger vedr. digitalisering af planer og planprocesser:

Ved gennemlæsning af forslaget har vi i Esbjerg Kommune med glæde noteret os, at der arbejdes for en fuld digitalisering af planer og planprocesser, således at pdf-formatet udgår som det juridisk gyldige dokument. Det er en logisk følge af den digitale udvikling og, det ligger fint i forlængelse af det arbejde mange kommuner allerede har lavet med digitalisering af særligt kommuneplanerne. Desuden vil det gøre det nemmere, at sammenholde plandata på tværs af kommunegrænserne.

Af forslaget fremgår det, at en fuld digitalisering og standardisering af plandata forventes at få en række positive følgevirkninger. Der nævnes bl.a. større investeringssikkerhed og en mere effektiv planproces. Hvis dette skal lykkes, er det en forudsætning, at kommunerne inddrages i processen, at platformen gøres mere brugervenlig og, at kommunerne gives mulighed for at arbejde med en højere detaljeringsgrad i planerne, end det er muligt i dag.

I forbindelse med overgangen til plandata var der gode intentioner om at inddrage kommunerne i udviklingen af det nye system, men vi oplevede, at der ikke blev fulgt op på det. Esbjerg Kommune vil gerne bidrage til processen og inddrages på så tidligt et stadie som muligt.

Som kommune ønsker vi mulighed for at arbejde med en højere detaljeringsgrad end det der er muligt i dag. Eksempelvis var det tidligere muligt at indberette tre anvendelseskategorier for en kommuneplanramme, i dag kan der kun indberettes to.

Det nævnes flere steder, at en fuld digitalisering af plandata vil betyde "bedre vilkår for byggeri". Vilkårene for byggeri fastlægges i love og planer og det er svært at se, at dette skulle blive bedre af at planerne er digitale.

Det fremgår af forslag til landsplanredegørelsen at data vedr. byggeret er indsamlet og nu indgår i skatteministeriets ejendomsvurdering og på plandata.dk. Esbjerg kommune har oplevet konsolideringen af data som omfattende og ressourcekrævende. Det kan desuden undre, at det fremgår af landsplanredegørelsen, at opgaven allerede er løst. Det er ikke Esbjerg kommunes opfattelse, da der er udsendt en ny frist til den 1. oktober 2018.

Bemærkninger til Miljøvurdering af Landsplanredegørelse 2018

Det overvejende tema i landsplanredegørelsen er de allerede gennemførte planlovsændringer. Det er derfor også disse lovændringer, der er miljøvurderet. I en miljøvurdering bør 0-alternativet være et reelt alternativ. Når man vælger at miljøvurdere de ændringer af planloven, der allerede er trådt i kraft, så vurderes 0-alternativet ikke at være en reel mulighed.

Hvis forudsætningen for miljøvurderingen er, at det er betydningen af planlovsændringerne, der vurderes, så har Esbjerg kommune følgende bemærkninger:

Vedrørende punkt 3 Afgrænsningen:

Under punkterne Arealanvendelse og Landskab bør man forholde sig til, at lempelser i landzone ikke kun gælder inden for de grønne kiler i hovedstadsområdet, men også i de grønne kiler i de øvrige større byer.

Under punktet Arkitektonisk og arkæologisk kulturarv, herunder kirker bør man vurdere betydningen af at udpege omdannelses landsbyer og udviklingsområder i kystnærhedszonen.

Vedrørende punkt 5 Miljøvurdering:

Under vurderingen af biologisk mangfoldighed, flora og fauna anslås det, at påvirkningen af flora og fauna vil være uden væsentlig betydning. Dette kan undre, når det samtidig konkluderes, at andelen af udviklingsområder i praksis vil kunne komme til at optage væsentlige dele af kysterne samt, at naturen generelt er i tilbagegang i Danmark.

Under vurderingen af arealanvendelsen konkluderes det, at øget inddragelse af landzonen til bebyggelse vil være uden betydning. Det kan ligeledes undre, når der samtidig pågår en debat om, at vi mangler areal i Danmark. Der kan her henvises til eksempelvis teknologirådets projekt "Prioriteringen af Danmarks areal i fremtiden".

I forslaget til landsplanredegørelsen fremgår det flere steder, at borgerinddragelsen skal styrkes. Vi har for kort tid siden afsluttet arbejdet med det lokale naturråd – et arbejde, der netop drejer sig om at inddrage af lokale interessenter. En af naturrådets stærkeste anbefalinger er, at vi i planlægningen skal sikre store sammenhængende naturområder, men også store, robuste landbrugsområder, hvor landbrugserhvervet er sikret udviklingsmulighed. De nye umiddelbare rettigheder til at udvide boliger og mindre erhvervsvirksomheder i det åbne land, samt muligheden for at sprede bebyggelsen i en landsby ved at udpege det som omdannelseslandsby, kan komme til at få den modsatte effekt og være til ugunst for landbruget.

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
2100 København Ø

hoeringplan@erst.dk

10. september 2018

Sag nr. 2018-9295
Høringssvar over forslag til Landsplanredegørelse 2018

Feriehusudlejernes Brancheforening er generelt tilfreds med den gennemførte modernisering af Planloven, der trådte i kraft i juni 2017, og som giver flere muligheder for dansk turisme.

Den nye planlov har givet forøget råderum og fleksibilitet til kommunerne, som har medført nytænkning og nye muligheder. Overnatningskapacitet er i dag den største barriere for vækst, og feriehusudlejningsbranchen mangler op mod 10.000 flere sommerhuse til udlejning i forhold til det, som udenlandske og danske gæster efterspørger. I dag udlejes ca. 40.000 sommerhuse i Danmark ud af de godt 200.000 sommerhuse, der findes.

Feriehusudlejernes Brancheforening er tilfreds med den igangsatte proces med udlæg og omplacering af kystnære sommerhusområder. Der har igennem mange år været mange arealreservationer til sommerhuse, der aldrig vil blive anvendt pga. manglende attraktivitet. Kommunerne skulle indsende ansøgninger om omplaceringer senest den 15. oktober 2017 – lige inden et kommunalvalg og med et varsel på ca. 4 måneder. Det er derfor ærgerligt, at kommunerne endnu ikke har fået tilbagemelding om, hvilke omplaceringer der er godkendt.

For turismens udvikling er det nødvendigt, at der kommer en ny runde med mulighed for omlægninger af sommerhuse, at der gives mulighed for yderligere udstykning af nye sommerhusgrunde, og at der kommer en runde med 10-15 nye forsøgsprojekter.

Feriehusudlejningsbranchen er samtidig kritisk over for, at der fortsat ikke er fundet en løsning, der muliggør forsøgsprojektet i Søndervig med nye sommerhusudstykningsprojekter. I aftalen om planloven blev der givet mulighed for 1.000 ekstra sommerhusgrunde, og der burde derfor være mulighed for at placere tilstrækkeligt med sommerhusgrunde i de ønskede forsøgsområder.

Feriehusudlejernes Brancheforening er tilfreds med, at reglerne for egen anvendelse og udlejning er gjort mere fleksible. Branchen kan tydeligt se en efterspørgsel uden for sommersæsonen. Antallet af overnatninger steg i 2017-2018 således: september + 12,4%, oktober + 3,7%, november + 25,0%, december + 7,3%, januar + 12,4% og februar + 11,9%. De nye regler vil medføre, at der etableres flere helårsarbejdspladser og flere helårsåbne butikker.

Feriehusudlejernes Branche forening frygter dog, at de nye muligheder for pensionister til at flytte helårsadressen i et sommerhus, allerede efter de har ejet sommerhuset i 1 år i forhold til tidligere 8 år, kan betyde, at sommerhuse, der ellers kunne benyttes til udlejning, bliver til helårsboliger. Branche forening opfordrer Folketinget til at følge udviklingen og om nødvendigt gribe ind, hvis for mange sommerhuse bliver omlagt til helårsboliger for pensionister.

Feriehusudlejernes Branche forening er tilfreds med de muligheder, der er blevet givet til at udnytte overflødiggjorte bygninger i landdistrikterne, så nedlagte landbrug kan benyttes som ferieboliger til udlejning. Også de nye særligt frie rammer til at omlægge og planlægge i landsbyer er positive, og her kan ejendomme til udlejning til turister også blive et aktiv. Det er vigtigt for turismen, at landsbyerne kan udvikle sig og være attraktive.

Med venlig hilsen

Carlos Villaro Lassen
Adm. direktør

Poul Fejer Christiansen
Vicedirektør

Erhvervsstyrelsen

Planlægning og byudvikling

Langelinie Allé 17

2100 København Ø

hoeringplan@erst.dk

Ebeltoft 12.09. 2018

Bemærkninger til Forslag til landsplanredegørelse 2018 – Vækst og udvikling gennem fysisk planlægning.

Det fremgår af forordet, at

- *Den nye planlov der trådte i kraft 15. juni 2017 giver nye udviklingsmuligheder i kystkommunerne.*
- *De nye udviklingsmuligheder går hånd i hånd med beskyttelse af landskaber, natur og miljø.*
- *Nye rammer til gavn for udviklingen i hele Danmark*
- *Bedre rammer for kommunernes fysiske planlægning.*

Bemærkninger til den overordnede vurdering

Der er behov for væsentlige ændringer af det overordnede planlægnings- og forvaltningsgrundlag og praksis. Kun derved kan der skabes en langsigtet og forsvarlig vækst og bæredygtig udvikling gennem fysisk planlægning.

Det er ikke kun planloven der er med til at sætte rammen for udviklingsmulighederne i kystkommunerne og i Danmark som helhed.

Kystzone – land/vand grænsen - er en planlægnings- og forvaltningsmæssig gråzone uden overordnede retningslinjer for afvejning af interesserne i et givet kyst/havområde.

Dette forhold bør regering forholde sig til og tage fat på en drøftelse af, hvordan der kan skabes bedre sammenhæng mellem land- / havplanlægning og forvaltning.

I Kystkommunerne er både kystzonen og havmiljøet af stor betydning for befolkningen samt for udvikling af erhvervmæssige aktiviteter blandt andet turisme og fiskeri, og dermed også dispositioner som kan forringe de miljømæssige, socioøkonomiske og kulturelle ressourcer i Kystområderne.

En meget stor del af samtlige myndighedsaktiviteter vedrørende planlægnings – og forvaltningsopgaver involverer i et vist omfang problemstillinger hen over land - vandgrænsen.

Planlægning af havarealer er hidtil foregået "efter behov" og dette behov er defineret politisk eller i hver enkelt sektor. Samlet set et "først til mølle" princip, og ikke med udgangspunkt i et samlet overblik og en samlet proces, hverken i tid eller rum, fordi de respektive delplaner koordineres på tværs mellem sektorerne gennem høringer, arbejdsgrupper, kraftigt påvirket af stærke erhvervslobbyer, samt ved bilaterale forhandlinger.

I øjeblikket er staten i gang med at udarbejde den første havplan for alle danske farvande, og det første udkast til en havplan udsendes i november 2018. Meget tyder på, at den kommende havplan kommer til at bestå af en række sektorplaner /love og bekendtgørelser. Derved forstærkes behovet for en overordnet

planlægning, koordination og forvaltning for havarealet og ikke mindst land/vand grænsen. Sektorplanlægningen giver relativ stor fleksibilitet overfor skiftende politiske eller faglige prioriteringer, men udgør samtidig en omfattende gråzone med risiko for utilsigtede negative miljømæssige og socioøkonomiske effekter.

Det er ikke kun Kystkommunerne, men hele samfundet der bærer og forsat kommer til at bære denne risiko i form af negativ indvirkning på landskaber, natur og miljø og erhvervsinteresse. Det forekommer at være en uforholdsmæssig høj pris for opretholdelse af nævnte fleksibilitet og manglende optimering på lang sigt, blandt andet på grund af manglende inddragelse af alle interessenterne i en samlet afvejningsproces.

Konklusion

Landsplanredegørelsen bør omfatte alle plan- og forvaltningsmæssige forhold for både land og havområder.

Kystkommunerne bør gives større indflydelse både på planlægning og forvaltning af kystvande og relevante havområder, og emnet bør gøres til en integreret del af kommunernes visions – og planstrategi og kommuneplanlægningen.

I modsat fald får den nye planlov og den nye havplan ikke den ønskede positive effekt på vækst og udviklingsmulighederne i kystkommunerne og i Danmark som helhed.

Med venlig hilsen

Komiteen Bæredygtig Kystkultur

Thorkild Hansen

Jeppe K. Hansen
Formand
Komiteen Bæredygtig Kystkultur

S. A. Jensensvej 1
8400 Ebeltoft

Telefon 40264871

Den 30.7.2018

Hørings svar til Forslag til Landsplanredegørelse 2018

Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger ønsker med nedenstående at afgive hørings svar til Forslag til Landsplanredegørelse 2018.

Forslag til Landsplanredegørelse 2018, Vækst og udvikling gennem fysisk planlægning tager udgangspunkt i aftalen mellem regeringen, Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti om "Danmark i bedre balance – Bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet" fra juni 2016. Landsplanredegørelsen redegør for de ændringer der er gennemført i planloven og de udarbejdede vejledninger mv. som følger op på de enkelte temaer i aftalen:

- Bedre rammer for kommunernes fysiske planlægning
- Nye udviklingsmuligheder i kystområderne og i turismeerhvervet
- Nye udviklingsmuligheder i landdistrikterne
- Nye udviklingsmuligheder for detailhandel og produktionserhverv
- Nye udviklingsmuligheder i hovedstadsområdet
- Øvrige plantemaer som klima, testfaciliteter for store vindmøller og digitalisering af den fysiske planlægning og plandata

Forslaget til landsplanredegørelsen er i høj grad en status over de hidtil gennemførte initiativer og de få hidtil udmeldte initiativer, som endnu ikke er udmøntet i vejledninger, landsplandirektiver mm. Det drejer sig fx om revisionerne af landsplandirektivet for detailhandel i Hovedstadsområdet og Fingerplanen.

Der præsenteres ikke nye visioner for, hvordan Danmark kommer i bedre balance. Der synes at være et stort fravær af visioner for, hvordan Danmark kan udvikles i en mere bæredygtig retning både med hensyn til miljøet og i vore byer. Initiativer der kan fremme en mere bæredygtig udvikling kunne ellers på mange fronter medvirke til at skabe en bedre balance og samtidig medvirke til at skabe arbejdspladser i industrien og landbruget, som regeringen har stor fokus på.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger

Dato: 5. september 2018

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinje Allé 17
2100 København Ø

Sagsnummer: EMN-2018-02369
DokId: 2465034
Forfatter:
Marianne Ellersgaard

Forslag til Landsplanredegørelse 2018 – ”Vækst og udvikling gennem fysisk planlægning”

Frederikshavn Kommune har modtaget regeringens forslag til landsplanredegørelse 2018 og har nedenstående kommentarer til redegørelsen.

Kommunen ser generelt positivt på de øgede muligheder for udvikling i kommunerne, som den nye planlov i et vist omfang kan give. Det gælder både konkrete tiltag inden for de enkelte emner samt de mere fleksible rammer for at planlægge for byudvikling, som kommunerne har fået.

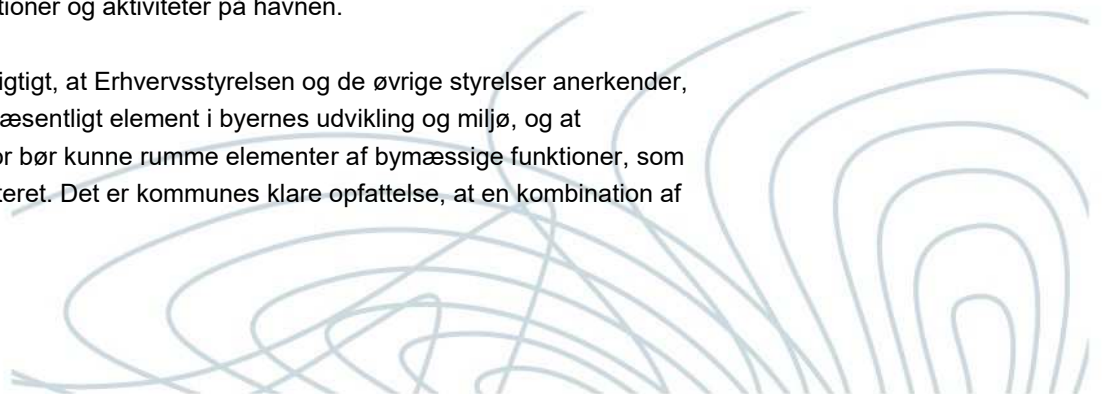
Det er dog altafgørende for udviklingen i kommunerne, at den administrative praksis i Erhvervsstyrelsen og de øvrige styrelser afspejler samme tilgang til kommunernes planlægning og samme grad af fleksibilitet og smidighed, som regeringen lægger op til i landsplanredegørelsen. I den forbindelse håber kommunen, at den tidlige dialog imellem Erhvervsstyrelsen og kommunen om kommende projekter vil få en høj prioritet.

Frederikshavn Kommune har en særlig interesse i de nye udviklingsmuligheder i kystområderne og i turismeerhvervet. Kommunen har godt 100 km kyststrækning, og kystturisme er et meget væsentligt erhverv i kommunen. Det er derfor afgørende for den fortsatte udvikling af erhvervet, at der skabes særligt gode udviklingsmuligheder i kystbyerne, herunder Skagen, Frederikshavn og Sæby.

I den forbindelse er det væsentligt, at Erhvervsstyrelsen og de øvrige relevante styrelser er meget opmærksomme på, hvordan de nye muligheder i planloven kan understøtte realisering af ambitionerne i den netop vedtagne udviklingsplan for Vestkysten, som Frederikshavn Kommune har medvirket i at udarbejde. Realisering af udviklingsplanen forudsætter nye og eksperimenterende tiltag, som Erhvervsstyrelsen bør motivere.

De nye udviklingsmuligheder i kystområder og i turismeerhvervet har også betydning for Frederikshavn kommune i forbindelse med en igangværende udvidelse af Sæby Havn, som er en rekreativ havn. Udvidelsen omfatter et nyt havnebassin og dermed planlægning for nye funktioner og aktiviteter på havnen.

I den forbindelse er det vigtigt, at Erhvervsstyrelsen og de øvrige styrelser anerkender, at havnene er et meget væsentligt element i byernes udvikling og miljø, og at tidssvarende havne derfor bør kunne rumme elementer af bymæssige funktioner, som ikke er direkte havnerelateret. Det er kommunes klare opfattelse, at en kombination af

havne- og ikke havnerelaterede funktioner giver det mest attraktive miljø for tiltrækning af turister.

Side2/2

Kommunen ser positivt på Erhvervsstyrelsens opmærksomhed på campingpladsernes betydning som overnatningskapacitet i kystområderne og styrelsens ønske om at vurdere mulighederne for at udvikle campingpladserne. Campingpladser i Frederikshavn Kommune har stor betydning som overnatningskapacitet, og flere pladser ønsker netop at skabe nye muligheder for at udvikle og modernisere pladserne. Disse ønsker vil kommunen gerne understøtte i dialog med Erhvervsstyrelsen.

Frederikshavn Kommune ser i øvrigt frem til et godt samarbejde med Erhvervsstyrelsen om den fremtidige udvikling i kommunen.

Med venlig hilsen

Mette Hardam
Formand for Plan- og Miljøudvalget

Mikael Jentsch
Kommunaldirektør

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Sendt på mail: hoeringplan@erst.dk

Dato

3. september 2018

Sagsnr.

01.01.01-K04-1-18

PLAN OG GIS

Forslag til landsplanredegørelse 2018 - høringsvar fra Frederikssund Kommune

Frederikssund Kommune har modtaget forslag til landsplanredegørelse 2018 i høring.

Forslag til landsplanredegørelse 2018 gennemgår en række af de ændringer, der er gennemført med den nye planlov som trådte i kraft 15. juni 2017 - nye udviklingsmuligheder i kystområderne, nye muligheder i landdistrikterne til fremme af bosætning og erhverv, bedre rammer for produktionsvirksomheder, bedre udviklingsmuligheder for detailhandel og mere smidig administration - herunder kortere høringsfrister for lokalplaner. Kommunen finder det positivt, at planloven på denne måde har givet nye muligheder i den fysiske planlægning, og vil derudover anbefale følgende initiativer, som yderligere kan styrke vækst og udvikling i Danmark:

1. Serviceeftersyn på reglerne om håndhævelse ved ulovlig helårsbeboelse i sommerhuse
2. Støjkonsekvensområde omkring Forsvarets skydeterræner – brug planlovens skønsmulighed
3. Statslig koordinering af regional kystbeskyttelse
4. Indførelse af bagatelgrænser for screeninger for VVM og miljøvurdering

Serviceeftersyn på reglerne om håndhævelse ved ulovlig helårsbeboelse i sommerhuse

Kommunerne anmelder ulovlig helårsbeboelse i sommerhuse til politiet, som udsteder bøder. Den del af håndhævelsen virker fint. Men planlovens krav i § 51a, stk. 5 om at pålægge dagbøder til personer registreret i CPR med ulovlig bopæl i sommerhusområde virker ikke efter hensigten. Påløbne dagbøder, som ikke er betalt, bortfalder automatisk 1. marts, når vinterperioden stopper og det igen bliver lovligt at have CPR-adresse i boligen. Den gældende retstilstand betyder, at kun ganske få borgere, som bor ulovligt i sommerhus om vinteren, betaler deres dagbøder. De fleste undlader at betale, fordi de ved, at pr. 1. marts bortfalder kommunens krav. For kommunerne betyder lovgivningen, at de skal udføre en række administrative procedurer for at kunne udstede og fremsende bøderne og senere skal udføre nye procedurer for at tilbagekalde de

Torvet 2
3600 Frederikssund

Telefon 47 35 10 00

epost@frederikssund.dk
www.frederikssund.dk

CVR-nr.: 29 18 91 29

Bank 4319-3430270303

Åbningstider:

Mandag 09.00 - 15.00

Tirsdag lukket

Onsdag 09.00 - 15.00

Torsdag 10.00 - 17.00

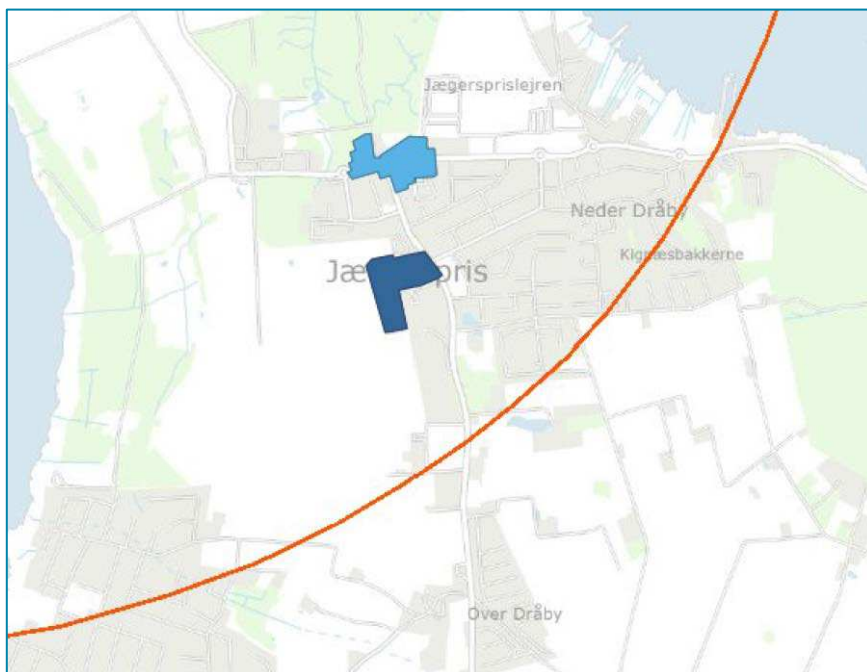
Fredag 09.00 - 14.00

---

udstedte, ubetalte dagbøder. Derudover strider det mod almindelig retsfølelse, at nogle borgere betaler deres dagbøder, mens den erfarne lov- bryder trækker betalingen i langdrag, så dagbøderne bortfalder. På den måde straffer vi de værste lovbyggere mindst. Frederikssund Kommune vil opfordre til, at bestemmelserne om håndhævelse af forbuddet mod helårsbeboelse i sommerhuse gennemgås og rettes til, så loven fremad- rettet giver kommunerne et egnet håndhævelsesinstrument.

Støjkonsekvensområde omkring Forsvarets skydeterræner – brug planlovens skønsmulighed

Størstedelen af Jægerspris By (et byområde som omfatter ca. 3.000 af byens ca. 4.000 indbyggere og hele byens centrum med bymidte og lo- kalcenter) ligger indenfor støjkonsekvenszonen omkring skydeterrænet ved Jægersprislejren (vist med orange streg).

Inden for konsekvenszonen må kommunen ikke vedtage lokalplanlæg- ning for støjfølsom anvendelse. Der findes imidlertid en undtagelsesbe- stemmelse, som giver mulighed for, at Erhvervsministeren efter indhen- tet udtalelse fra Forsvarsministeriet kan tillade mindre fravigelser fra denne regel. Bestemmelsen er omkring 2004-5 brugt til at give Jægers- pris ret vidtgående udviklingsmuligheder, men i de seneste år er admini- strationen i Erhvervsministeriet/Forsvaret kørt i den helt modsatte grøft og har modsat sig alt, hvad de er blevet spurgt om, herunder f.eks. et lille projekt med 8 nye tæt-lavboliger i forbindelse med omdannelse af en tidligere vinduesfabrik. I afgørelserne har man helt undladt at forholde sig til hensynet til byen og dens borgere.

Jægerspris har et udviklingspotentiale som attraktiv boligby tæt på natur og kultur.

Udviklingsmulighederne ødelægges imidlertid af den statslige administrations aktuelle politik.

Hele Jægerspris' centrum ligger som nævnt indenfor konsekvenszonen og i det område kan der ikke laves en lokalplan for boliger eller andre støjfølsomme arealanvendelser. Jægerspris By bliver en tidslomme – en by som er fastfrosset og hvor initiativ ikke er muligt.

Kommunen har teoretisk mulighed for uden konflikt med konsekvenszonen at søge at fremme ikke-støjfølsomt erhverv i Jægerspris, men det er ikke på dette område byen har et udviklingspotentiale, så det er ikke en løsning. Den statslige administration af konsekvenszonen er i praksis et kvælertag på en by med over 4.000 indbyggere.

Det skal bemærkes, at uanset hvor stramt der administreres vil der formentlig i al fremtid bo omkring 3.000 borgere indenfor zonen i eksisterende boliger. Det er således ikke sådan, at det voldsomt indgribende statslige styringsmiddel - at sætte Jægerspris bys udvikling i stå - løser støjproblemet.

Den statslige administration af støjkonsekvensområdet er et uskønt eksempel på, at selvom planloven åbner for helhedsvurderinger, så styrer den statslige administration snævert efter et støjreguleringsprincip og ser fuldstændig bort fra hensynet til byens borgere. Systemet er sat over hensynet til borgerne.

Statslig koordinering af regional kystbeskyttelse

De igangværende klimaforandringer og de affødte vandstandsstigninger medfører, at det i de kommende år i flere tilfælde end hidtil vil være økonomisk optimalt at lave store oversvømmelsessikringer, som beskytter flere tusinde grundejeres ejendom, fremfor at lave små spredte løsninger. Eksempelvis vil en stormflodssikring med en sluse ved Kronprins Frederiks Bro for ca. 130 mio. kr. kunne stormflodssikre hele den sydlige del af Roskilde Fjord. Dette projekt kræver statslig medvirken og koordinering mellem flere kommuner, men vil samtidig betyde at mange små diger og kystsikringsprojekter kan undgås. Både miljømæssigt og økonomisk giver det den bedste løsning for de berørte borgere.

Der er de seneste år gennemført ændringer af kystbeskyttelsesloven som letter etableringen oversvømmelsessikringer, men det gælder primært de små anlæg. Lovgivningen egner sig fortsat ikke til at fremme store oversvømmelsessikringer, som både omfatter meget forskelligartede grundejere (lav bebyggelse, etagebebyggelse, landbrug, industri, byerhverv) og går på tværs af flere kommuner.

Med den reviderede planlov pålægges kommunerne nye pligter, men disse vil ikke dække behovet for at sikre, at der etableres store oversvømmelsessikringer på tværs af flere kommuner, i situationer, hvor det er det samfundsøkonomisk optimale.

Det har været en præmis i lovgivningsarbejdet omkring kystbeskyttelsesloven, at staten ikke må blive økonomisk involveret i oversvømmelsessikring ud over den beskyttelse staten står for i dag. Denne præmis gør det

---

ikke lettere at sikre en samfundsøkonomisk optimal kystbeskyttelse, og Frederikssund Kommune kan ikke tilslutte sig præmissen, men selv hvis denne præmis lægges til grund kunne der gøres mere.

Som minimum bør staten kunne træffe en planafgørelse, om hvorvidt en kyststrækning skal beskyttes ved regional eller lokal kystbeskyttelse, således at regionale løsninger vælges, der hvor det samfundsøkonomisk er den bedste og billigste løsning. Derudover bør staten facilitere samarbejdet mellem kommuner, som kan dækkes af en samfundsøkonomisk rentabel, regional stormflodssikring. Alene skabelsen af en særskilt lovgivningsmæssig ramme for regionale oversvømmelsessikringer vil gøre det lettere for kommuner at deltage i finansiering af regionale oversvømmelsessikringer uden at der efter lighedsprincippet opstår krav fra grundejere om at kommunen skal finansiere små lokale oversvømmelsessikringer efter samme principper.

Indførelse af bagatelgrænser for screeninger

Lov om miljøvurdering indeholder ingen bagatelgrænser for screeninger for VVM og miljøvurdering. Det betyder, at kommunen også ved små projekter, hvor man ikke er i tvivl om, at VVM-redegørelse eller miljøvurdering ikke er påkrævet, skal sikre at der gennemføres en screening. Det er ikke nødvendigvis en lille opgave for en mindre erhvervsdrivende at udfylde det lovpligtige screeningsskema for VVM. Det ville give god mening, at kommunen kunne træffe beslutning om, at screening ikke var nødvendig.

Venlig hilsen

John Schmidt Andersen
Borgmester

Erhvervsministeriet
Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Sendt per mail til hoeringplan@erst.dk med kopi til gitmon@erst.dk

12. september 2018

Friluftsrådets hørings svar over forslag til Landsplanredegørelse 2018

Friluftsrådet takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til forslag til Landsplanredegørelse 2018.

Overordnet kommentar

Indledningsvis skal det bemærkes, at læsningen af forslaget til Landsplanredegørelse 2018 giver anledning til en vis undren. Forslaget er i det store og hele alene bygget op som en redegørelse for ændringen af Planloven i juni 2017. Forslaget til Landsplanredegørelse udgør ikke en redegørelse for de nationale interesser og planlægningsmæssige perspektiver fra staten, som vil kunne danne grundlag for kommunernes brug i kommuneplanlægningen, således som Planloven foreskriver.

Friluftsrådet beklager, at forslaget til Landsplanredegørelse med sin tilbageskuende fremstilling ikke lever op til behovet for et fremadrettet nationalt overordnet syn på den fysiske planlægning.

Friluftsrådet finder, at forslaget hverken giver kommunerne et kvalificeret statslig politisk udsagn at vægte kommuneplanlægningen op imod eller et aktuelt grundlag for Folketinget at drøfte landsplanlægningen på.

Friluftsrådet anbefaler, at forslaget til Landsplanredegørelse revideres i sin helhed og gøres mere fremadskuende.

Manglende fokus på Hovedstadsområdet

Friluftsrådet finder ikke, at der på tilstrækkelig vis er redegjort for de særlige forhold af betydning for planlægningen af Hovedstadsområdet, som loven stiller krav om. Ændringen af Planloven i juni 2017 initierer en række planlægningsproblematikker i Hovedstadsområdet, som oplagt kunne have været berørt i en Landsplanredegørelse. Et eksempel herpå er, at med den nye Planlov gøres en række bestemmelser og regler, som tidligere alene har været møntet på landdistrikterne og kysterne uden for hovedstadsområdet, nu også gældende for Hovedstadsområdet, herunder de grønne kiler. De heraf affødte særlige forhold af central betydning for Hovedstadsområdet burde behandles i Landsplanredegørelsen.

Friluftsrådet anbefaler, at der i Landsplanredegørelsen redegøres mere uddybende for de særlige forhold af betydning for planlægningen i Hovedstadsområdet.

De grønne kiler i Hovedstadsområdet

Friluftsrådet efterlyser særligt en tydeligere forholde sig til hele problematikken omkring sikringen af de grønne kiler i Hovedstadsområdet, både i selve forslaget til Landsplanredegørelse og i Miljøvurderingen af Landsplanredegørelse 2018.

Friluftsrådet anbefaler, at der i Landsplanredegørelsen redegøres mere uddybende for de særlige forhold omkring Hovedstadsområdets grønne kiler.

Grønt Danmarkskort

På tilsvarende vis efterlyser Friluftsrådet, at redegørelsen tydeligere beskriver forventningerne til relationerne mellem de nye landzonereglers øgede fokus på vækst og udvikling og de intentioner, der er om at værne om et godt miljø, en righoldig natur og øgede muligheder for friluftsliv blandt andet gennem bestemmelserne om Grønt Danmarkskort.

Friluftsrådet anbefaler, at der i Landsplanredegørelsen redegøres mere uddybende for, hvorledes Grønt Danmarkskort indgår i vægtningen af andre prioriterede politiske fokusemner.

Menneskers sundhed og miljø

Friluftsrådet noterer sig, at det af miljøvurderingens vurdering af Landsplanredegørelsens indvirkning på miljømålsætninger fremgår, at sundhed og miljø, som den eneste af de undersøgte miljømålsætninger, vurderes at blive påvirket negativt. Etableringen af bebyggelse og anlæg inden for de grønne kiler i Hovedstadsområdet, fastholdelse af og hensyntagen til miljøforurenende virksomheder og hensynet til, at virksomheder kan udvide deres produktion er eksempler på, at menneskers sundhed påvirkes negativt. Dette aktualiseres selvfølgelig først konkret gennem de tiltag og projekter, som muliggøres af den ændrede Planlov.

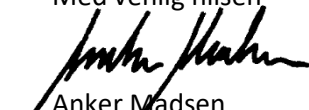
Friluftsrådet anbefaler, at der iværksættes en overvågning af disse negative påvirkninger af menneskers sundhed.

Kystlandskabet

Friluftsrådet noterer sig ligeledes, at miljøvurderingen peger på, at der muligvis vil være en væsentlig negativ miljøpåvirkning af kystlandskabet som en konsekvens af de muligheder for kystbeskyttelse, som i kombination med mulighederne for at udlægge udviklingsområder i kystzonen tillades fremover. Friluftsrådet er enig i denne vurdering og finder, at udviklingen på dette område bør følges nøje.

Friluftsrådet anbefaler, at der iværksættes en overvågning af de konsekvenser som den nye Planlov har på påvirkningen af kystlandskabet.

Med venlig hilsen

Anker Madsen
Chefkonsulent

hoeringsplan@erst.dk

27. august 2018
17/38119

Vedrørende Forslag til Landsplanredegørelse 2018

Med forbehold for Kommunalbestyrelsens godkendelse på mødet den 12. september 2018 fremsendes hermed hørings svar til Forslag til Landsplanredegørelse 2018.

Glostrup Kommune tager det til efterretning at staten fremover alene vil fremsætte indsigelser mod planer, der strider mod de 4 nationale interesseområder.

Glostrup Kommune ser frem til et udspil omkring Hovedstaden 2030, en årlig redegørelse for planloven samt en evaluering af planloven i 2020.

I forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner vurderer Glostrup Kommune i hver enkelt tilfælde længden af høringsperioden.

I den kommende kommuneplan vil Glostrup Kommune se på muligheden for at ændre butiksstørrelserne for udvalgs- og dagligvarer samt for udlæg af nye boliger på varigt støjbelastede og centralt beliggende arealer.

Glostrup Kommune arbejder på at få de digitale plandata på plads i løbet af efteråret.

Med venlig hilsen

John Engelhardt
borgmester

hoeringsplan@erst.dk

18. september 2018
17/38119

Vedrørende Forslag til Landsplanredegørelse 2018

Glostrup Kommune har den 29. august 2018 fremsendt et foreløbigt høringssvar til Forslag til Landsplanredegørelse 2018. Glostrup Kommunalbestyrelse har den 12. september 2018 behandlet forslaget og fastholder det tidligere fremsendte høringssvar.

Glostrup Kommune tager det til efterretning at staten fremover alene vil fremsætte indsigelser mod planer, der strider mod de 4 nationale interesseområder.

Glostrup Kommune ser frem til et udspil omkring Hovedstaden 2030, en årlig redegørelse for planloven samt en evaluering af planloven i 2020.

I forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner vurderer Glostrup Kommune i hver enkelt tilfælde længden af høringsperioden.

I den kommende kommuneplan vil Glostrup Kommune se på muligheden for at ændre butiksstørrelserne for udvalgs- og dagligvarer samt for udlæg af nye boliger på varigt støjbelastede og centralt beliggende arealer.

Glostrup Kommune arbejder på at få de digitale plandata på plads i løbet af efteråret.

Med venlig hilsen

John Engelhardt
borgmester

Haderslev Kommune
Teknik og Miljø
Simmerstedvej 1A, 1
6100 Haderslev

www.haderslev.dk

Dir. tlf. 74342216
msra@haderslev.dk

Sagsbehandler: Mie Søgaard Rasmussen

Høringssvar til Landsplanredegørelse 2018 – Vækst og udvikling gennem fysisk planlægning

Haderslev Kommune har modtaget Erhvervsstyrelsen forslag til Landsplanredegørelse 2018 og kvitteret herfor.

Haderslev Kommunes bemærkninger til landsplanredegørelsen omhandler bemærkninger til afsnittet vedrørende campingpladser i kapitel 2 "nye udviklingsmuligheder i kystområderne og i turismeerhvervet".

Haderslev kommune har fokus på at understøtte vækst i vores landdistrikter og turismeerhverv. Særligt i kystområderne har campingpladserne stor betydning for turismeerhvervet. I forbindelse med udarbejdelse af Kommuneplan 2017 er der arbejdet med at forbedre de planmæssige udviklingsvilkår for kommunens campingpladser.

I dialogen med campingpladserne, hører kommunen dog at der mangler en revision af campingreglementet fra 2010, for at campingpladserne kan udnytte deres planmæssige udviklingsmuligheder fuldt ud. De ønsker at optimere og modernisere deres tilbud så de stemmer overens med de ønsker deres gæster har til campinglivet i dag.

Haderslev Kommune anbefaler derfor Erhvervsstyrelsen, at der igangsættes en revision af camping-reglementet for at tilgodese campingpladsernes udviklingspotentialer.

Venlig hilsen

Udvalget for Plan og Miljø – Haderslev Kommune

Erhvervsstyrelsen
Planlægning og byudvikling
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
hoeringplan@erst.dk

Ebeltoft 12.09. 2018

Bemærkninger til Forslag til landsplanredegørelse 2018 – Vækst og udvikling gennem fysisk planlægning.

Det fremgår af forordet, at

- *Den nye planlov der trådte i kraft 15. juni 2017 giver nye udviklingsmuligheder i kystkommunerne.*
- *De nye udviklingsmuligheder går hånd i hånd med beskyttelse af landskaber, natur og miljø.*
- *Nye rammer til gavn for udviklingen i hele Danmark*
- *Bedre rammer for kommunernes fysiske planlægning.*

Bemærkninger til den overordnede vurdering

Der er behov for væsentlige ændringer af det overordnede planlægnings- og forvaltningsgrundlag og praksis. Kun derved kan der skabes en langsigtet og forsvarlig vækst og bæredygtig udvikling gennem fysisk planlægning.

Det er ikke kun planloven der er med til at sætte rammen for udviklingsmulighederne i kystkommunerne og i Danmark som helhed.

Kystzone – land/vand grænsen - er en planlægnings- og forvaltningsmæssig gråzone uden overordnede retningslinjer for afvejning af interesserne i et givet kyst/havområde.

Dette forhold bør regering forholde sig til og tage fat på en drøftelse af, hvordan der kan skabes bedre sammenhæng mellem land- / havplanlægning og forvaltning.

I Kystkommunerne er både kystzonen og havmiljøet af stor betydning for befolkningen samt for udvikling af erhvervs-mæssige aktiviteter blandt andet turisme og fiskeri, og dermed også dispositioner som kan forringe de miljømæssige, socioøkonomiske og kulturelle ressourcer i Kystområderne.

En meget stor del af samtlige myndighedsaktiviteter vedrørende planlægnings – og forvaltningsopgaver involverer i et vist omfang problemstillinger hen over land - vandgrænsen.

Planlægning af havarealer er hidtil foregået ”efter behov” og dette behov er defineret politisk eller i hver enkelt sektor. Samlet set et ”først til mølle” princip, og ikke med udgangspunkt i et samlet overblik og en samlet proces, hverken i tid eller rum, fordi de respektive delplaner koordineres på tværs mellem sektorerne gennem høringer, arbejdsgrupper, kraftigt påvirket af stærke erhvervslobbyer, samt ved bilaterale forhandlinger.

I øjeblikket er staten i gang med at udarbejde den første havplan for alle danske farvande, og det første udkast til en havplan udsendes i november 2018. Meget tyder på, at den kommende havplan kommer til at bestå af en række sektorplaner /love og bekendtgørelser. Derved forstærkes behovet for en overordnet planlægning, koordination og forvaltning for havarealet og ikke mindst land/vand grænsen.

Sektorplanlægningen giver relativ stor fleksibilitet overfor skiftende politiske eller faglige prioriteringer, men udgør samtidig en omfattende gråzone med risiko for utilsigtede negative miljømæssige og socioøkonomiske effekter.

Det er ikke kun Kystkommunerne, men hele samfundet der bærer og forsat kommer til at bære denne risiko i form af negativ indvirkning på landskaber, natur og miljø og erhvervsinteresse. Det forekommer at være en uforholdsmæssig høj pris for opretholdelse af nævnte fleksibilitet og manglende optimering på lang sigt, blandt andet på grund af manglende inddragelse af alle interessenterne i en samlet afvejningsproces.

Konklusion

Landsplanredegørelsen bør omfatte alle plan- og forvaltningsmæssige forhold for både land og havområder.

Kystkommunerne bør gives større indflydelse både på planlægning og forvaltning af kystvande og relevante havområder, og emnet bør gøres til en integreret del af kommunernes visions – og planstrategi og kommuneplanlægningen.

I modsat fald får den nye planlov og den nye havplan ikke den ønskede positive effekt på vækst og udviklingsmulighederne i kystkommunerne og i Danmark som helhed.

Med venlig hilsen

Havbrugsgruppen Ebeltoft

Thorhild Hansen

Jeppe Hansen

Havbrugsgruppen Ebeltoft
Søndergade 9
8400 Ebeltoft

Tlf. 4036 4739

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Sendt pr. mail: hoeringplan@erst.dk

21. august 2018

Høringssvar vedr. forslag til Landsplanredegørelse 2018

HORESTA er enig i målsætningen om, at det skal være attraktivt at bo, arbejde og drive virksomhed i hele landet.

HORESTA finder det positivt, at kommunerne i højere grad kan anvende planloven som led i turisme- og erhvervsudviklingen. Særligt er det positivt, at der bliver bedre mulighed for at skabe mere turismeudvikling i kommuner udenfor de store byer. Dette vil stærkt medvirke til, at der bliver mere balance i hele Danmark, idet flere turisme virksomheder giver flere jobs og dermed mere vækst i landkommunerne.

Under behørig hensyntagen til de åbne kyster og landskabelige værdier, er HORESTA enig i, at kommunerne får mulighed for at ansøge om at udlægge og omplacere kystnære sommerhusområder. Ligeledes finder HORESTA det meget positivt, at der gives mulighed for nye forsøgsprojekter for kyst- og naturturisme i kystnærhedszonen.

Innovative og miljømæssigt bæredygtige turismeprojekter vil kunne fremme turismen i Danmark og bidrage til at skabe vækst og lokale arbejdspladser.

Venlig hilsen

Jesper Bengtson
Regionschef

JAMMERBUGT KOMMUNE

Udvikling og Kommunikation
Toftevej 43, 9440 Aabybro
Tlf.: 7257 7777 Fax: 7257 8888
www.jammerbugt.dk

Find [selvbetjeningsløsninger](#) og [kontaktoplysninger](#) på vores hjemmeside

Ida Rytter Jensen
Direkte 7257 7456

10-09-2018
Sagsnr.: 01.01.01-K04-1-18

Erhvervsminister Rasmus Jarlov

hoeringplan@erst.dk

Jammerbugt Kommunes bemærkninger til forslag til Landsplanredegørelse 2018

Set fra Jammerbugten har vi med interesse læst den nye Landsplanredegørelse, som nu tager afsæt i de vilkår, der er for udvikling i dag samt den nye planlov. Der opleves tydeligere ændringer i forhold til Landsplanredegørelsen fra 2013 – i forhold til at se udviklingen med virksomhedernes perspektiv, og det kan ses, at Landsplanredegørelsen nu har fået en forankring i Erhvervsministeriet.

Kommunernes store velfærds- og forebyggelsesområder er ikke så tydeligt repræsenteret i landsplanredegørelsen, og vi er bekymrede for, om planlægningen bliver for "vækst" og investor-orienteret og mindre helhedsorienteret og tværgående. Sundhed, beskæftigelse, uddannelse og levevilkår har også betydning for den fysiske planlægning – og eksempler herpå kunne være beskrevet mere i de forskellige kapitler af landsplanredegørelsen.

Vi savner strukturkort over udviklingen og en lidt mere nuanceret tilgang til vækst i Danmark ud over de statslige interesser og eksemplerne fra hovedstaden. Vi oplever, at det er de største investorer, projekter og store fonde, der sætter dagsordenen, hvor vi som kommune danner vore egne holdninger og fortolkninger af det offentlige interesse med vores helt eget lokale perspektiv.

En landsplanredegørelse uden strukturkort eller beskrivelse af potentialer i de enkelte regioner er med til at gøre planlægningen i kommunerne mindre fysisk, idet vi ikke har et samlet billede af, hvor i landet staten vil investere eller fremme sine statslige interesser. Det bliver sværere at forudsige, hvor investeringer vil blive foretaget, og dermed forholde sig til, hvad det offentlige Danmark sætter i gang i hele landet.

Uden signaler fra staten er der fare for, at planlægningen bliver for projekt- og vækstorienteret – og mindre koordineret og tværgående. Vi får sværere ved at tænke i helheder. Vi har brug for en tydeligere landsplanredegørelse, der går på tværs af sektorer og kommunegrænser – og favner hele Danmark.

Infrastruktur er en vigtig statslig interesse og spiller en stor rolle. Vi er en af de få kommuner uden jernbane og motorvej – og vi oplever derfor andre rammevilkår end andre kommuner i forhold til hurtigt at kunne flytte sig. Vi er omgivet af ”flaskehalse” over Limfjorden både ved Aggersund og Aalborg. Vi savner, at infrastruktur kunne være omtalt tydeligere i landsplanredegørelsen – eksempelvis via kort. Helt konkret afhænger væksten hos os af den 3. Limfjordsforbindelse.

Det er meget positivt at planlovsændringen følges op af et øget råderum til kommunerne i forhold til at arbejde mere differentieret og målrettet med det særlige planbehov, som vi ser lokalt. Et godt eksempel er, at vi nu kan arbejde med kortere høringsfrister – i forhold til erhvervets interesse, og i forhold til hvordan borgerinddragelsen i øvrigt planlægges og afvikles.

Friheden til at kunne involvere borgere og udvikle nye metoder for samskabelse er centralt i den måde, vi som kommune arbejder på. Borgerinvolvering kan dog også betyde, at nogle planer og enkeltsager medfører uforholdsvis stor involvering og påvirkning af den offentlige debat. Digital borgerinvolvering går på tværs af kommunegrænser med store interesseorganisationer som professionelle deltagere. Vi ser et behov for udmeldinger på landsplan om de største dilemmaer om anvendelse af jorden som ressource, dilemmaer der ikke altid kan løses ved dialog helt lokalt. Helt konkret havde vi håbet på et udspil til en jordreform – og bedre muligheder for jordfordeling mv.

Et eksempel på konkurrence om jorden som ressource beskrives i kap. 2 om kystområder og turismeerhvervet. Udviklingen inden for de kystnære ferieområder (sommerhuse, ferie- og fritidsanlæg og campingpladser) opleves som uigennemskuelig og præget af mange aktører, forsøgsprojekter, ansøgningsrunder og forskellige aftaler. Der er mange forskellige initiativer i gang, og der savnes en overordnet strategi og retning på indsatserne.

Dét, der oftest realiseres, er investeringer i områder med stor vækst og efterspørgsel. Hvis udviklingen i ikke-vækstområder skal nyde fremme, må vi efterlyse statens accept af, at udviklingen i disse områder tager afsæt i de lokale værdier og ressourcer – og at der er færre redegørelseskrav. Et råderum til lokal planlægning må ikke bremses af detaljerede redegørelseskrav eller lange uigennemskuelige ansøgningsprocedurer.

Vi bruger vores planressourcer på det mest nødvendige, og derfor har vi ikke altid ”råd” til at bruge kræfter på planemner og ansøgningsrunder, der kun måske en gang i fremtiden kan realiseres. Når det øgede råderum til kommunerne ledsages af detaljerede redegørelseskrav, som kræver omfangsrige og specialiserede konsulentrapporter, skaber vi ulige vilkår for udviklingen.

Vi ser positivt på ændringerne omkring landzoneadministration som beskrevet i kap. 3, og de muligheder den enkelte borger eller virksomhed nu har. Men det er også vigtigt at tænke sammenhæng til den øvrige byggesags-, natur- og miljøad-

ministration, så borgerens eller virksomhedens samlede muligheder for udvikling reelt er til stede.

Vi arbejder i vores planlægning med at afveje samfundets interesse i arealanvendelse – og oplever på nært hånd ”arealet” som en begrænset ressource. Meget sker i dialog og her kan udvælgelse af to omdannelsesbyer i hver valgperiode skabe endnu mere forskel mellem byer i vækst og udvikling – og de muligheder der er i andre byer. Vi vil gå konstruktivt i gang med at udvælge omdannelsesbyer og de prioriteringer der følger, men kan se udfordringer i forhold til at udvælge to byer – når vi ser mange aktive bysamfund med omdannelsespotentiale.

Det er positivt at detailhandel, produktionsvirksomheder, transportvirksomheder og deres underleverandører i kapitel 4 får et særligt fokus. Det vil få et særligt fokus i vores kommende planstrategi - også i forhold til de typer af arbejdspladser, som vi har mange af. Vi oplever at infrastrukturen for produktion fortsat er et afgørende rammevilkår, og vi mangler en tydeligere sammenhæng mellem planlægning og infrastruktur investeringer. Det er et problem, at der ikke i landsplanredegørelsen sendes signaler om overordnede infrastrukturkorridorer, så vi lokalt kan se vor rolle og prioritere i henhold hertil. Pas på at planlægningen ikke bliver for fragmenteret, projektafhængigt og opdelt i sektorer. Det giver ikke investeringsikkerhed.

Klima er ligeledes et meget aktuelt emne for Jammerbugt Kommune. Vi har områder, som kan være i fare i forhold til oversvømmelse, digebrud og erosion – og i forhold til afværgeforanstaltninger må vi forvente, at vi inden for den kommende planperiode må i gang med at finde finansiering hertil – sammen med andre. Landsplanredegørelsen har medtaget emnet, men konkret er der behov for aktiv stillingtagen fra mange partnere i forhold til hvordan vi kommer i gang.

Endelig kan vi forudse etiske dilemmaer i forhold til den øgede digitalisering, data-dreven innovation, cirkulær økonomi og brug af data skabt til andre formål (eksempelvis logning af digital adfærd, droner, forbrugsdata mv.) Som individer og borgere skal vi have tillid til hinanden, til vækst og til offentlige-private samarbejder. I Jammerbugt Kommune går vi efter forskellen, og alle skal med - for at være en del af den vækst, der skabes i hele landet. Planlægningen er for mennesker, der træffer beslutninger og prioriterer. Derfor ser vi gerne at også landsplanredegørelsen har et mere etisk og menneskeligt udtryk i sin endelige udformning.

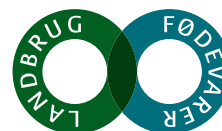
Med disse bemærkninger ser vi frem til at se den endelige landsplanredegørelse, hvor vi forhåbentligt kan genfinde nogle af ovennævnte emner.

På kommunalbestyrelsens vegne

Venlig hilsen

Mogens Christen Gade
Borgmester

Bjarne Grøn
Kommunaldirektør

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000

F +45 3339 4141

E info@lf.dk

W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
hoeringplan@erst.dk

Landbrug & Fødevarers bemærkninger til forslag til Landsplanredegørelse 2018, j.nr. 2018-9295.

Erhvervsstyrelsen har den 4. juli 2018 udsendt forslag til Landsplanredegørelse med høringsfrist den 12. september 2018.

Landbrug & Fødevarer er overordnet set positivt indstillet overfor forslag til Landsplanredegørelse 2018, som følger op på regeringens initiativer for at sikre et Danmark i bedre balance, og som skal skabe bedre rammer for vækst og beskæftigelse.

Mere tekstnære bemærkninger fremgår af bilag 1. Herunder finder Landbrug & Fødevarer det væsentligt, at omtalen af "produktionserhverv" (side 4-5) samt "jordbrug og store husdyrbrug" (side 6) omtales direkte i teksten.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Henrik Borg Kristensen
Chefkonsulent

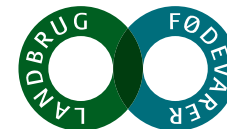
D 33 39 46 56

M 30 70 31 19

E hbk@lf.dk

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 156 milliarder kroner årligt og med 169.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

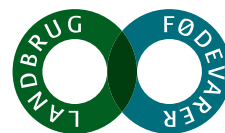

Sidetæl	Indhold	Tekst	Kommentar/forslag til ændret tekst
4-5	Kapitel 1. Bedre rammer for kommunernes fysiske planlægning.	Planlovens formål er blandt andet at fremme, at der i den fysiske planlægning skabes gode rammer for erhvervsudvikling og vækst ved, at der sker en afvejning af samfundets interesser i arealanvendelsen, hvor der både er plads til byudvikling, landbrug, vindmøller, sommerhusområder og natur mv., og hvor potentielle miljøkonflikter i videst mulig omfang skal søges undgået. Den kommunale planlægning skal således tage højde for, at Danmarks areal er grundlag for mange forskellige interesser og samtidig en begrænset ressource.	<p>Produktionserhverv bør tilføjes til sætningen således: ” [...] hvor der både er plads til byudvikling, landbrug, produktionserhverv, vindmøller, sommerhusområder og natur mv. [...]”</p> <p>Endelig skal Landbrug & Fødevarer foreslå, at nedstående tilføjelse føjes til tekstafsnittet, således at det også fremgår at miljøkonflikter i nogle tilfælde <u>skal undgås</u>, jf. planlovens § 15b, stk. 1.</p> <p>”[...] hvor potentielle miljøkonflikter i videst mulig omfang skal og i nogle tilfælde helt søges undgået. Den kommunale planlægning skal således [...]”</p>
5	Kapitel 1. Bedre rammer for kommunernes fysiske planlægning.	I områder med lokale udfordringer, eksempelvis i visse landdistrikter og kystområder, kan kommunerne i dag skabe nye udviklingsmuligheder lokalt eksempelvis ved at planlægge for turismeudvikling og omdannelse af mere attraktive landsbyer.	Anvendelse af ordet ”omdannelse” leder tanken hen på omdannelseslandsbyer, som ikke nødvendigvis er attraktive, men derimod har til formål at skabe attraktive landsbyer og retter sig i mod landsbyer i tilbagegang. Det foreslås, at der står udvikling af attraktive landsbyer (Planlovsforslaget side 13)
6	Kapitel 1. Bedre rammer for kommunernes fysiske planlægning.	I forbindelse med byvækst skal kommunerne i deres planlægning fortsat iagttage, at arealudlæg til byvækst svarer til det forventede behov og den forventede udvikling inden for den 12-årige planperiode. For at understøtte kommunernes planlægning for byvækst, er der	Der mangler en henvisning til byomdannelse og fortætning samt til at arealforbruget skal begrænses til det mindst mulige, herunder principperne om at tilbageføre byområder af samme størrelse ved udlæg af nye byvækstarealer. Det er ikke kun et spørgsmål om at opføre behovet. Det er i høj grad et spørgsmål om at minimere behovet.

		udviklet en ensartet metode til kommunernes opgørelse af det lokale behov for nyudlæg til byvækst, som kommunerne skal benytte. For at understøtte kommunernes planlægning for byvækst er der desuden udgivet "Vejledning om byvækst", Erhvervsstyrelsen 2017, der blandt andet beskriver, hvordan kommunerne skal redegøre for behovet for at inddrage nye arealer til byvækst på baggrund af behovsopgørelsens resultater.	
6	Kapitel 1. Bedre rammer for kommunernes fysiske planlægning Mindre statslig indblanding i kommunerne	Med den nye planlov fra juni 2017 er de væsentlige nationale interesser derfor fokuseret inden for fire interesseområder: 1) vækst og erhvervsudvikling, 2) natur- og miljøbeskyttelse, 3) kulturarvs- og landskabsbevarelse samt 4) hensyn til nationale og regionale anlæg.	Landbrug & Fødevarer skal foreslå at teksten vedrørende interesseområde 1) ændre til følgende: "1) vækst og erhvervsudvikling, herunder jordbrug og store husdyrbrug ". Der henvises til pkt. 1.3 i "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen" Derved sikres det, at kommunerne er opmærksom på, at landbruget er en national interesse, som kommunerne skal tage hensyn til i deres planlægning.
7	Kapitel 1. Bedre rammer for kommunernes fysiske planlægning, Kortere høringsfrister og administrative lettelser	Kortere høringsfrister og administrative lettelser	Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at det i afsnittet bør fremhæves, at kommunerne i den tidlige planlægningsfase opfordres til at inddrage relevante interessenter, hvis en plan kan få direkte betydning for disse, således at der skabes forum for en dialog ud over de lovfastsatte offentlighedsperioder. Tidlig dialog er typisk mere konstruktiv end at afgive hørings svar på fremlagte planforslag.

12	Kapitel 3. Nye udviklingsmuligheder I landdistrikterne	Regeringen bidrager med moderniseringen af planlovens landzonebestemmelser til at skabe vækst og udvikling i hele landet, og hensynet om vækst og udvikling indgår blandt andet i landzonebestemmelserne ved at give jordbrugserhvervet gode vækst- og udviklingsmuligheder.	Nedstående tilføjelse bør føjes til afsnittet, således at det også fremgår at miljøkonflikter ved husdyrbrug <u>skal undgås</u> , jf. planlovens § 15b, stk. 1. Kommunerne skal i deres planlægning tage hensyn til eksisterende husdyrbrug , herunder deres drifts og udviklingsmuligheder, så miljøkonflikter undgås.
12	Kapitel 3. Nye udviklingsmuligheder I landdistrikterne	Kommunerne kan eksempelvis i landsbyer tillægge hensynet til vækst og udvikling betydelig vægt.	Det er positivt, at det anføres, at kommunerne, i overensstemmelse med formålsparagraffen, kan tillægge hensynet til vækst og udvikling betydelig vægt. Det synes dog ikke at fremgå af lovforarbejderne, at dette hensyn er begrænset til landsbyerne. Dette hensyn kunne også være gældende ved landzonetilladelser til ikke-erhvervsmæssigt byggeri og udvidelse af erhvervsvirksomheder i det åbne land ud over de i loven fastsatte rammer. Dette bør præciseres.
13	Kapitel 3. Nye udviklingsmuligheder I landdistrikterne, Mere tidssvarende rammer for landbrugserhvervet	Landbrugs- og fødevarerhvervet er et af de erhvervsområder, hvor danske virksomheder står stærkt internationalt, og som spiller en stor rolle for vækst og udvikling i landdistrikterne.	Teksten er væsentlig og god, men den savnes afspejlet i beskrivelser af vækst og udviklingsmuligheder.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 156 milliarder kroner årligt og med 169.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

hoeringsplan@erst.dk

København, 12. september 2018

Vedr. høring over forslag til Landsplanredegørelse 2018

Landsforeningen for bygnings- og landskabskultur arbejder for bevaring af de arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger, landskaber og bymiljøer i Danmark.

Landsforeningen har med interesse gennemgået forslaget til landsplanredegørelse 2018; især med hensyn til kulturarvs- og landskabsbevarelse i den kommunale planlægning.

Af udkastet til Landsplanredegørelse fremgår, at de væsentlige nationale interesser i den kommunale planlægning fremover vil være fokuseret på fire områder.

Landsforeningen noterer sig, at Erhvervsstyrelsen på regeringens vegne fremover alene vil fremsætte indsigelser mod planlægningen i de enkelte kommuner, hvis planlægningen er i strid med væsentlige nationale interesseområder inden for de fire interesseområder.

Kulturarvs- og landskabsbevarelse er ét af de fire interesseområder. Dette nationale interesseområde er præciseret nærmere i "Oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægningen 2018".

Det fremgår af oversigten over nationale interesseområder (afs. 3.3 Kulturarv) "at kommuneplanen indeholder retningslinjer for sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af ... fredede og bevaringsværdige bygninger" med henvisning til Planlovens § 11a stk.1 nr.15.

Landsforeningen hilser den fokusering af de statslige interesser i udkastet til Landsplanredegørelse velkommen, idet udpegning og retningslinjer for bevaringsværdige bygninger i kommuneplanen nu må anses for en væsentlig national interesse, som fremover vil være obligatorisk i den enkelte kommunes planlægning, dvs. kommuneplanen.

Det kan i den forbindelse bemærkes, at ca. 1/3 af landets kommuner endnu ikke har udpegning af og retningslinjer for bevaringsværdige bygninger i deres kommuneplan.

Landsforeningen går ud fra, at Slots- og Kulturstyrelsen som ansvarlig myndighed på dette område vil tage initiativ til at præcisere overfor kommunerne, at Planlovens § 11a,stk.1 nr. 15 indebærer, at kommuneplanerne også skal indeholde retningslinjer for og beliggenhed af bevaringsværdige bygninger.

Med venlig hilsen

Karen Margrethe Olsen

Formand

Fra: Jette Flinch Nyrop <JFN@odense.dk>
Sendt: 12. september 2018 16:17
Til: hoeringplan@erst.dk
Cc: Stefan Birkebjerg Andersen; Anne Velling Christiansen; Michael Bruhn Frederiksen; Morten Møller Iversen; Carsten Henriksen; Ellen Drost; Jeanette W Olsen; Bo Jessen; Jesper Lundstrøm
Emne: Høringssvar fra Odense Kommune - Forslag til Landsplanredegørelse 2018

Til Erhvervsstyrelsen

Hermed fremsendes Odense Kommunes administrative høringssvar til forslag til Landsplanredegørelse 2018.

Odense Kommunes Økonomiudvalg samt By- og Kulturudvalg er orienteret om indholdet i høringssvaret.

-

Høringssvar fra Odense Kommune

Forslag til Landsplanredegørelse 2018 rummer i store træk samme indhold, som Odense Kommune er bekendt med i forvejen i forbindelse med revision af Planloven 2017.

Den nye Planlov har givet mere fleksible rammer i forhold til at sikre vækst og udvikling samt øget frihedsgrad og øget ansvar til kommunerne i forhold til at afveje samfundets interesser i arealanvendelsen.

Odense Kommune savner i forslag til Landsplanredegørelse 2018 en vision og retning – et nyt Danmarkskort – som viser, hvordan Danmark kan komme til at hænge endnu bedre sammen.

Der savnes en overordnet statslig retning for landets udvikling og fysiske planlægning. Både en tydeliggørelse af, hvilke nationale værdier (f.eks. kystlandskaber), som er umistelige, hvilken type vækst, der ønskes, og ikke mindst; hvor den ønskes/ikke ønskes.

Odense Kommune finder det vigtigt at sikre gode rammebetingelser for vækst og udvikling i byer og byregioner såvel som for landdistrikterne – det første som forudsætning for sidste – og skal derfor foreslå:

- Et strategisk og fysisk Danmarkskort, som tydeliggør prioriteringen af de fire største byer, København, Odense, Aarhus og Aalborg, som vækstdrivere i stærke byregioner – Odense Kommune ønsker en klar prioritering af Odense som Danmarks 3. største by og vækstdriver i Byregion Fyn.
- En statslig retning og plan for, hvorledes de fire storbyer og storbyregioner skal drive væksten i Danmark med hver deres styrkepositioner – Odense Kommune ønsker en tydeliggørelse af Odense og Fyns styrkepositioner.
- En stærk infrastrukturel sammenhæng mellem de fire storbyer og storbyregioner – Odense Kommune ønsker en prioritering af udvidelse af E20 over Fyn, Timemodellen, ny parallel Lillebæltsforbindelse og Odense Letbane.

Der henvises samtidig til det fælles fynske høringssvar fra Byregion Fyn, som Odense Kommune tilslutter sig.

-

Med venlig hilsen

Jette Flinch Nyrop
Arkitekt maa / projektleder

Odense Kommune
Transformation & Strategi
Bystrategi
Rådhuset, Flakhaven 2, vær. 317
5000 Odense C

Tlf: 61383949
<mailto:jfn@odense.dk>

Følg Odenses byudviklingsprojekter - [tilmeld dig nyhedsbrevet](#)

Bemærkninger til "Forslag til Landsplanredegørelse 2018"

Foreningen Partnerskab for Vestkystturisme afgiver hermed følgende bemærkninger til forslaget til landsplanredegørelse 2018.

Overordnet er det Partnerskabets vurdering, at Landsplanredegørelsen 2018 er et vigtigt skridt mod at skabe større indsigt i, hvilke nye muligheder for udvikling af kyst- og naturturismen, som den moderniserede planlov, som trådte i kraft i juni 2017, giver. Det er imidlertid vurderingen, at redegørelsen på flere områder ikke giver en tilstrækkeligt præcis status for processen med at anvende de nye udviklingsmuligheder i kystområderne. Skal der foretages de nødvendige investeringer i øget kvalitet, oplevelser og overnatningskapacitet i kyst- og naturturismen, som den moderniserede planlov skulle skabe mulighed for, er det væsentligt med øget klarhed om de processer og vilkår, som eventuelle nye investeringer er underlagt.

Vedr. Udlæg og omplacering af kystnære sommerhusområder (side 10)

Som indledning til afsnittet fremgår det, at *"De fleste kystkommuner har sommerhusområder med ubebyggede grunde og i nogle tilfælde større ubebyggede sommerhusområder i kystnærhedszonen, som ofte er mindre attraktivt placeret."* Derudover hedder det, som status for erhvervsministerens indkaldelse af ansøgninger fra kommunerne om udlæg og omplaceringer af sommerhusområder med frist den 15. oktober 2017, at *"Mange af landets kystkommuner har udtrykt et stort ønske om at kunne udlægge nye sommerhuse langs kysterne, og flere kommuner har benyttet sig af muligheden for at søge i første ansøgningsrunde."*

Det er Partnerskabets vurdering, at redegørelsen er upræcis i forhold, at det er ni måneder siden, at kommunerne har indsendt ansøgningerne og at der således bør være gjort erfaringer med, hvilke ubebyggede grunde, der reelt kan omplaceres. Ud fra Partnerskabet erfaringer er præmissen om, at de fleste kystkommuner råder over *sommerhusområder med ubebyggede grunde* forkert. Det reelle billede, som burde kunne ses af kommunernes ansøgninger, er, at der rigtigt nok er ubebyggede grunde, men at det ofte er enkeltplacerede grunde og således ikke egentlige sommerhusområder, og at kommunerne ikke reelt råder over grundene, da de har en anden funktion eller eksempelvis er en del af en privatejet dobbeltgrund.

Ordlyden om, at *"mange"* har et *"stort"* ønske om at udlægge nye sommerhuse *"langs kysterne"* er endvidere upræcis og unuanceret. Næsten et år efter fristen for ansøgninger fra kommunerne vil det være ønskværdigt med en præcis og nuanceret fremstilling af, hvor mange ansøgninger om udlæg og omplaceringer, der er modtaget og hvor.

Såfremt den moderniserede planlov reelt skal skabe nye udviklingsmuligheder på dette område, er der endelig behov for en præcis angivelse af, *hvornår* der bliver givet et svar på kommunernes ansøgninger fra 15. oktober 2017 med fremsættelse af et landsplandirektiv. De lange behandlingstider er ikke fremmede for brugen af de nye muligheder, som den moderniserede planlov skulle give.

Vedr. Oprydning i ikke udnyttede reservationer til ferie- og fritidsanlæg og mulighed for etablering af nye forsøgsprojekter for kyst- og naturturisme (side 11)

Redegørelsen beskriver, at *”ophævelse af uaktuelle reservationer skal have et væsentligt større omfang end de nye forsøgsprojekter.”* Partnerskabet efterspørger en uddybning af, på hvilket grundlag igangsættelse af eventuelle nye forsøgsprojekter er direkte knyttet til resultatet af ophævelsen af uaktuelle reservationer.

Endvidere efterspørges mere præcis angivelse af, hvornår der bliver truffet beslutning om muligheden for eventuelle nye forsøgsprojekter, og hvilke kriterier, der vil være for eventuelle nye forsøgsprojekter. Igen er dette oplysninger, der skal skabe den fornødne klarhed og hurtighed i processen, som vil være en forudsætning for, at de nye muligheder, som planloven skulle give, reelt kan udnyttes.

På baggrund af erfaringerne med oprydningen i ikke udnyttede reservationer til ferie- og fritidsanlæg ønskes øget indsigt i og efterfølgende dialog om, hvilke reservationer, der reelt er ikke-udnyttede og som kan ophæves. Partnerskabets generelle erfaringer er, at der i meget begrænset omfang foreligger reservationer til ferie- og fritidsanlæg, som kan annulleres.

Vedr. Campingpladser (side 11)

Der efterspørges en uddybning af, hvilken tidshorizont, der er for regeringens undersøgelse af mulighederne for at tilpasse campingreglementets regler.

Til:
Erhvervsminister Rasmus Jarlov
hoeringplan@erst.dk

Sagsbehandler
Torben Jakobsen
Direkte telefon
99741288
E-post
torben.jakobsen@rksk.dk
Dato
6. september 2018
Sagsnummer
18-024885

Hørings svar til forslag til Landsplanredegørelse 2018

Ringkøbing-Skjern Byråd har sat en markant dagsorden for vækst i kommunen. Derfor har vi med stor interesse læst regeringens forslag til *"Landsplanredegørelse 2018 – Vækst og udvikling gennem fysisk planlægning. Bedre rammer for virksomheder, borgere og kommuner i hele landet"*. Landsplanredegørelsen beskriver rammerne for kommunernes planarbejde og skal skabe afsæt for, at kommunerne kan følge op på regeringens visioner på planområdet.

Byrådet kvitterer for regeringens arbejde med at skabe vækst og nye muligheder i hele landet. Vi kvitterer for, at regeringen på baggrund af aftalen med Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti om Danmark i bedre balance – bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet fra juni 2016 har gennemført en tiltrængt modernisering af planloven. Moderniseringen har givet kommunerne nye muligheder i den fysiske planlægning.

Ringkøbing-Skjern Byråd er klar til at tage et større ansvar for planlægningen. Men vi savner, at regeringen og forligspartierne får omsat de nye muligheder til konkrete projektgodkendelser mv. Vi savner i den grad, at regeringen og forligspartierne baner vej for realiseringen af Søndervig Feriepark: Et projekt med stor strategisk betydning for turismen i Ringkøbing-Skjern og på vestkysten, og et projekt som bygherre og investorer - nu på 4. år - står klar til at realisere.

Byrådet opfordrer regeringen til at følge dagsordenen for vækst og udvikling i hele landet op med nye konkrete initiativer, der markant forbedrer rammerne for vækst i Vestjylland. Vi og egnens virksomheder savner konkrete initiativer, der forbedrer den overordnede trafikale infrastruktur. Først og fremmest savner vi, at rute 15 udbygges.

Den digitale infrastruktur er afgørende for, at det offentlige, virksomheder og borgere kan udløse det store potentiale for effektiviseringer, vækst og velfærdsforbedringer, som digitaliseringen rummer.

Der er derfor et akut behov for at betragte adgang til højhastigheds- og mobilt bredbånd på linje med adgang til el og vand, hvor der ikke skelnes mellem by og land.

Hvis potentialet skal udløses, kræver det, at højhastighedsbredbånd er for alle. Det er på nuværende tidspunkt tydeligt, at der er områder, hvor markedet ikke af sig selv kommer til at udrulle højhastighedsbredbånd. Her ligger en samfundsopgave i at sikre, at alle har adgang til et højhastighedsinternet med høj stabilitet og lav latency.

Hvis ikke den digitale infrastruktur, den trafikale infrastruktur og andre væsentlige forudsætninger for produktionserhvervene forbedres, så forspilder Danmark store muligheder for vækst.

Vi savner konkrete initiativer, der forbedrer eksempelvis:

- Den trafikale infrastruktur
- Den digitale infrastruktur

Indbydelse til samarbejde

Der er langt fra de generelle mål og politikker til udvikling og arbejdspladser. Udviklingsmulighederne og -vilkårene i Vestjylland er meget anderledes end i Østdanmark. Derfor inviterer Ringkøbing-Skjern Kommune hermed regeringen og ministerierne til et konkret samarbejde om at forbedre rammerne for vækst og beskæftigelse her i området.

Ringkøbing-Skjern Kommune foreslår, at regeringen på baggrund af Landsplanredegørelsen 2018 og under overskriften VÆKSTKYSTEN igangsætter et projektsamarbejde mellem ministre, ministerier og de vestjyske kommuner og regioner samt Kommunernes Landsforening om bedre og mere differentierede rammevilkår samt konkrete tiltag. Projektsamarbejdet skal få det vestlige Jyllands potentialer indenfor fødevarer, energi, turisme og produktionserhverv omsat til udvikling og arbejdspladser.

Generelle bemærkninger

Principper for vækst

Det er afgørende for Ringkøbing-Skjern Kommune, at regeringens dagsorden for vækst og udvikling i hele landet fastholdes og løbende bliver omsat til virkelighed. I den forbindelse finder vi, at en nærmere vækstvurdering af alle nye initiativer og en øget differentiering af lovgivning mv. er af afgørende betydning.

For at sikre, at vækstdagsordenen udmøntes i praksis, opfordres regeringen til at belyse alle fremtidige forslag til initiativer i forhold til: Hvordan de, i de forskellige dele af landet, vil henholdsvis hæmme og fremme væksten. På samme måde som alle planer og programmer miljøvurderes. Derved sikres, at regeringens vækstdagsorden for hele landet fastholdes i nye planer, ny lovgivning, nye programmer mv. og ikke mindst ved den efterfølgende administration og udmøntning. Det sikres derved, at de enkelte tiltag bliver mere væksthæmmende end væksthæmmende - i alle dele af landet.

Samtidig er det afgørende, at al lovgivning, planlægning og administration bliver mere differentieret og målrettet mod at skabe vækst og udvikling i alle dele af landet. Hvis det skal lykkes at skabe vækst og nye muligheder i hele landet, skal der ageres forskelligt i de forskellige dele af landet, da forudsætningerne er vidt forskellige.

Grøn vækst og omstilling

Ringkøbing-Skjern Kommune er geografisk Danmarks største kommune med store potentialer indenfor landbrug, fødevarer og energi. Derfor er landbrug-fødevarer samt energi-grøn satsning to af de områder, der er mest fokus på i kommunens vækstpolitik. Med en ambitiøs Energi2020 strategi og ambitiøse planer for vindmøller og bioenergi er kommunen i høj grad med til at præge Danmarks grønne vækst og omstilling.

Ringkøbing-Skjern Byråd håber, at samarbejdet med regeringen og ministerierne om den grønne omstilling udbygges de kommende år med øget fokus på en intelligent og vækstorienteret omstilling. Det er i den forbindelse afgørende, at regeringen sikrer og tilvejebringer gode og stabile rammevilkår for en sådan intelligent og vækstorienteret grøn omstilling indenfor landbrug, fødevarer og energi, produktionsindustri mv. For at sikre det, er det afgørende, at regeringen kritisk vurderer alle tiltagene i forbindelse med den grønne omstilling, lige fra målsætning til lovforslag og administration, så der er sikkerhed for, at tiltagene og udmøntningen bliver vækstfremmende for alle dele af landet.

Bemærkninger til de enkelte afsnit

Nye muligheder i Kystområderne

Kystturismen er et af Ringkøbing-Skjern Kommunes største vækstpotentialer, og det er afgørende, at rammevilkårene for videreudvikling af kystturismen løbende forbedres. Der er behov for, at der skabes bedre muligheder for at videreudvikle tidssvarende kvalitetsturisme udvalgte steder, for eksempel ved udvalgte kystbyer og minidestinationer. Ligeledes er der behov for, at der skabes bedre muligheder for udvikling af faciliteterne ved kysterne.

Realisering af Søndervig Feriepark

Søndervig Feriepark med et af Nordeuropas største vandlande er et af de udpegede projekter under forsøgsordningen for kyst- og naturturisme. Der er tale om et ambitiøst projekter, som på kort tid kan bidrage mærkbart til væksten og udviklingen i det vestlige Jylland.

Realiseringen afhænger imidlertid af, at projektets 500 ferieboliger får sommerhusstatus. Derfor har Ringkøbing-Skjern Kommune via ordningen med udlæg og om placering af sommerhusområder ansøgt om, at de 500 ferieboliger får sommerhusstatus. For at fremme projektets realisering mest muligt har Ringkøbing-Skjern Kommune tilbudt, at alle rammelagte og ikke-påbegyndte sommerhusområder i hele kommunen med plads til i alt 187 sommerhusgrunde kan tilbageføres til landzone til gengæld for, at de 500 ferieboliger i Søndervig Feriepark kan opføres med sommerhusstatus.

Det er afgørende for Byrådet, at der meget snart banes vej for realisering af Søndervig Feriepark, så projektets store potentiale for udvikling af turismen kan realiseres. Byrådet opfordrer derfor på det kraftigste regeringen og forligspartierne til at sikre, at projektets 500 ferieboliger snarest muligt får tildelt sommerhusstatus via den aktuelle ordning med udlæg og om placering af sommerhusområder.

Søndervig Feriepark kan på kort tid bidrage mærkbart til Danmark som turistdestination og målsætningerne om vækst og beskæftigelse i hele landet. Finansieringen er helt på plads, under forudsætning af at ferieboligerne kan realiseres med sommerhusstatus. Og projektet er tidligere blevet behandlet grundigt, bl.a. som led i forsøgsordningen. Derfor er det afgørende for Byrådet, at den aktuelle mulighed for at realisere projektet ikke forpasses. Vi frygter, at projektet kommer i klemme i den langsomme proces med om placering af kystnære sommerhusområder, at investorerne falder fra, og at en gylden mulighed for vækst i turismen er forspildt. Vi opfordrer derfor Erhvervsministeren og partierne bag "Aftale om Danmark i bedre balance – bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet" til at fremskynde processen for Søndervig Feriepark, så det aktuelle momentum for realisering af projektet ikke forpasses.

Udviklingsområder

Med den moderniserede planlov er der åbnet mulighed for at udpege udviklingsområder i kystnærhedszonen. Udviklingsområder er områder, hvor der kan gives adgang til at planlægge for byudvikling

og gives tilladelse til etablering af anlæg. Erhvervsministeren har i februar 2017 inviteret kommunerne til at ansøge om udlæg af udviklingsområder i en første runde.

Ringkøbing-Skjern Kommune ønsker at udnytte de nye muligheder for at udpege udviklingsområder, hvor der kan planlægges og udvikles nye turisme- og fritidsanlæg til gavn for turismen, friluftslivet og beskæftigelsen. Kommunen har derfor ansøgt om tre udviklingsområder ved: Søndervig Feriepark, Adventure Park Ringkøbing og ved Bjerregård. Områderne understøtter Byrådets strategi for udvikling af turisme. Byrådet håber derfor, at de tre områder indgår i det kommende landsplandirektiv for udviklingsområderne.

Oprydning og ny forsøgsordning

Erhvervsministeren påbød ved brev af 10. februar 2017 kommunerne at gennemgå alle reservationer til ferie- og fritidsanlæg i de kystnære områder, med henblik på at ophæve reservationer, der ikke er aktuelle. Efter oprydningen vil forligskredsen tage stilling til antallet af forsøgsprojekter for kyst- og naturturisme i den nye forsøgsordning. Under den nye forsøgsordning kan der som noget nyt meddeles tilladelse til projekter med nye sommerhusområder, når sommerhusområdet er en fysisk integreret del af et nyt feriecenter med fælles faciliteter af en væsentlig størrelse.

Kommunerne har i juli 2017 givet Erhvervsministeriet de ønskede oplysninger vedrørende reservationer til ferie- og fritidsanlæg i de kystnære områder. Selv om oprydningspotentialet ikke er så stort som forventet, så opfordrer Ringkøbing-Skjern Kommune forligskredsen til snarest at igangsætte den nye forsøgsordning, da der er stort behov for, at få igangsat innovative og miljømæssigt bæredygtige turisme projekter, der kan fremme kyst- og naturturisme i hele landet og bidrage til at skabe vækst og lokale arbejdspladser. På baggrund af erfaringerne fra første forsøgsrunde anbefaler Ringkøbing-Skjern Byråd, at sikkerheden for realisering af projekter kommer til at veje tungt ved udpegning af de nye forsøgsprojekter.

Campingpladser

Der er behov og mulighed for at udvikle campingpladserne, så de får større betydning for udviklingen af turismen. Vi er enig med Regeringen i, at bedre og mere fleksible rammer for at udvikle campingpladserne kan bidrage til, at campingpladserne i endnu højere grad bliver attraktive for fremtidens turister og bidrager til vækst og nye jobmuligheder i turismeerhvervet.

Vi kan derfor tilslutte os, at regeringen som led i indsatsen for at understøtte udviklingen i kyst- og naturturismen undersøger mulighederne for at tilpasse campingreglementets regler til nye ferieønsker.

Her på vestkysten oplever vi stigende tilstrømning af turister i autocampere. Byrådet anbefaler, at der i campingreglementet indarbejdes retningslinjer for campingpladsernes etablering af satellitpladser, for eksempel til autocampere, shelterpladser, primitive overnatningspladser. En løsning der kan skabe nye og bedre faciliteter for gæsterne og styrke det økonomiske grundlag for campingpladserne.

Nye muligheder for bosætning og erhverv i landdistrikterne

Omdannelseslandsbyer

Ringkøbing-Skjern Kommune hilser ordningen med udpegning af omdannelseslandsbyer velkommen. Vi anbefaler dog, at kommuner som Ringkøbing-Skjern med mange landsbyer får mulighed for at udpege mere end to landsbyer, og ikke kun hvert fjerde år. Der er 33 landsbyer i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Udvidelse af flexboligordningen

En udvidelse af flexboligordningen kan være med til at fremme udviklingen i landdistrikter og kystnære områder. Der er behov for at udvide ordningen, så nye boliger i det åbne land, i landsbyer og i kystnærhedszonen kan få en flexboligtilladelse, inden de opføres.

Den nuværende lovgivning forhindrer, at der i lokalplaner for nye helårsboliger i kystnærhedszonen kan gives tilladelse til, at boligerne kan benyttes som flexboliger. Det er uhensigtsmæssigt, at der ikke i udvalgte lokalplaner for helårsboliger i kystnærhedszonen kan gives tilladelse til flexboliger. Baggrunden er, at flexboliger i kystnærhedszonen ifølge staten skal betragtes som ferieboliger på lige fod med sommerhuse. Dermed vil der være risiko for at omgå planlovens forbud mod nye sommerhusområder i kystnærhedszonen.

Ringkøbing-Skjern Byråd foreslår, at lovgivningen ændres sådan, at flexboliger ikke betragtes som ferieboliger på lige fod med sommerhuse, men som en særlig form for helårshuse. Byrådet ser et stort potentiale i - for særligt udpegede og lokalplanlagte områder i kystnærhedszonen og for nye boliger udenfor kystnærhedszonen - at kunne tilbyde flexboligordningen, som en ny mulighed for bosætning. Samtidig vil Ringkøbing-Skjern Kommune fortsat gerne forhindre, at helårsboliger især i de kystnære boligområder udlejes som sommerhuse.

Fødevarer- og produktionsvirksomheder i det åbne land – i landzone

I planloven er der mulighed for, at kommunerne i særlige tilfælde kan planlægge for virksomheder i det åbne land. Der er således bestemmelser om, at kommunerne kan planlægge for eksisterende fødevarer- og produktionsvirksomheder med besøgsfaciliteter, og bestemmelser om at kommunerne kan planlægge for veletablerede virksomheder, f.eks. produktionsvirksomheder, hvis virksomheden over en længere årrække har foretaget væsentlige investeringer i bebyggelse eller i produktion, og hvis virksomheden er beliggende i tilknytning til eksisterende nødvendig infrastruktur. Bestemmelserne har gjort det muligt for Ringkøbing-Skjern Kommune at planlægge for udvidelsen af Stauning Whisky.

Der er imidlertid fra statslig side krav om, at kommunerne ved planlægning for produktionsvirksomhed i det åbne land skal overføre virksomheden til byzone. Det er et problem, da byzonen som følge af husdyrbekendtgørelsens bestemmelser automatisk medfører, at der stilles skærpede krav til omkringliggende landbrug. Ringkøbing-Skjern Byråd foreslår derfor,

- at der åbnes mulighed for, at veletablerede produktionsvirksomheder i det åbne land ved planlægning kan forblive i landzone, og
- at husdyrbekendtgørelsen revideres, så kravene til husdyrbrugene bliver forskellige, afhængigt af om brugene ligger ved et område, der er miljøfølsomt (for eksempel et boligområde), eller de ligger ved et område, der ikke er miljøfølsomt (for eksempel visse typer erhvervsområder).

Flytning af byggeri i det åbne land

Ringkøbing-Skjern Kommune har i flere år arbejdet for, at der skal åbnes mulighed for flytning af boliger i det åbne land – flytninger til fordel for den enkelte og for samfundet.

Byrådet har tidligere fremsendt to forslag til modeller for flytning af byggeri i det åbne land. På den baggrund er "Udvalget for levedygtige landsbyer" blevet bedt om at vurdere modeller, der kan skabe incitamenter til nedrivning af utidssvarende og forfaldne boliger i det åbne land, mod at der gives muligheden for at opføre en ny tidssvarende bolig med en mere attraktiv placering.

Det fremgår af rapporten "Udvalget for levedygtige landsbyer – afrapportering til regeringen, april 2018" at "Udvalget mener, at der er brug for en ordning, der både giver kommunalbestyrelsen bedre muligheder for at få fjernet boliger af dårlig kvalitet med ringe beliggenheder og bedre muligheder for at tillade opførelse af nye boliger med bedre kvalitet, både hvad angår placering og bygningsmæssige kvaliteter. Resultatet skulle gerne give mere tidssvarende muligheder for bosætning i landdistrikterne."

Ringkøbing-Skjern Byråd foreslår derfor, at det kommer til at fremgå af landsplanredegørelsen, at Regeringen vil gå videre med at få etableret en ordning, der giver mulighed for flytning af boliger i det åbne land. Der er behov for at få sat gang i en hårdt tiltrængt proces med nedrivning, oprydning og omdannelse i landområderne – en proces der vil være værdifuld for den enkelte borger, for landdistrikterne og for samfundet som helhed.

Bedre rammer for produktionsvirksomheder

Bedre trafikale infrastruktur

Produktionserhvervene, herunder industrien og landbruget, betyder meget og er et stor udviklingspotentiale i Ringkøbing-Skjern Kommune, hvor der er store potentialer i mange små, mellemstore og store virksomheder som f.eks. Vestas, Arla, Arinco og Danmark Protein. Tunge erhverv såsom landbrug, industri, byggeri og anlæg samt handel og transport udgør således en stor del af den samlede arbejdsstyrke i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Derfor glæder det os, at der i den nye planlov og i landsplanredegørelsen er fokus på, at planlægningen skal tage mere hensyn til produktionsvirksomhedernes drifts- og udviklingsmuligheder, for at undgå miljøkonflikter og for at skabe investeringssikre og attraktive erhvervsområder.

Men den trafikale infrastruktur, veje, jernbaner mv., skal være i orden blandt andet i forhold til industrien, der, som her i Ringkøbing-Skjern Kommune, er præget af en del transporttunge virksomheder. Overordnet skal det regionale udviklingsperspektiv tilbage i transportpolitikken, hvor trængsel i en årrække har været det altdominerende tema.

Staten har en vigtig rolle i forhold til at sikre udvikling af et Danmark, der hænger sammen og kan fungere som en helhed. Det gælder i meget høj grad i forhold til den overordnede trafikale infrastruktur. Samtidig er det vigtigt for Vestjyllands videre udvikling, at den overordnede infrastruktur udbygges i et internationalt perspektiv, så der blandt andet via opgradering af A15 og A11 samt styrkelse af Hvide Sande Havn skabes bedre trafikale forbindelser til Tyskland og resten af Europa.

Forbedring af infrastrukturen i Vestjylland er afgørende for vores produktionsvirksomheder, for vores turisme og for at få et Danmark i balance. Hvis ikke den trafikale infrastruktur og andre væsentlige forudsætninger for produktionserhvervene her i området forbedres, så forspilder Danmark store muligheder for vækst.

Ringkøbing-Skjern Byråd opfordrer regeringen til at sikre, at den trafikale infrastruktur i Vestjylland forbedres, herunder at regeringen prioriterer udbygning af rute 15, og adgangen til Hvide Sande Havn, der kan understøtte lokal og regional udvikling.

Vindmølleindustri – fremme lokale testområder

Det fremgår af landsplanredegørelsen, at regeringen ønsker, at Danmark fortsat skal være førende inden for vindmølleteknologi og produktion af store vindmøller, og at regeringen derfor vil øge adgangen til testfaciliteter i Danmark ved at udvide de nationale testcentre. Testfaciliteterne skal understøtte den danske vindmøllebranche, så der fortsat kan udvikles nye og mere effektive møller inden for landets grænser.

Ringkøbing-Skjern Kommune har store potentialer indenfor energi og mange arbejdspladser indenfor vindmølleindustrien. Nye testpladser er vigtige for vindindustriens fortsatte udvikling med investeringer og arbejdspladser. De nationale testcentre er således vigtige. Men det har også stor betydning for vindmølleindustrien her i kommunen, at der bliver etableret lokale testcentre, hvor der er mulighed for at teste nye møller i nærheden af virksomhedernes udviklingsafdelinger. Ringkøbing-Skjern Byråd opfordrer regeringen til at medvirke til, at der kan etableres lokale testcentre i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Fleksible rammer for byudvikling

Detailhandel

Kommunernes detailhandelsplanlægning har stor betydning for byernes attraktionsværdi i forhold til bosætning, turisme, erhvervs- og kulturliv mv. Attraktive og levende bymidter har afgørende strategisk betydning i forhold til vækst og udvikling. Detailhandelsbutikker kan dog ikke længere i samme grad som tidligere sikre levende og attraktive bymidter. Derfor anbefaler Ringkøbing-Skjern Byråd, at Erhvervsstyrelsen giver kommunerne mere viden om, hvordan kommunerne fremover kan sikre og styrke bymidterne med eksempler på understøttende funktioner og tiltag.

Udvikling af havne

Som det fremgår af landsplanredegørelsen, så kan kommunerne fremme en hensigtsmæssig byudvikling ved at udnytte attraktive havneområder til boliger og kontorer, samtidig med at velfungerende produktionsvirksomheders drifts- og udviklingsmuligheder fastholdes. I den nye Helhedsplan for Ringkøbing 2050 er "Udvikling af havnen & kobling til bymidten" udpeget som et hovedindsatsområde. Byrådet lægges stor vægt på, at Ringkøbing Havns store udviklingspotentiale udnyttes til at videreudvikle byen, turismen og kommunen. Ringkøbing-Skjern Byråd opfordrer derfor regeringen, Erhvervsministeriet og Kystdirektoratet til at samarbejde aktivt med Ringkøbing-Skjern Kommune om at fremme kommende konkrete projektforslag til udvikling af Ringkøbing Havn.

Afslutning

Modernisering af planloven - evaluering

Ringkøbing-Skjern Kommune ser frem til, at den kommende evaluering af planlovgivningen følger op på, om moderniseringen har haft den ønskede effekt i forhold til at sikre et sammenhængende Danmark med bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet.

Moderniseringen af planloven er sket gennem en række enkeltrettelser i loven. Ringkøbing-Skjern Kommune forventer, at evalueringen vil vise, at der er behov for at få moderniseret lovens grundlæggende principper, for at den fysiske planlægning kan håndtere fremtidens udfordringer. Vi finder eksempelvis, der er behov for at gentænke planlægningen for det åbne land, og behov for at modernisere og forenkle kommuneplanlægningen, herunder at gøre revisionsprocedurerne mere fleksible, så kommuneplanen bliver mere anvendelig til den løbende overordnede styring og koordinering.

Indbydelse til nærmere samarbejde

Ringkøbing-Skjern Byråd er glade for at få udkastet til landsplanredegørelse i høring, da det åbner mulighed for dialog mellem regeringen og kommunerne om, hvordan regeringens visioner for modernisering af planloven kan føres ud i livet. I det lys er det vigtigt, at svarfrister for sager som denne og i forhold til nye lovforslag mv. fastsættes, så der er mulighed for politisk behandling.

Byrådet er enig med regeringen og forligskredsen i, at der skal være vækst i hele landet, og at vi skal udnytte mulighederne, hvor de er. Vi skal fremme væksten i Danmark - også her i området.

Hvis det skal lykkes at fremme væksten her i området, er der behov for at forbedre den trafikale infrastruktur og at realisere Søndervig Feriepark. Desuden er der behov for øget samarbejde om bedre rammevilkår og en mere differentieret lovgivning og administration, der kan håndtere forskelligheden.

Vi håber, regeringen tager imod denne invitation til konkret samarbejde med Ringkøbing-Skjern Kommune om bedre rammer for vækst i Vestjylland. Vi er klar.

Venlig hilsen

Hans Østergaard
Borgmester

Jens Peter Hegelund Jensen
Kommunaldirektør

Kopi til:

- Erhvervsministeriet - evm@evm.dk
- Finansministeriet - fm@fm.dk
- Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet - efkm@efkm.dk
- Transport-, Bygnings- og Boligministeriet - trm@trm.dk
- Varde Kommune - vardekommune@varde.dk
- Holstebro Kommune - kommunen@holstebro.dk
- Region Midtjylland - kontakt@regionmidtjylland.dk
- Region Syddanmark - kontakt@regionsyddanmark.dk
- Region Nordjylland - region@rn.dk
- Kommunernes Landsforening - kl@kl.dk

Erhvervsstyrelsen

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Fremsendt via email til hoeringplan@erst.dk

Økonomiudvalget

Roskilde Kommune
Rådhusbuen 1
Postboks 100
4000 Roskilde

Tlf.: 46 31 30 00

kommunen@roskilde.dk
sikkerpost@roskilde.dk
www.roskilde.dk

Roskilde Kommunes bemærkninger til Landsplanredegørelse 2018

10. september 2018

Vi har i Roskilde Kommune med interesse læst forslag til Landsplanredegørelse 2018, som Erhvervsstyrelsen har sendt i høring frem til 12. september 2018.

Sagsnr. 309161
Brevid. 2942138
Afsnit:

Som landsplanredegørelsen beskriver, fik kommunerne med planlovsrevisionen i 2017 stillet større råderum og øget fleksibilitet i udsigt, så den fysiske planlægning i højere grad kan tage højde for lokale vilkår og behov.

Ref. LOPL

Dir. tlf. 46 31 35 83
lonep@roskilde.dk

Roskilde Kommune oplever imidlertid ikke dette øgede råderum i den fysiske planlægning, idet kommunen er underlagt Fingerplanens bestemmelser for byvækst.

Som i andre dele af hovedstadsområdet oplever Roskilde Kommune et enormt udviklingspres. Det gælder ikke blot i Roskilde by, men også i de mindre byer.

Kommunen arbejder på at fortætte i Roskilde by, men fastholder samtidig, at der skal være grønne rekreative områder i nær tilknytning til den fortættede by. Et hensyn, som ligeledes er et overordnet mål i fingerplanen.

Kommunen har allerede igangsat planlægning for de sidste byudviklingsområder uden for byfingeren, og det forventede boligbehov er markant større, end hvad nuværende kommuneplan har rummelighed til.

Roskilde Kommune har derfor med glæde noteret sig, at et ministerudvalg arbejder specifikt med et udspil for at styrke hovedstadsområdet som et attraktivt sted at investere, arbejde og bo. Det er et stort ønske fra Roskilde Kommunes side, at de beskrevne intentioner i dette arbejde vil munde ud i en mere fleksibel og dialogbaseret fingerplan ved den kommende revision af fingerplanen i spor to. Først og fremmest lægger vi vægt på en mere fleksibel tolkning af begrebet "udvikling af lokal karakter" og en større frihed for kommunerne i forhold til rækkefølgebestemmelser. Generelt bør kommunerne i hovedstadsområdet i højere grad ligestilles med kommuner i den øvrige del af landet for så vidt angår planlovens øgede udviklingsmuligheder.

Åbningstider
Mandag-torsdag 10-15
Fredag 10-14

Telefontider
Mandag-onsdag 08-15
Torsdag 10-17
Fredag 08-14

Især stationsbyen Viby er en bosætnings- og pendlerby, som har potentiale for større byudvikling. Vi prioriterer meget højt, at vi kan fortsætte den positive udvikling af det stationsnære byudviklingsområde Skousbo. Her har vi udarbejdet en helhedsplan for omkring 950 blandede boligtyper, og første etape er ved at blive realiseret. Endvidere har Roskilde Kommune tilbage i 2011 opkøbt ejendommen Langdyssegård med henblik på at sikre fortsatte byudviklingsmuligheder i tilknytning til Viby.

Side2/2

Viby ligger uden for byfingeren. Men en optagelse af Viby Station på listen over stationer i fingerplanen vil være i perfekt harmoni med fingerplanens principper om, at byudvikling placeres under hensyntagen til den eksisterende og besluttede infrastruktur og til mulighederne for at styrke den kollektive trafikbetjening.

Herudover lægger Roskilde Kommune vægt på, at kommunen får mulighed for at planlægge for mindre byudvikling i forbindelse med en række mindre bysamfund af hensyn til disse områders fortsatte positive udvikling.

Afslutningsvis skal fremhæves, at Roskilde Kommune ser meget frem til, at støjkonsekvensområde for Roskilde Lufthavn bliver opdateret i forbindelse med den igangværende revision af fingerplanen.

Det er meget væsentligt for Roskilde Kommune, at såvel nuværende som kommende beboere sikres mod støjgener. Men områder skal ikke friholdes for udvikling alene på grund af disse forældede udpegninger. Især det nu åbenlyst grundløse "område med særlige restriktioner" fra 1970'erne har hidtil hindret en potentiel god udvikling i byerne Vor Frue, Vindinge, Gadstrup og Snoldelev.

Roskilde Kommune har i adskillige år presset på for at få støjkonsekvensområdet revideret. Kommunen er derfor meget tilfreds med, at der nu endelig er etableret et positivt samarbejde på teknikerniveau mellem Erhvervsstyrelsen og de berørte kommuner om en revision. Roskilde Kommune stiller de nødvendige ressourcer til rådighed inden for både miljø og plan, og arbejdet bør prioriteres og fortsættes med uformindsket fremdrift.

Det er vores klare forventning, at samarbejdet om støjkonsekvensområdet munder ud i en snarlig revision af fingerplanen, så vi fremover kan tilrettelægge vores byudvikling ud fra et retvisende grundlag.

Venlig hilsen

Joy Mogensen
Borgmester
Roskilde Kommune

11-09-2018

Høringssvar til Forslag til Landsplanredegørelse 2018

Rødovre Kommune har modtaget Forslag til Landsplanredegørelse 2018 og tilhørende miljøvurdering i høring.

Forslaget til landsplanredegørelse fremstår i hovedsagen som en opsummering og gentagelse af den ændrede planlov og øvrige lovændringer, der er gennemført indenfor de seneste år.

Enkelte kapitler rummer nye ambitioner og perspektiver, som Rødovre Kommune finder anledning til at kommentere. Det drejer sig om detailhandel samt digitalisering af plandata.

Detailhandel

I landsplanredegørelsens kapitel 4 om detailhandel gentages bevæggrundene for planlovrevisionens ændrede detailhandelsregler, herunder Produktivitetskommissionens anbefaling om større butikker og friere placering. Forslaget til landsplanredegørelse udtrykker ønske om at de nye muligheder i detailhandelsplanlægningen medvirker til at øge produktiviteten, hvilket menes at være til gavn for forbrugerne. Regeringen har i april 2018 nedsat et vækstteam for handel og logistik, som i 2018 skal give et bud på, hvordan dansk handels- og logistisk erhverv bedst understøttes og fremtidssikres i en stigende digital verden med markant ændrede forbrugsmønstre. Samtidig hermed udtrykker forslaget til landsplanredegørelse ønske om fortsat at sikre et varieret butiksudbud i både mindre og mellemstore byer.

Den principielle ambition om at ville sikre vækst for handel og logistik og samtidig sikre et varieret butiksudbud i mindre og mellemstore byer er efter Rødovre Kommunes opfattelse tvivlsom. Det mest sandsynlige er, at store butikskoncentrationer koblet til store logistikvirksomheder vinder frem ved store, regionale veje på bekostning af butikslivet i bymidter og centralt placerede butikcentre.

I hovedstadsområdet er der i øjeblikket høring af et forslag til landsplandirektiv, som fastlægger placering og regler for aflastningscentre. Hvis landsplandirektivforslaget vedtages uændret, er der efter Rødovre Kommunes vurdering risiko for, at aflastningscentrene vil undergrave og udkonkurrere indkøbscentrene i Storkøbenhavn, hvilket vil forringe indkøbs- og oplevelsesmulighederne for borgerne i Rødovre Kommune og Rødovre Centrum's øvrige opland.

Digitalisering af plandata

I landsplanredegørelsens kapitel 6 nævnes, at digitalisering af planområdet endnu ikke er gennemført fuldt ud, blandt andet fordi planprocessen foregår adskilt fra planda-

Teknisk Forvaltning

Tæbyvej 77
2610 Rødovre
www.rk.dk
cvr: 65307316

Kontakt

Sagsbehandler
Lise Kongsgaard
Telefon
36377286

Reference

Sag ID: 95022

ta.dk, og at de gældende retsvirkninger fortsat er tilknyttet planerne i pdf-format. Derfor har regeringen i 2018 iværksat et samarbejde med KL om at forberede en fuld digitalisering af den fysiske planlægning med virkning fra 2020. Det er forventningen, at digitalisering og standardisering af planprocesser, planer, data og kort samt flytning af retsvirkningen fra fysiske planer (pdf-format) til et digitalt system blandt andet vil medføre større investeringssikkerhed og bedre vilkår for nybyggeri, effektivisering af kommunernes og statslige myndigheders arbejde, samt bedre muligheder for analyser og datadreven innovation.

Den stigende kvalitet i digitaliseringen af plandata har efter Rødovre Kommunes opfattelse været fornuftig og hensigtsmæssig i forhold til at skabe overskuelighed og sammenlignelighed på tværs af kommunernes forskellige planpraksisser. Planerne om digital standardisering af planprocesser og flytning af retsvirkningerne til et digitalt system rummer imidlertid en række risici, som bør inddrages og tillægges betydelig vægt i det forestående arbejde. Planprocesser afspejler i hver kommune den lokale plankultur og den lokale demokratipraksis, og plandokumenterne illustrerer de lokale planbeslutninger, som kommunalbestyrelserne på det givne tidspunkt finder nødvendige/relevante/rigtige. En digitalt defineret standardisering af proces og resultat skal i givet fald udformes med en høj grad af fleksibilitet og metodefrihed, således at hver enkelt kommune fortsat har frihed til at tilrettelægge processer og udforme planer under hensyn til den lokale virkelighed og befolkning, som planlægningen vedrører.

I Rødovre Kommune har vi eksempelvis gode erfaringer med at udarbejde designmanualer, der sendes i høring og vedtages som en del af lokalplanerne for større byggeprojekter. Det er for os afgørende, at denne praksis såvel som andre, lokalt udviklede praksisser ikke forhindres eller besværliggøres i en kommende standardisering.

Hvad Landsplanredegørelse 2018 også kunne have indeholdt

Forslaget til Landsplanredegørelse 2018 er som nævnt i hovedsagen en opsummering af allerede gennemførte lovændringer, og der savnes en mere fremadrettet opmærksomhed på udfordringer og dilemmaer i den fysiske planlægning.

I forlængelse af landsplanredegørelsens tema om opbrud i erhvervsstrukturen og nye butikformer på den ene side og digitalisering af planlægningen på den anden side, ville det eksempelvis være nærliggende at sætte fokus på terminologien i forhold til anvendelseskategorier i den fysiske planlægning og udvikle nye definitioner, der afspejler nutidige og så vidt muligt fremtidige erhvervstyper og - kategorier.

I landsplanredegørelsens indledning omtales ”et større politisk ansvar for kommunalbestyrelserne med at afveje de mange hensyn, der er i den fysiske planlægning og sikre den bedst mulige inddragelse af borgere, virksomheder og organisationer.” I forlængelse heraf ville det være nærliggende i selve redegørelsen at udfolde synspunkter og ambitioner om den fysiske planlægnings rolle i forhold til lokalt demokrati, engagement og sammenhængskraft.

Med venlig hilsen

Poul Jepsen
Teknisk direktør

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Parkhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Den 12. september 2018
J.nr. 01.01.01-P17-2-18
Ref. bbo

Høringssvar til forslag til Landsplanredegørelse 2018

Erhvervsstyrelsen har den 4. juli udsendt forslag til Landsplanredegørelse 2018 i offentlig høring frem til den 12. september 2018.

Landsplanredegørelsen 2018 har været forelagt Solrød Kommunes Økonomi-, teknik- og miljøudvalg 10. september 2018, som har sammenholdt redegørelsen med de ønsker Solrød Kommune tidligere har fremsendt til Erhvervsstyrelsen. Der er sket mange nye og gode tiltag med den nye planlov og Fingerplan 2017, men Solrød Kommune savner fortsat flere udviklingsmuligheder:

Nedenstående er opsummeret, de ønsker, Solrød Kommune har fremsendt i tidligere høringssvar, og som fortsat er aktuelle ønsker:

- Erhvervsstyrelsens accept af ønsker til kommunens høringssvar til Fingerplan 2017 spor 2, for så vidt angår udlæg til nye byudviklingsområder, så kommunerne med områder i "det øvrige hovedstadsområde" også mærker lige og klare planlægningsrammer for alle, som resten af Danmark.
- Forslag til nyt potentielt byzoneområde mellem Køge Bugt Motorvejen og transportkorridoren.
- Brede anvendelsesmuligheder af det indeklemte areal udlagt i Fingerplan 2017 til transport- og logistikerhverv.
- Nye byudviklingsområder ved Havdrup, ved Jersie Landsby og ved Solrød landsby.
- Flytning af transportkorridoren til vest for Havdrup.
- Fortsat nej til Bugtkilen.
- Solrød Kommune ser positivt på Erhvervsstyrelsens nye tiltag med at revurdere støjkonsekvensområdet for Roskilde lufthavn.

Solrød Kommune ser frem til det fortsatte samarbejde med staten om det kommende planlægningsarbejde med bl.a. Fingerplan 2018, spor 2.

Venlig hilsen

Niels Hörup
Borgemester

Henrik Winther Nielsen
Administrerende direktør

Svendborg
Kommune

Erhvervsstyrelsen
hoeringplan@erst.dk

**Teknik, Erhverv og Miljø
Plan og Erhverv**
Ramsherred 5, 2. sal
5700 Svendborg

heidi.jensen@svendborg.dk

Svendborg Kommunes høringssvar til forslag til Landsplanredegørelse 2018

Hermed fremsendes Svendborg Kommunes høringssvar til forslag til Landsplanredegørelse 2018, som er i høring til 12. september 2018.

6. september 2018

Afdeling: Plan og Erhverv
Ref. HHJ

Svendborg Kommune indgår ligeledes i et fælles fynsk høringssvar i regi af Byregion Fyn. Dette høringssvar omhandler derfor de forhold, som specifikt gør sig gældende for Svendborg Kommune.

Samlet set gælder det dog, at Svendborg Kommune helt overordnet savner en statslig retning for landets strategiske udvikling og fysiske planlægning. Herunder en tydeliggørelse af hvilke nationale værdier (fx kystlandskaber), som er umistelige. I den sammenhæng savnes tillige en markering af, hvor der ønskes vækst og af hvilken type. Med andre ord kunne vi godt ønske os, at Landsplanredegørelsen i højere grad var et strategisk dokument for hele landet og ikke så meget en beskrivelse af den nye planlovs muligheder.

Landsplanredegørelsen beskriver blandt andet kommunernes mulighed for en hensigtsmæssig byudvikling i havneområder, som både tilgodeser boliger, kontor og produktionsvirksomheder. I Svendborg Kommune pågår en udvikling af Svendborg Havn, hvorfor det på lidt længere sigt kan være aktuelt at udlægge et transformationsområde. Svendborg Kommune er enige i, at det er godt instrument til at skabe udvikling. Desværre savner vi muligheder for at benytte den løsning i områder med blot få eksisterende boliger i første række. Det må være en udfordring som Svendborg Kommune ikke står alene med et ønske om at få løst.

Der nævnes, at kommunerne i områder med lokale udfordringer har fået større frihedsgrad til at planlægge for turismeudvikling og omdannelse af mere attraktive landsbyer. I forhold til turismeudviklingen isoleret set kan Svendborg Kommune ikke genkende billedet af en stor frihedsgrad. Det hænger tæt sammen med, at kommunen ikke har fået udlæg til sommerhusområder siden 1970'erne.

Åbningstider:

Mandag-onsdag	Kl. 09.00-15.00
Torsdag	Kl. 10.00-16.30
Fredag	Kl. 09.00-14.00

Da vi er så heldige at være begunstiget af lange kyststrækninger og en meget attraktiv natur, er der en høj efterspørgsel på flere sommerhusområder. Desværre er vores muligheder for at imødekomme den efterspørgsel afhængig af, at Erhvervsstyrelsen udbyder en anden ansøgningsrunde til sommerhuse og at vi derefter kommer i betragtning.

For Svendborg kommune gælder, at der i kommunen i alt er ca. 600 sommerhuse, hvilket gør Svendborg til en af de kystkommuner med færrest sommerhuse pr. indbygger. Alle kommuneplanrammer, som er udlagt til sommerhusområder er fuldt udbygget. Derfor er det ikke muligt, at øge antallet af sommerhuse.

For at understøtte turismeerhvervet med overnatningsmuligheder, ser Svendborg Kommune det, som afgørende nødvendigt at kunne tilbyde flere sommerhusområder.

Venlig hilsen

Heidi Jensen
Afdelingsleder

Dir. tlf. +4562233059

Erhvervsstyrelsen

Sendt pr. mail til hoeringsplan@erst.dk

6. september 2018

Høring over forslag til landsplanredegørelse 2018

Erhvervsstyrelsen har sendt forslag til landsplanredegørelse 2018 i bred høring.

TDC fremsender herved nogle generelle bemærkninger.

I forordet til landsplanredegørelsen fastslår erhvervsministeren, at "Den fysiske planlægning skal i dag håndtere væsentligt anderledes udfordringer end tidligere blandt andet i lyset af urbanisering, ændringer i erhvervsstrukturen, klimaudfordringer og nye teknologiske muligheder, herunder digitalisering."

Det fremgår endvidere af høringsbrevet, at Landsplanredegørelsen beskriver rammerne for kommunernes planarbejde, og at den redegør for de væsentligste elementer i den moderniserede planlov fra 2017.

Det er på denne baggrund ganske overraskende og bekymrende, at Landsplanredegørelsen ikke med et eneste ord nævner behovet for, at kommunernes i deres fysiske planlægning skal være opmærksom på at sikre, at grundlaget er til stede for at give de nødvendige tilladelser til at udbygge den digitale teleinfrastruktur, herunder sikre mulighed for opsætning af mobilmaster og antenneudstyr.

Det er senest i telefonforliget, som i maj måned 2018 blev vedtaget af samtlige partier i Folketinget, understreget, at Danmark på teleområdet skal være i førerfeltet med anvendelse af den nyeste teknologi, og at der skal være god dækning i hele landet.

Det er derfor afgørende, at det også planlægningsmæssigt sikres, at teleselskaberne uden væsentlige hindringer har mulighed for at udbygge den digitale infrastruktur, herunder opsætte mobilmaster og -antenneudstyr.

TDC oplever imidlertid i en række konkrete tilfælde, at det er vanskeligt at få de fornødne tilladelser til udbygning af den digitale infrastruktur, specielt den trådløse del. I en del af disse tilfælde er baggrunden, at plangrundlaget i kommunerne ikke i tilstrækkelig grad tager sigte på at sikre mulighed for udbygning af den digitale infrastruktur.

2

Der er derfor efter TDC's opfattelse behov for, at kommunerne forpligtes til i deres fysiske planlægning konkret at tage stilling til, hvordan det kan sikres, at den nødvendige udbygning af den digitale infrastruktur kan finde sted.

Efter TDC's opfattelse bør dette klart fremgå af Landsplanredegørelsen.

Til:
hoeringplanlov@erst.dk

07.09.2018

Teleindustriens høringsvar til Landsplanredegørelse 2018

I forordet til landsplanredegørelsen fastslår erhvervsministeren at, "Den fysiske planlægning skal i dag håndtere væsentligt anderledes udfordringer end tidligere blandt andet i lyset af urbanisering, ændringer i erhvervsstrukturen, klimaudfordringer og nye teknologiske muligheder, herunder digitalisering."

Det fremgår endvidere af høringsbrevet, at Landsplanredegørelsen beskriver rammerne for kommunernes planarbejde, og at den redegør for de væsentligste elementer i den moderniserede planlov fra 2017.

Teleindustrien skal udtrykke forundring over, at der ikke i Landsplanredegørelsen, ud over de kortere høringsfrister, peges på andre forhold i den moderniserede planlov, som skal sikre en lettere digitalisering og udrulning på teleområdet.

Selve formålet med loven er ændret, sådan at der også skal tages hensyn til vækst og udvikling. Dette retter sig blandt andet mod lettere adgang til opsætning af den nødvendige teleinfrastruktur, herunder telemaster i det åbne land. Dette var understreget i forarbejdet til lovændringerne og har allerede haft virkninger på f.eks. Planankenævnets praksis.

Det er imidlertid af afgørende betydning, at de nye muligheder både ved kortere høringsfrister og en ændret mulighed for opsætning af master med dokumenteret nødvendig mobildækning, fremhæves over for kommunerne netop i landsplanredegørelsen. Dette vil kunne medføre, at de øgede muligheder hurtigt kan slå igennem i den lokale sagsbehandling i alle kommuner både ved landzoneadministrationen og ved lokalplanprocesserne. På det sidste område ville det være hensigtsmæssigt, at det understreges, at ændringer af en lokalplan til opsætning af en telemast, typisk ikke kan ske ved dispensation fra lokalplanen. Det kræver i stedet et tillæg til lokalplanen med den ændrede arealanvendelse eller i særlige tilfælde en ny lokalplan.

Med venlig hilsen

Jakob Willer
Direktør

Træskibs Sammenslutningen

Planloven.

Planloven taler om understøttelse af potentialer og om at styrke udviklingsmuligheder.

Formålet er blandt andet at fremme, at der i den fysiske planlægning skabes gode rammer for erhvervsudvikling og vækst ved at der sker en afvejning af samfundets interesser i arealanvendelsen, hvor der både er plads til byudvikling, landbrug, vindmøller, sommerhusområder og natur m.v.

At naturen m.v. nævnes til sidst i opremsningen vækker en mistanke om at det også gælder prioriteringen.

Det nævnes at landets areal er begrænset, desto vigtigere er det at fokusere på de få forholdsvis uberørte naturarealer, der er tilbage i et land fattigt på uberørt natur. Enhver planlægning bør ikke kun opremse de økonomiske vækstmuligheder, men må også omfatte en analyse af hvad der går tabt, - hvad vi mister ved det påtænkte initiativ.

I det perspektiv er en lempelse i udpegning af udviklingsområder i kystnærhedszoner særdeles problematisk. Kystnærhedszonen på 3 km. bør bevares uden indskrænkninger.

Flytning af beslutningskompetence fra stat til kommune er generelt problematisk, fordi det tenderer mod at lokale erhvervsinteresser får uforholdsmæssig stor indflydelse i kommunalbestyrelsen gennem logefællesskaber og andre udenoms demokratiske forbindelser. Natur- og miljøbevarelse bliver derved nummer chok i prioriteringen.

At høringsperioden i visse tilfælde reduceres til 14 dage er ligeledes problematisk. Det giver uoverskuelighed over høringsfrister, hvis ikke man følger politikudviklingen nøje, hvilket kan være svært for græsrodsforeninger.

Erhvervsstyrelsen
Pr. mail: hoeringplan@erst.dk

12. september 2018
Side 1 af 2

Aarhus Kommunes bemærkninger til forslag til Landsplanredegørelse 2018

Vi har i Aarhus Kommune læst forslaget til Landsplanredegørelse 2018 og den tilhørende miljøvurdering med interesse.

Meget forståeligt tager Landsplanredegørelse 2018 afsæt i planlovsændringen fra juni 2017 samt i regeringens og folketingets ambition om vækst og udvikling i hele landet gennem fysisk planlægning.

Aarhus Kommune tilslutter sig fuldt ud ambitionen om vækst og udvikling i hele landet, I forbindelse hermed er det imidlertid væsentligt at fremhæve de store byers rolle som vækstdynamoer.

I forslaget til Landsplanredegørelse 2018 er hovedstadsområdet rolle beskrevet i *Kapitel 5*. Aarhus Kommune vil foreslå, at landsplanredegørelsen på tilsvarende vis sætter ord på den betydning, de øvrige storbyer har for landets vækst og udvikling.

Byerne er i stigende grad blevet et naturligt centrum for virksomheder, investeringer, arbejdskraft og et mangfoldigt kulturliv.

Samtidig står vi i en situation med stigende international konkurrence mellem vækstregioner og byområder. I Danmark udfordres vi af, at vi er oppe imod byer og vækstregioner, der er større og vokser hurtigere, end vi gør.

Det er derfor vigtigt, at også de større byer uden for hovedstadsområdet er i stand til at tiltrække investeringer og virksomheder til Danmark. Der er eksempelvis også behov for en sammenhængende og velfungerende infrastruktur uden for hovedstadsområdet.

International forskning peger på, at selvom hovedstæderne spiller en særlig rolle i forhold til at generere økonomisk vækst, har flere af de næststørste byer i Europa en vækst i BNP pr. indbygger, der er højere end deres hovedstæder. Og det er i høj grad disse byer i forening med hovedstaden, der driver væksten.

Business Region Aarhus bekræfter dette billede – med en million borgere og en halv million arbejdspladser - og som landets største vækstområde uden for hovedstadsområdet.

**BORGMESTERENS
AFDELING
TEKNIK OG MILJØ**
Aarhus Kommune

Rådhuset
Postboks Pboks 36
8100 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00

E-mail:
post@mtm.aarhus.dk
Direkte e-mail:
mg@aarhus.dk
ldp@aarhus.dk
www.aarhus.dk

Sag: 12/017075-12
Sagsbehandler:
Marianne Gjerløv og
Lone Dannerby Paulsen

Pointen er, at investeringer i hovedstæderne ikke kan stå alene. Det handler om at øge landets totale økonomiske potentiale.

12. september 2018
Side 2 af 2

Kapital 4 i forslaget til Landsplanredegørelse 2018 omhandler bl.a. produktionserhvervenes udviklingsmuligheder.

Aarhus Kommune har gode erfaringer med at sikre samspillet mellem byudviklingsinteresser og erhvervsudviklingen. Kommunen har gennem kommune- og lokalplanlægning sikret, at produktionserhvervene kan udvikles side om side med boliger og kontorer, idet disse sikres mod forurening ved afværgeforanstaltninger. Mulighederne for dette er imidlertid begrænset med den nuværende planlov.

I landsplanredegørelsen fremhæves muligheden for at planlægge for boliger i støjbelastede områder. Der er imidlertid også behov for at kunne planlægge for områder belastet af lugt, hvilket ikke fremgår af landsplanredegørelsen. Planlægningen skal ske på en måde, hvor virksomhederne ikke begrænses i deres virke, samtidig med at boligerne sikres både adgang til altaner og åbne vinduer samt muligheden for at benytte mekanisk ventilation. Aarhus Kommune har til Erhvervsstyrelsen fremsendt forslag til en juridisk model, som muliggør dette. Det er afgørende for Aarhus Kommune, at der åbnes op for den type planlægning, da kommunen har stærkt behov for at kunne levere boliger til de 5000 nye borgere, som kommunen vokser med hvert år.

Der skal i planloven findes den rette balance mellem hensynet til byudviklingen og hensynet til produktionserhvervene. Det vil være naturligt, at landsplanredegørelsen afspejler de aktuelle bestræbelser på at komme i mål med dette.

Med venlig hilsen

Jacob Bundsgaard

/
Niels Højberg

Bünyamin Simsek

/
Henrik Seiding